

**UCHWAŁA NR XXXIII/242/2017
RADY MIEJSKIEJ W SŁAWKOWIE**

z dnia 16 lutego 2017 r.

**w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019,
z perspektywą na lata 2020 – 2023”**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 roku, poz. 446 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 roku, poz. 672 z późn. zm.), po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu Będzińskiego, po odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Katowicach oraz po przeprowadzeniu konsultacji z udziałem społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 roku, poz. 353 z późn. zm.), **Rada Miejska w Sławkowie**

uchwała

§ 1. Przyjąć i wdrożyć do realizacji „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyła się Uchwałę Nr XXVII/190/04 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 21 października 2004 roku w sprawie: przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sławkowa.

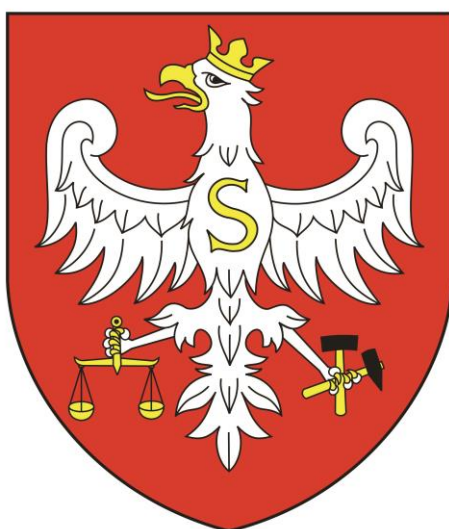
§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Marta Rus

Załącznik
do Uchwały nr XXXIII/242/2017
Rady Miejskiej w Sławkowie
z dnia 16 lutego 2017 roku

BURMISTRZ MIASTA SŁAWKOWA

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023

Sławków, styczeń 2017 rok

Opracował Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Miasta Sławkowa:

mgr Maksym Pięta – Kierownik

inż. Małgorzata Kiersnowska – Podinspektor

Spis treści:

1	Wykaz skrótów.....	5
2	Wstęp.....	8
2.1	Podstawa prawna i cel opracowania dokumentu	8
2.2	Opis zastosowanej metodyki.....	10
2.3	Cele środowiskowe wybranych dokumentów strategicznych.....	11
3	Streszczenie.....	26
3.1	Informacje ogólne	26
3.2	Analiza stanu i jakości środowiska	26
3.3	Cele, kierunki interwencji, zadania i ich finansowanie.....	31
3.4	System realizacji POŚ.....	32
4	Ogólna charakterystyka Miasta Sławkowa	33
4.1	Lokalizacja.....	33
4.2	Położenie administracyjne	33
4.3	Położenie matematyczno-geograficzne.....	35
4.4	Położenie geograficzno-historyczne	35
4.5	Położenie fizyczno-geograficzne	36
4.6	Położenie geomorfologiczne.....	37
4.7	Położenie komunikacyjne	38
4.8	Warunki demograficzne.....	39
5	Działania podjęte w latach 2014 – 2015	40
6	Ocena stanu środowiska	49
6.1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	49
6.1.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	49
6.1.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi ..	55
6.1.3	Analiza SWOT	56
6.2	Zagrożenie hałasem	57
6.2.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	57
6.2.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi ..	62
6.2.3	Analiza SWOT	63
6.3	Pola elektromagnetyczne	64
6.3.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	64
6.3.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi ..	66
6.3.3	Analiza SWOT	67
6.4	Gospodarowanie wodami.....	68
6.4.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	68
6.4.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi ..	84
6.4.3	Analiza SWOT	85
6.5	Gospodarka wodno-ściekowa	86
6.5.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	86
6.5.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi ..	88
6.5.3	Analiza SWOT	88
6.6	Zasoby geologiczne	89
6.6.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	89
6.6.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi ..	94
6.6.3	Analiza SWOT	95
6.7	Gleby.....	96
6.7.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	96
6.7.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi	100
6.7.3	Analiza SWOT	101
6.8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	102

6.8.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	102
6.8.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi	106
6.8.3	Analiza SWOT	107
6.9	Zasoby przyrodnicze.....	108
6.9.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	108
6.9.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi	121
6.9.3	Analiza SWOT	122
6.10	Zagrożenia poważnymi awariami	122
6.10.1	Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji	122
6.10.2	Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi	124
6.10.3	Analiza SWOT	124
7	Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.....	126
7.1	Cele, kierunki interwencji i wskaźniki dla obszarów przyszłej interwencji	126
7.1.1	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – ochrona klimatu i jakości powietrza	127
7.1.2	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zagrożenie przed hałasem	134
7.1.3	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – pola elektromagnetyczne	139
7.1.4	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gospodarowanie wodami	141
7.1.5	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gospodarka wodno-ściekowa.....	148
7.1.6	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zasoby geologiczne	152
7.1.7	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gleby	154
7.1.8	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	157
7.1.9	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zasoby przyrodnicze	160
7.1.10	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zagrożenia poważnymi awariami ..	167
7.2	Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań	170
7.2.1	Harmonogram zadań własnych wraz z ich finansowaniem.....	170
7.2.2	Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	182
8	System realizacji programu ochrony środowiska	183
8.1	Współpraca z interesariuszami	183
8.2	Zarządzanie, opracowanie treści i wdrażanie programu ochrony środowiska.....	183
8.3	Procedury monitoringu, przeglądu stopnia realizacji oraz aktualizacji programu ochrony środowiska	185
9	Materiały źródłowe	186
	Spis tabel	192
	Spis rysunków	194

1 WYKAZ SKRÓTÓW

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

b.d. – brak danych

BEiŚ – Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”

DK – droga krajowa

Dyrektywa Powodziowa – Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 roku w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim

Dyrektywa Ptasia – Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 02 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

Dyrektywa Siedliskowa – Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

Dyrektywa Ściekowa – Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych

GCZK – Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego

GDDKiA - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

GDOŚ – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GPW – Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach

GPZ – Główny Punkt Zasilania

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

IUNB PIB – Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach

JCWP – jednolite części wód powierzchniowych

JCWpd – jednolite części wód podziemnych

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KPGO 2014 – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

KZK GOP – Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego

MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

MRiRW – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

MZBK – Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Sławkowie

MZWiK – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Sławkowie

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

OC – Obrona Cywilna

ODR – ośrodek doradztwa rolniczego

OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (ang. Organization for Economic Co-operation and Development)

OPONE – Obszarowy Program Obniżenia Niskiej Emisji

OSChR – Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolniczo

OZE – Odnawialne Źródła Energii

- PEM** – promieniowanie elektromagnetyczne
- PGN** – Program Gospodarki Niskoemisyjnej
- PGO WŚ 2014** – Plan Gospodarki Odpadami dla województwa śląskiego 2014
- PINB** – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
- PIP** – Państwowa Inspekcja Pracy
- PIS** – Państwowa Inspekcja Sanitarna
- PKOG** – Park Krajobrazowy Orlich Gniazd
- PM 10** – frakcja pyłu zawieszonego o średnicach cząstek nieprzekraczających 10 mikrometrów
- PM 2,5** – frakcja pyłu zawieszonego o średnicach cząstek nieprzekraczających 2,5 mikrometra
- PMR WS** – Program małej retencji dla Województwa Śląskiego
- PMŚ** – Państwowy Monitoring Środowiska
- POH** – Program ochrony przed hałasem dla Powiatu Będzińskiego
- POIiŚ 2014-2020** – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 – 2020
- POP** – Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji
- POŚ** – Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sławkowa na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023
- ppk** – punkt pomiarowo – kontrolny
- PSP** – Państwowa Straż Pożarna
- PZD** – Powiatowy Zarząd Dróg w Będzinie
- Ramowa Dyrektywa Wodna** – Dyrektywa 2000/60/WE Rady Europy z dnia 23 października 2000 roku ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej
- RDLP** – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
- RDOŚ** – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
- RIT** – Regionalne Inwestycje Terytorialne
- RPO WŚ** – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
- RZGW** – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
- S1** – droga ekspresowa S1
- SOPO** – System Osłony Przeciwosuwiskowej
- SUiKZP** – Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
- UDT** – Urząd Dozoru Technicznego
- UE** – Unia Europejska
- UKE** – Urząd Komunikacji Elektronicznej
- ustawa krajobrazowa** - ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 roku, poz. 774, z późn. zm.).
- ustawa OoŚ** – ustawa z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 roku, poz. 353 z późn. zm.)

ustawa POŚ – ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska
(Dz. U. z 2016 roku, poz. 672 z późn. zm.)

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WPOŚ – Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019
z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024

Wytyczne MŚ – Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych
programów ochrony środowiska. Ministerstwo Środowiska, 02.09.2015r.

ZDR – zakłady dużego ryzyka (wystąpienia poważnej awarii przemysłowej)

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZZR – zakład zwiększonego ryzyka (wystąpienia poważnej awarii przemysłowej)

2 WSTĘP

2.1 Podstawa prawna i cel opracowania dokumentu

Podstawą prawną opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023” (zwanego dalej **POŚ**) jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 roku, poz.672 z późn. zm.), który nakłada na organ wykonawczy gminy (Burmistrz Miasta Sławkowa) obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska. Po zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu (Zarząd Powiatu Będzińskiego), gminny program ochrony środowiska uchwalany jest przez radę gminy (Radę Miejską w Sławkowie).

Poprzedni „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015” został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/190/04 Rady Miejskiej w Sławkowie w dnia 21 października 2004 roku w sprawie: przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015”.

Raport z wykonania ww. Programu został opracowany w roku 2016 i obejmował lata 2014 - 2015.

Celem opracowania **POŚ** jest stworzenie narzędzia do realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym – na terenie Miasta Sławkowa.

Obecnie polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o strategię rozwoju, programy i dokumenty programowe, o których mowa w ustawie z dnia 06 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 roku, poz. 383 z późn. zm.).

Do głównych dokumentów strategicznych, na podstawie których prowadzona jest polityka rozwoju, należą:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności (określająca główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej)
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 (najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 roku, kluczowy dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwych do sfinansowania w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020),

oraz strategię zintegrowane:

- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” (BEiŚ),
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” (SIEG),
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku),
- Strategia „Sprawne Państwo 2020”,
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020,
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.

Dokumenty sektorowe (na szczeblu krajowym) takie jak:

- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020, z perspektywą do roku 2030 (*Ministerstwo Środowiska, Departament Ochrony Powietrza, obowiązuje od 01.10.2015 roku*),

- IV Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022,
- Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów 2014,
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
- Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015–2020,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju,
- Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły.
- Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym Regionu Małej Wisły,
- Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.

Dokumenty o charakterze programowym (na szczeblu wojewódzkim):

- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego,
- Regionalny Programu Operacyjny Województwa Śląskiego 2014 – 2020,
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024.
- Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego na lata 2011 – 2030.
- Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie,
- Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032.
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji.
- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego (2014) i jego aktualizacja,
- Polityka Gospodarki Niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego.
- Program małej retencji dla województwa śląskiego.
- Program Wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego wraz z programem wykonawczym dla wybranych obszarów województwa,
- Wojewódzki Program Przekształceń Terenów Przemysłowych i Zdegradowanych (*Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, Główny Instytut Górnictwa w Katowicach, Katowice 2008*).

Dokumenty lokalne:

- polityki, programy, plany, strategie – na szczeblu powiatowym (*Aktualizacja Strategii Rozwoju Powiatu Będzińskiego; Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Będzińskiego, Program ochrony przed hałasem dla powiatu będzińskiego*),
- polityki, programy, plany, strategie – na szczeblu gminnym (*miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sławków, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Obszarowy Program Ograniczania Niskiej Emisji, Program Usuwania*

Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Miasta Sławkowa na lata 2013-2032, Strategia Rozwoju Miasta Sławkowa na lata 2014-2020).

2.2 Opis zastosowanej metodyki

Treść **POŚ** została opracowana w oparciu o *Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* (Ministerstwo Środowiska, 02 września 2015 roku), zwane dalej *Wytycznymi MŚ*.

Prace nad opracowaniem niniejszego dokumentu polegały na przeglądzie dokumentów i opracowań w przedmiotowym zakresie i dokonaniu oceny stanu środowiska gminy. Oceny stanu środowiska dokonano z uwzględnieniem następujących 10 obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Ponadto w każdym z powyższych obszarów interwencji uwzględniono zagadnienia horyzontalne, tj.

- I - adaptację do zmian klimatu,
- II - nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- III - działania edukacyjne,
- IV - monitoring środowiska.

Kolejnym etapem jest przeprowadzenie analizy SWOT dla poszczególnych obszarów interwencji. Analiza **SWOT** polega na określeniu silnych (*S – strenghts*) oraz słabych stron (*W – weaknesses*), a także wynikających z nich szans (*O – opportunities*) oraz zagrożeń (*T – threats*).

W niniejszym **POŚ** zastosowano model D-P-S-I-R (siła sprawcza – presja – stan – wpływ – reakcja), który został opracowany przez OECD. Zgodnie z modelem D-P-S-I-R wskazanym w *Wytycznych MŚ* zjawiska społeczne i gospodarcze (D) prowadzą do wywierania presji na środowisko (P). W konsekwencji zmianie ulega stan środowiska (S). Środowisko ma bezpośredni wpływ (I) na zdrowie ludzi, ekosystemy oraz na gospodarkę. Wpływ ten wyzwała społeczną i polityczną reakcję (R), która kształtuje pośrednio lub bezpośrednio poszczególne elementy modelu.

W niniejszym, dokumencie dokonano syntetycznej analizy efektów realizacji dotychczasowego Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015 według zalecanego schematu: zakładany cel → podjęte zadania → efekt.

Następny etap prac miał na celu określenie celów, kierunków interwencji i zadań wynikających z wykonanej oceny stanu środowiska oraz stworzenie harmonogramu rzeczowo-finansowego przedsięwzięć ekologicznych na terenie gminy oraz środków niezbędnych do osiągnięcia założonych celów, w tym mechanizmów prawno-ekonomicznych i środków finansowych.

2.3 Cele środowiskowe wybranych dokumentów strategicznych

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Dokument przedstawia następujące cele główne i kierunki interwencji:

Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska

Kierunki interwencji:

- Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
- Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
- Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,

Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

Kierunki interwencji:

- Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
- Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast,

Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski

Kierunki interwencji:

- Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w ww. Strategii.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. (BEiŚ)

Podstawowe zadanie Strategii BEiŚ polega na zintegrowaniu polityki środowiskowej z polityką energetyczną tam, gdzie aspekty te przenikają się w dostrzegalny sposób oraz wytyczenie kierunków, w jakich powinna rozwijać się branża energetyczna i wskazanie priorytetów w ochronie środowiska. Cel główny Strategii BEiŚ realizowany będzie przez cele szczegółowe i kierunki interwencji:

CEL 1. ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA

- racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,

- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

CEL 2. ZAPEWNIENIE GOSPODARCE KRAJOWEJ BEZPIECZNEGO I KONKURENCYJNEGO ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ

- lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych,
- modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej, w tym przygotowania do wprowadzenia energetyki jądrowej, rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy,
- wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii, rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne

CEL 3. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w Strategii BEiŚ.

IV Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (IV Aktualizacja KPOŚK)

Głównym celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a tym samym ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. Realizacja tego celu prowadzona będzie poprzez realizację celów operacyjnych uwzględniających:

- osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły, Odry i Dunaju,
- rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu.

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w ww. Programie.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO 2014)

Głównymi celami zawartymi w KPGO 2014 są: uniezależnienie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od rozwoju gospodarczego kraju, zwiększenie udziału odzysku (w tym odzysku energii z odpadów) zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska, zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska, wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów, stworzenie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami. Realizacja tych celów prowadzona jest poprzez cele szczegółowe uwzględniające m. in.:

- objęcie systemem zbiórki odpadów komunalnych oraz systemem selektywnego zbierania odpadów 100 % mieszkańców,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych podlegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych,
- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia, podobnych do odpadów z gospodarstw domowych,
- gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w tym recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury,
- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz wzrost efektywności systemu ich zbierania, a także zwiększenie udziału tych odpadów poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania.

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w ww. Planie.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Realizacja tego celu prowadzona będzie poprzez realizację celów szczegółowych uwzględniających:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- skuteczną adaptację do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- rozwój transportu w warunkach zmian klimatu,
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu,
- stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu,
- kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w ww. Planie.

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020

Głównym celem Programu jest określenie działań jakie winny być prowadzone, skutkujących poprawą stanu jakości powietrza w Polsce do stanu niepowodującego negatywnych skutków zdrowotnych oraz zapewnienie odpowiedniej jakości życia. Realizacja tego celu prowadzona będzie poprzez realizację celów szczegółowych uwzględniających:

- opracowanie gminnych planów gospodarki niskoemisyjnej, warunkujących finansowanie działań zmierzających do poprawy jakości powietrza w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych 2014 – 2020,
- realizację działań wynikających z dokumentów strategicznych na poziomie wojewódzkim i lokalnym, tj. programów ochrony powietrza, planów gospodarki niskoemisyjnej oraz planów na rzecz zrównoważonej energii,
- opracowanie i uchwalenie założeń do planów lub programów zaopatrzenia miast i gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
- prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej: termomodernizacja budynków, rozwój kogeneracji oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- upowszechnianie wykorzystania wysokosprawnych kotłów spełniających najwyższe wymagania z zakresu emisji przy wymianie i modernizacji starych urządzeń,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej poprzez przeprowadzenie termomodernizacji, rozwój kogeneracji oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- upowszechnienie mechanizmów finansowych wspierających działania mające na celu poprawę jakości powietrza.

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w ww. Planie.

Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

Głównym celem Strategii jest stworzenie zintegrowanego systemu transportowego, który realizowany jest przez cele szczegółowe obejmujące:

- stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w ww. Strategii.

Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku

Polityka energetyczna Polski wskazuje m. in. następujące cele główne oraz przyporządkowane im cele szczegółowe:

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej
 - Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
2. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła

- Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,
- 3. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
- Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
- Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
- 4. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
- Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
- Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
- Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
- Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
- Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w ww. dokumencie strategicznym.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLĄSKIE 2020+

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Jako wizja wskazana w Strategii należy przyjąć, że „Województwo śląskie będzie regionem zrównoważonego i trwałego rozwoju stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy wykorzystującym zróżnicowane potencjały terytorialne i synergię pomiędzy partnerami procesu rozwoju”.

Osiągnięcie tak nakreślonej wizji rozwoju województwa śląskiego będzie możliwe poprzez wykorzystanie pozytywnych wartości województwa, kreowanie nowych wartości oraz usuwanie barier uniemożliwiających dalszy rozwój.

Wszystkie cele POŚ będą realizowane w celu spełnienia założeń Strategii.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019, z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 (WPOŚ)

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego jest dokumentem określającym cele i priorytety w obszarze poprawy stanu środowiska województwa śląskiego. Naczelną

zasadą przyjętą w WPOŚ jest zasada zrównoważonego rozwoju, która umożliwia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska. Wyznaczone cele nakreślają konkretne wyzwania dla POŚ:

Cel nadrzędny:

- innowacyjna gospodarka i wysoka jakość życia przy zachowaniu dobrego stanu środowiska przyrodniczego,

Powietrze atmosferyczne:

- Cel długoterminowy do roku 2024: kontynuacja działań związanych ze znaczącą poprawą jakości powietrza w wyniku realizacji kierunków działań naprawczych
- Cele krótkoterminowe do roku 2019
 - skuteczne wdrażanie planów i programów ochrony powietrza w skali lokalnej
 - ograniczenie negatywnego wpływu transportu na jakość powietrza,
 - sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego,
 - rozwój edukacji ekologicznej skierowanej na promocje postaw służących ochronie powietrza

Zasoby wodne:

- Cel długoterminowy do roku 2024: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych przy osiągnięciu dobrego stanu wód,
- Cele krótkoterminowe do roku 2019:
 - osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły i Odry,
 - rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu,
 - ograniczenie ryzyka wystąpienia strat wynikających ze zjawisk ekstremalnych związanych z wodą.

Gospodarka odpadami:

- Cel długoterminowy do roku 2024: Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii.
- Cele krótkoterminowe do roku 2019:
 - gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury,
 - minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz wzrost efektywności systemu zbierania i zwiększanie udziału tych odpadów

poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania,

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów sektora gospodarczego i sukcesywne zwiększanie udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem.

Ochrona przyrody:

- Cel długoterminowy do roku 2024: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu,
- Cele krótkoterminowe do roku 2019:
 - pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej,
 - wdrożenie spójnego systemu zarządzania zasobami przyrody i krajobrazem zarówno na obszarach chronionych, jak i użytkowanych gospodarczo,
 - zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu ekosystemów i gatunków oraz przeciwdziałanie zagrożeniom dla bioróżnorodności i georóżnorodności.

Tereny przemysłowe:

- Cel długoterminowy do roku 2024: przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi.
- Cele krótkoterminowe do roku 2019:
 - rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych.

Hałas:

- Cel długoterminowy do roku 2024: Dążenie do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych hałasu regulowanych prawem, poprzez realizację założeń POH ograniczających hałas drogowy, kolejowy i przemysłowy.
- Cele krótkoterminowe do roku 2019:
 - zmniejszenie liczby mieszkańców województwa narażonych na ponadnormatywny hałas poprzez realizację POH,
 - rozwój sieci monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas.

Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące:

- Cel długoterminowy do roku 2024: utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.
- Cele krótkoterminowe do roku 2019: monitoring poziomów pól elektromagnetycznych.

Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym:

- Cel długoterminowy do roku 2024: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.
- Cele krótkoterminowe do roku 2019:
 - zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku

wystąpienia awarii,

- kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych.

Zasoby naturalne:

- Cel długoterminowy do 2024 r: zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi.
- Cele krótkoterminowe do roku 2019: ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych.

Gleby użytkowane rolniczo:

- Cel długoterminowy do 2024 r: racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi
- Cele krótkoterminowe do roku 2019:
 - zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych gleb, w tym m in.: produkcji żywności, magazynowania, filtrowania i przekształcania składników odżywczych, substancji i wody, podstaw rozwoju życia i różnorodności biologicznej, źródła surowców, rezerwuaru pierwiastka węgla oraz zbioru dziedzictwa geologicznego, geomorfologicznego oraz archeologicznego.
 - zapobieganie zanieczyszczeniu gleb, w szczególności substancjami powodującymi ryzyko zanieczyszczenia wtórnego.
 - remediacja terenów zanieczyszczonych,
 - zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych,
 - minimalizacja stopnia i łagodzenie zasklepienia gleb,
 - zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom,
 - przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom naturalnego ukształtowania powierzchni.

Powyższy cel nadrzędny i cele szczegółowe sprecyzowane dla poszczególnych komponentów środowiska posłużyły do określenia celów określonych w POŚ na lata 2016-2019.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Cele polityki przestrzennej województwa, przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego, to:

- dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa,
- wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej,
- ochrona zasobów środowiska, wzmocnienie systemu obszarów chronionych wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych,
- rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury,
- stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią,
- rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego.

Odzwierciedleniem wymienionych celów są wskazane strategiczne kierunki i działania

dotyczące przestrzennego rozwoju województwa na najbliższą dekadę. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego zawiera także propozycje dotyczące realizacji ustaleń POŚ, w tym pozyskiwania funduszy na konkretne projekty, a także koncepcję monitorowania i ewaluacji rozwoju województwa śląskiego.

Wszystkie cele POŚ będą zgodne z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 (RPO WS)

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

W ramach osi priorytetowej IV (Efektywność Energetyczna, OZE i Gospodarka niskoemisyjna) zasadę zrównoważonego rozwoju uwzględniono poprzez zaprogramowanie przedsięwzięć, nakierowanych na synergię celów gospodarczych, społecznych i ochrony środowiska.

Z kolei w obrębie osi priorytetowej V (Ochrona Środowiska i Efektywne Wykorzystanie Zasobów) zaplanowano wsparcie priorytetów inwestycyjnych z celu tematycznego 6 (Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami) oraz z wybranych priorytetów inwestycyjnych celu tematycznego 5 (Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem).

Realizacji sformułowanych celów ma sprzyjać wykonanie działań wynikających z przygotowanych przez samorzady Strategii ZIT/RIT, zawierających elementy planów gospodarki niskoemisyjnej. Taka integracja działań w jednej osi priorytetowej, w połączeniu z działaniami w pozostałych osiach priorytetowych, przyczyni się do lepszej realizacji celów zrównoważonego gospodarowania zasobami oraz poprawy stanu środowiska

W ramach osi priorytetowej V, zasadę zrównoważonego rozwoju uwzględniono poprzez zaprogramowanie przedsięwzięć nakierowanych na synergię celów gospodarczych, społecznych i ochrony środowiska.

RPO WS powstał przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego. Dodatkowo, zgodnie z wymogami rządowymi i prawnymi, projekt RPO WS na lata 2014-2020 poddany został strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. RPO WS będzie zarządzany na szczeblu regionalnym, a Instytucją Zarządzającą RPO WS będzie Zarząd Województwa Śląskiego.

Cele POŚ w ramach poszczególnych komponentów są zgodne ze wskazaniami osi priorytetowych powiązanych z RPO WS.

Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 (PGO WS 2014)

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Cele główne dla odpadów komunalnych to:

- gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów,

- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji i w konsekwencji ograniczenie składowania tych odpadów,
- zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Dla odpadów z sektora gospodarczego, sformułowane cele do roku 2022 to:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- sukcesywne zwiększanie udziału odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania poza składowaniem.

Dla odpadów niebezpiecznych założone do 2022 cele to:

- minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych,
- wzrost efektywności systemu zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych, głównie z sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- sukcesywne zwiększanie udziału odpadów niebezpiecznych, poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania,
- edukacja ekologiczna wytwórców odpadów niebezpiecznych w zakresie zagrożeń wynikających z niekontrolowanego przedostawania się odpadów niebezpiecznych do środowiska.

W dokumencie określono również cele dla pozostałych odpadów. Dodatkowo zestawiono szacunkowe koszty proponowanego systemu oraz sposoby finansowania. Podano również informacje na temat oddziaływania projektu planu na środowisko oraz zaproponowano wskaźniki monitorowania stopnia realizacji założonych celów.

Cele POŚ w zakresie gospodarki odpadami są zgodne z PGO WS 2014.

Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pulapu stężenia ekspozycji (POP)

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Działania zdefiniowane w POP są skierowane głównie na:

- wyeliminowanie spalania odpadów w kotłach i piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania węgla złej jakości w kotłach i piecach domowych,
- wsparcie istniejących działań i inwestycji w zakresie transportu, które przyczyniają się w istotny sposób do poprawy jakości powietrza na obszarach przekroczeń,
- ograniczanie emisji ze źródeł komunikacyjnych, w tym emisji wtórnej oraz emisji z pojazdów ciężarowych, autobusowych oraz niespełniających norm EURO na obszarach przekroczeń,
- systemowe ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych na obszarach przekroczeń,
- z uwzględnieniem małych źródeł o niekorzystnych parametrach wprowadzania

zanieczyszczeń do powietrza (niskie emitory zlokalizowane na obszarach zabudowanych),

- stworzenie mechanizmów umożliwiających wdrożenie i zarządzanie POP,
- rozbudowa i utrzymanie systemu informowania mieszkańców o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza oraz o jego wpływie na zdrowie, np. poprzez stronę internetową lub elektroniczne tablice informacyjne,
- prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza (szczególnie pyłem zawieszonym PM10 i benzo(a)pirenem) wynikające ze spalania odpadów w kotłach grzewczych,
- prowadzenie akcji promocyjnych w zakresie korzystania z transportu zbiorowego oraz rowerów w miastach (np. w ramach obchodów Europejskiego Dnia Bez Samochodu lub Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu).

Cele POŚ w zakresie ochrony powietrza są zgodne z działaniami oraz założeniami określonymi w POP.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pojazdów rocznie

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

W opracowaniu wyznaczono trzy grupy działań:

- I. Działania krótkookresowe (w ramach strategii krótkookresowej), stanowiące podstawowy zakres „Programu ochrony przed hałasem...”:
 - konsekwentna budowa obwodnic i dróg alternatywnych do istniejących (które znacząco odciążą nadmierny ruch samochodowy w centrum większych miast w województwie),
 - remonty nawierzchni dotychczasowych odcinków dróg,
 - wykonanie skutecznych zabezpieczeń akustycznych zarówno przy nowobudowanych odcinkach, jak również już istniejących (w tym również liniach kolejowych). Zabezpieczenia w postaci ekranów akustycznych proponuje się w miejscach, gdzie ich budowa nie spowoduje pogorszenia warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - konsekwentna realizacja zapisów decyzji naprawczych oraz analiz porealizacyjnych i przeglądów ekologicznych dla przebudowywanych odcinków dróg i linii kolejowych, wykonanie niezbędnych zabezpieczeń mających na celu poprawę klimatu akustycznego w otoczeniu budynków podlegających ochronie akustycznej,
 - w przypadku braku technicznych możliwości ograniczenia oddziaływania hałasu pochodzącego od ruchu pojazdów, „Program...” przewiduje utworzenie obszarów ograniczonego użytkowania na terenach, które zlokalizowane są w zasięgach oddziaływania ponadnormatywnego hałasu.
- II. Działania długookresowe (w ramach polityki długookresowej), których realizacja przewidywana jest w horyzoncie czasowym dłuższym niż czas obowiązywania

„Programu...”.

W ramach polityki długookresowej zwraca się szczególną uwagę, aby nowe inwestycje drogowe i kolejowe nie pogarszały stanu klimatu akustycznego na terenach podlegających ochronie. Kolejnym elementem polityki długookresowej jest konieczność spełniania prawa w zakresie ochrony przed hałasem w przypadku nowych inwestycji. Jednym z najważniejszych aspektów polityki długookresowej jest właściwe planowanie przestrzenne w sąsiedztwie dróg i linii kolejowych. W ramach strategii długoterminowej zawierają się również techniczne działania mające na celu poprawę klimatu akustycznego w sąsiedztwie dróg krajowych i linii kolejowych objętych zakresem POŚ, które miałyby być realizowane w ramach kolejnych Programów ochrony środowiska przed hałasem. W ramach strategii długoterminowej zawiera się również ocena niniejszego Programu ochrony środowiska przed hałasem oraz realizacja zmian wynikających ze zmiany stanu akustycznego w sąsiedztwie analizowanych odcinków dróg.

III. Działania związane z edukacją społeczeństwa: promowanie wśród mieszkańców województwa zbiorowych środków transportu, proekologicznego korzystania z samochodów oraz ekonomicznej jazdy.

Głównym celem zaproponowanych powyżej działań jest poprawa klimatu akustycznego w tych miejscach, gdzie przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku są w chwili obecnej największe oraz tam, gdzie na oddziaływanie hałasu narażona jest największa liczba osób.

Cele POŚ dotyczące klimatu akustycznego oraz częściowo w zakresie poprawy jakości powietrza są zgodne z założeniami „Programu ochrony środowiska przed hałasem...”.

Program wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Głównym celem „Programu...” jest stworzenie warunków i mechanizmów dla szerokiego wykorzystania lokalnych zasobów energii odnawialnej na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego prowadzących do zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w lokalnym bilansie energetycznym.

Zgodnie z prawem energetycznym, odpowiedzialność nad realizacją powyższego celu spoczywa na samorządach gminnych, które opracowują programy (zgodne z wojewódzkimi strategiami oraz planami rozwoju) zaopatrzenia w energię swoich mieszkańców.

Cele POŚ w zakresie ochrony powietrza są zgodne z działaniami oraz założeniami określonymi w „Programie...”.

Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Cele sformułowane w strategii to:

I. CEL STRATEGICZNY: Zachowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności w dobrym stanie oraz umożliwiającym korzystanie z ich zasobów obecnym i przyszłym

pokoleniom.

W zakresie realizacji powyższego celu zaproponowano następujące kierunki działań:

- racjonalizacja i wzmocnienie systemu obszarów chronionych,
- poprawa stanu ekosystemów i stanu gatunków oraz odtwarzanie utraconych elementów różnorodności biologicznej,
- przeciwdziałanie zagrożeniom dla różnorodności biologicznej i georóżnorodności,
- zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody,
- wzmocnienie i wsparcie finansowe służb ochrony oraz instytucji i organizacji pozarządowych realizujących działania z zakresu ochrony przyrody,
- wspieranie i rozwój badań nad różnorodnością biologiczną i georóżnorodnością województwa śląskiego.

II. CEL STRATEGICZNY: Zachowanie i ochrona obszarów o wysokich walorach krajobrazowych oraz powstrzymanie degradacji krajobrazu i przywracanie ładu przestrzennego.

W zakresie realizacji powyższego celu zaproponowano następujące kierunki działań:

- rozwój sieci obszarów chroniących prawnie walory krajobrazu,
- zrównoważone użytkowanie przestrzeni, powstrzymanie nieoszczędnego, degradującego krajobraz zagospodarowania przestrzeni oraz rewitalizacja obszarów zdegradowanych,
- wspieranie i rozwój badań nad krajobrazem i zagospodarowaniem przestrzennym województwa śląskiego.

III. CEL STRATEGICZNY: Zintegrowany system zarządzania środowiskiem przyrodniczym i przestrzenią.

W zakresie realizacji powyższego celu zaproponowano następujące kierunki działań:

- standaryzacja i integracja informacji o stanie przyrody (zasobach, zagrożeniach, ochronie, użytkowaniu) i jej badaniach,
- budowa regionalnego systemu monitoringu stanu różnorodności biologicznej i georóżnorodności oraz zagospodarowania przestrzennego, podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób i podmiotów zaangażowanych w procesy zarządzania ochroną i użytkowaniem różnorodności biologicznej i georóżnorodności oraz krajobrazu,
- rozwój współpracy w zakresie zarządzania środowiskiem przyrodniczym i przestrzenią województwa śląskiego,
- wspieranie zmian organizacyjno-prawnych w zakresie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej i georóżnorodności, ochrony krajobrazu oraz gospodarowania przestrzenią.

IV. CEL STRATEGICZNY: Wysoki poziom świadomości ekologicznej i holistycznej wiedzy o przyrodzie i krajobrazie oraz zaangażowania mieszkańców województwa śląskiego w ich ochronę.

W zakresie realizacji powyższego celu zaproponowano następujące kierunki działań

- Powszechny dostęp mieszkańców województwa do aktualnych informacji o zasobach, stanie, zagrożeniach oraz zasadach ochrony i wykorzystywania różnorodności biologicznej, georóżnorodności i krajobrazu oraz działaniach

- z zakresu edukacji ekologicznej,
- Opracowanie i wdrożenie kompleksowego programu regionalnej edukacji ekologicznej w województwie śląskim,
 - Rozwój bazy dydaktycznej edukacji ekologicznej,
 - Wysoki poziom aktywności społecznej i instytucjonalnej na rzecz ochrony przyrody i krajobrazu.

Cele POŚ w zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności są zbieżne z celami strategicznymi ww. dokumentu.

Program małej retencji dla województwa śląskiego (PMR WS)

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Priorytetowe kierunki działań zaproponowane w PMR WS to:

- odbudowa, modernizacja i budowa urządzeń piętrzących w celu wykorzystania wody do nawodnień, spowolnienia odpływu wód powierzchniowych oraz ochrony gleb torfowych,
- uzupełnienie i modernizacja obiektów melioracyjnych pod kątem zachowania równowagi ekologicznej biotopów,
- odbudowa, modernizacja i budowa budowli piętrzących i stopni przeciwerozyjnych dla podniesienia poziomu wody gruntowej na obszarach przyległych,
- odbudowa, modernizacja i budowa nowych sztucznych zbiorników wodnych o poj. do 5 mln m³ na rzekach i potokach,
- odbudowa, modernizacja i budowa nowych stawów rybnych, piętrzenie istniejących,
- budowa małych jezior i magazynowanie dodatkowych zasobów wodnych z jednoczesnym podniesieniem walorów krajobrazowych.

Cele określone w POŚ są zgodne z celami PMR WS w zakresie działań dotyczących gospodarki wodnej w regionie.

Strategia Rozwoju Miasta Sławkowa 2014 – 2020 (aktualizacja)

Cele wskazane w dokumentach strategicznych

Ogólnym, **nadrzędnym celem strategicznym** Miasta Sławków jest:

- podejmowanie konsekwentnych i systematycznych działań zmierzających do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju Miasta Sławkowa we wszystkich aspektach jego funkcjonowania.

Cel strategiczny w obszarze ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE:

C.3. Wykorzystywanie bogatych zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego Sławkowa do podniesienia atrakcyjności turystycznej, gospodarczej i społecznej, wraz z niezbędnymi działaniami zmierzającymi do zachowania wartości środowiskowych.

Cele operacyjne i kierunki działań:

C.3.1. Działania zmierzające do zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

- K.D.3.1.1. Ewidencja i diagnoza stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego

wmieście.

- K.D.3.1.2. Podejmowanie inicjatyw aktywizujących prywatnych właścicieli zabytkowych kamienic do poprawy stanu technicznego infrastruktury.
- K.D.3.1.3. Podejmowanie inicjatyw zmierzających do poprawy stanu wód powierzchniowych w mieście.
- K.D.3.1.4. Podnoszenie estetyki zieleni na terenie miasta.
- K.D.3.1.5. Ochrona zabytków na terenie miasta.

C.3.2. Edukacja ekologiczna mieszkańców miasta.

- K.D.3.2.1. Prowadzenie cyklicznych kampanii edukacyjnych dla mieszkańców (szczególnie w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i efektywności energetycznej).

C.3.3. Realizacja przedsięwzięć sprzyjających poprawie efektywności energetycznej.

- K.D.3.3.1. Wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne w budownictwie indywidualnym przy uwzględnieniu zewnętrznego dofinansowania
- K.D.3.3.2. Termomodernizacja indywidualnych budynków mieszkalnych przy uwzględnieniu zewnętrznego dofinansowania.
- K.D.3.3.3. Kompleksowa termomodernizacja budynków stanowiących własność miasta.
- K.D.3.3.4. Zastosowanie OZE w budynkach stanowiących własność miasta.
- K.D.3.3.5. Montaż OZE w indywidualnych budynkach mieszkalnych przy uwzględnieniu zewnętrznego dofinansowania.

Kierunki Działań wspólne dla realizacji wszystkich celów określonych w Strategii...:

- K.D.5.1. Partnerska współpraca z gminami sąsiednimi na wszystkich polach rozwoju lokalnego
- K.D.5.2. Stworzenie platformy współpracy pomiędzy samorządem, jednostkami organizacyjnym miasta, placówkami kulturalnymi, przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi

Cele zawarte w POŚ wpisują się w założenia przyjęte w Strategii Rozwoju Miasta Sławkowa 2014 – 2020.

3 STRESZCZENIE

3.1 Informacje ogólne

Podstawy prawne

Podstawą prawną opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023” (zwanego dalej POŚ) jest ustawa Prawo ochrony środowiska. Projekt POŚ opracowuje Burmistrz Miasta Sławkowie, który następnie przedkładać jest do zaopiniowania do Zarządu Powiatu Będzińskiego. Po uzyskaniu pozytywnej opinii projekt POŚ jest uchwalany przez Radę Miejską.

POŚ jest niezbędny do realizacji polityki ochrony środowiska na terenie Miasta Sławkowa.

Dokument opracowano w oparciu o obowiązujące akty prawne, strategie i programy (na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym), materiały literaturowe (publikacje, wytyczne, instrukcje, itp.), dostępne dane środowiskowe. Cele **POŚ** wpisują się w założenia zawarte w strategiach, programach i planach.

Charakterystyka Sławkowa

Sławków zlokalizowany jest we wschodniej części województwa śląskiego, w powiecie będzińskim. Sąsiedztwo miasta stanowią gminy: Sosnowiec, Jaworzno i Dąbrowa Górnicza (woj. śląskie) oraz Bolesław i Bukowno (woj. małopolskie). Sławków położony jest w Zagłębiu Dąbrowskim, we wschodniej części Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego.

W granicach administracyjnych Sławkowa oprócz centralnie usytuowanego historycznego miasta, wydziela się 25 mniejszych jednostek osadniczych tj. Burki, Chwaliboskie, Ciołkowizna, Dębniaki, Dębowa Góra, Garbierze, Groniec, Kołdaczka, Komora, Korzeniec, Kozioł k/Sławkowa, Kozioł k/Strzemieszyc, Michałów, Miedawa, Niwa, Niwka, Piasek, Piernikarka, Ryszka, Zagrody, Stawki, Trzewiczka, Walcownia, Zagródki, Osiedle PCK.

Sieć komunikacyjną drogą miasta stanowią: droga krajowa nr 94, drogi gminne oraz drogi powiatowe (pozostające w zarządzie Gminy Sławków), zapewniające powiązania komunikacji kołowej z sąsiednimi miastami. Ruch pojazdów na drogach jest dość intensywny. Przez miasto przebiega linia kolejowa obejmująca ruch pasażerski oraz ruch towarowy.

Liczba mieszkańców kształtuje się na poziomie około 7000 osób. Gęstość zaludnienia wynosi około 195 osób na km².

Miasto Sławków przyporządkowano do jednostki fizycznogeograficznej – Wyżyna Śląsko-Krakowska. Geomorfologicznie przynależy do makroregionu Wyżyna Śląska.

3.2 Analiza stanu i jakości środowiska

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Sławków znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego. Dominują wiatry z sektora zachodniego, polarno – morskie, o prędkościach poniżej 2 m/s.

Obecnie stan sanitarny powietrza atmosferycznego na terenie Sławkowa kształtowany jest głównie przez ruch samochodowy oraz niską emisję – paleniska domowe. Na jakość powietrza wpływa również emisja napływowa z terenów sąsiednich. Ocenę jakości powietrza dokonuje się na podstawie prowadzonego przez WIOŚ monitoringu środowiska. Teren Miasta Sławkowa położony jest w obrębie strefy śląskiej, jednakże na terenie miasta nie został zlokalizowany żaden punkt pomiarowy monitoringu jakości powietrza. Wyniki pomiarów w ostatnich lat wskazują na przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń dla pyłu zawieszonego (PM 10, PM 2,5) oraz bezopirenu na terenie strefy śląskiej. Konsekwencją takiego stanu jest uchwalenie Programu Ochrony Powietrza, a realizacja jego założeń powinna zmierzać do ustawicznej poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Zagrożenie hałasem

Na terenie miasta Sławkowa główne źródło hałasu stanowi komunikacja drogowa, linia kolejowa oraz przemysł.

Zgodnie z mapami akustycznymi obszarami narażonymi na nadmierny hałas powodowany przez pojazdy poruszające się po drogach to tereny zabudowy mieszkaniowej (w rejonie ulicy Katowickiej i Olkuskiej, Hrubieszowskiej oraz Legionów Polskich). Natomiast hałas powodowany przez zakłady przemysłowe i działalność usługową jest nadmiernie uciążliwy dla osób zamieszkujących okolice ulic: Dębowa Góra, Miedawa, Wrzosowa i Olkuska.

Pola elektromagnetyczne

Do najistotniejszych źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Sławkowa należą: linie elektroenergetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej (5 lokalizacji).

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych dokonuje się na podstawie prowadzonego przez WIOŚ monitoringu środowiska. W latach 2014 – 2015 nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego na terenie Miasta Sławków. Ostatnich pomiarów pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych dokonano w 2013 roku. Wyniki pomiarów wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach szczegółowych.

Gospodarowanie wodami

Sieć hydrograficzną Sławkowa stanowią następujące rzeki: Bobrek oraz Biała Przemsza wraz jej dopływami: Sztoła, Struga Sławkowska, Sztołnia.

Sławków nie posiada większych zbiorników wód powierzchniowych. Występują jednak niewielkie zbiorniki wodne najczęściej w dolinie Białej Przemszy – starorzecza (staw w rejonie Chwaliboskiego, staw przy „Zakładzie Wyrobów Metalowych”, rozlewisko – w rejonie ulic Olkuskiej i Fabrycznej, stawy wzdłuż ulicy Browarnej).

Obszar Miasta Sławków leży w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP Sztoła,
- JCWP Biała Przemsza od Ryczówka do Koziego Brodu,
- JCWP Bobrek.

Z badań jakości wód powierzchniowych, wykończonych przez WIOŚ w Katowicach wynika, iż stan potoku Bobrek określono jako słaby, natomiast dla Białej Przemszy (od Ryczówka do Koziego Brodu) stan tej rzeki określono jako umiarkowany. Nie prowadzono badań monitoringowych na rzece Sztoła. Badania monitoringowe prowadzone są w punktach pomiarowo – kontrolnych w obrębie wyznaczonych JCWP, jednakże na terenie Sławkowa taki punkt nie został wyznaczony.

Południową część Miasta Sławków obejmuje swoim zasięgiem Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 453 „Zbiornik Biskupi Bór”, natomiast północną część miasta obejmuje swoim zasięgiem GZWP nr 454 „Zbiornik Olkusz-Zawiercie”.

Wody podziemne Sławkowa znajdują się w granicach Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 130 (do 2015 nr 134 oraz nr 135). Stan ilościowy wód podziemnych jednostek JCWPd nr 134 i 135 jest słaby, a stan chemiczny kształtuje się na poziomie dobrym.

Teren Miasta Sławkowa nie znajduje się na obszarze zagrożenia powodzią

Gospodarka wodno-ściekowa

Podstawowym źródłem zaopatrzenia Sławkowa w wodę jest studnia zlokalizowana na terenie Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji (MZWiK) w Sławkowie w rejonie ulicy Okradzionowskiej. Woda doprowadzana jest siecią wodociągową o długości 62,5 km. Wskaźnik zwodociągowania gminy jest bardzo wysoki – 99%.

Na terenie miasta funkcjonuje system kanalizacji ogólnospławnej oraz rozdzielczej (kanalizacja deszczowa, kanalizacja sanitarna). Ścieki przemysłowe i bytowe powstające na terenie miasta Sławkowa odprowadzane są za pośrednictwem kanalizacji do gminnych oczyszczalni ścieków: „Browarna” oraz „Burki”. Ścieki socjalno – bytowe z rejonu ulic Strzemieszyckiej, Jodłowej i Sosnowej odprowadzane są do systemu kanalizacji sanitarnej w Dąbrowie Górniczej. Na terenach nieskanalizowanych ścieki komunalne oczyszczane są w przydomowych oczyszczalniach ścieków i wprowadzane do wód lub do ziemi lub gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których opróżnianiem zajmują się specjalistyczne firmy. Zawartość zbiorników bezodpływowych przewożona jest do punktów zlewnych oczyszczalni ścieków wozami asenizacyjnymi. Stopień skanalizowania miasta Sławkowa jest niski i obejmował w roku 2015 niespełna 33 % ludności miasta. Długość kanalizacji sanitarnej wynosi zaledwie 9,8 km, a kanalizacji deszczowej – 2,6 km.

Zasoby geologiczne

Utwory geologiczne podłoża Sławkowa, ze względu na wiek, rodzaj i sposób ułożenia skał należy zaliczyć do dwóch pięter strukturalnych: dolne piętro tworzą go osady karbońskie, a górne piętro utwory permskie i triasowe.

Zasoby surowców naturalnych tworzą głównie piaski czwartorzędowe. Na terenie Sławkowa znajdują się także złoża ilów permskich (gliny sławkowskie), których odkrywka jest obecnie w fazie rekultywacji. Na wschód od granic miasta prowadzi się wydobywanie rud cynku i ołowiu. Na terenie Sławkowa znajdują się złoża Zn-Pb, Fe, jak i węgla kamiennego, które nie są eksploatowane ze względu na zasoby pozabilansowe.

Gleby

Gleba rejonu Sławkowa pokryta jest głównie ubogimi glebami bielcowymi, które powstały na piaskach, przeważnie klasy bonitacyjnej IV, V i VI. Doliny rzeczne pokrywają mady, a w niektórych ich partiach i w obniżeniach terenu występują gleby torfowe

Monitoring gleb (2007 rok) wskazuje na zanieczyszczenie metalami ciężkimi.

Na terenie Miasta Sławkowa (północno – wschodnia część miasta) występują obszary, na których występują ruchy masowe ziemi.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami na obszarze województwa śląskiego wyznacza się regiony gospodarki odpadami. Odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowni odpadów komunalnych przeznaczone do składowania oraz odpady zielone muszą być zbierane i przetwarzane w ramach regionu, w którym zostały wytworzone. Miasto Sławków zgodnie z PGO WŚ 2014 znajduje się w II Regionie.

Obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych i frakcji selektywnie zebranych od mieszkańców Sławkowa oraz z terenu nieruchomości niezamieszkałych spoczywa na gminie. Obsługę w tym zakresie świadczy firma wybrana w drodze przetargu nieograniczonego. Odbiór następuje ze stanowisk kontenerowych (124 w całym mieście, w tym 95 stanowisk wyposażonych w pojemniki do zbiórki selektywnej odpadów).

W mieście Sławków funkcjonuje również Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON) zlokalizowany na ul. Hallera. GPZON przyjmuje od mieszkańców nieodpłatnie odpady tzw. „problemowe”: zużyty sprzęt RTV i AGD, zużyte źródła światła, przeterminowane leki, chemikalia i opakowania po nich.

Zasoby przyrodnicze

Wskaźnik lesistości Miasta Sławkowa jest znaczny – 40% (średnia wojewódzka - 31,9%, średnia krajowa - 29,4%).

Skład drzewostanów na terenie Sławkowa tworzy je około 30 gatunków drzew, w tym kilka obcego pochodzenia. Do gatunków rodzimych należy zaliczyć takie jak: czeremcha, czereśnia, sosna zwyczajna, modrzew europejski, świerk pospolity, jodła zwyczajna, wiąz szypułkowy, buk pospolity, dąb (szypułkowy, bezszypułkowy), klon (zwyczajny, jawor), jesion wyniosły, jarzab pospolity, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata, grusza, olcha (czarna, szara), osika, topola, gatunki wierzby, lipa drobnolistna, drzewa z gatunków owocowych (śliwa, wiśnia, jabłoń). Gatunki obcego pochodzenia: dąb czerwony, kasztanowiec, klon jesionolistny, topola, czeremcha amerykańska, sosna Banksa i robinia akacjowa.

Stan zdrowotny lasów w Sławkowie i okolicach zalicza się do II strefy średnich zagrożeń przemysłowych (skutki zanieczyszczenia powietrza pyłami i gazami przemysłowymi). Klasyfikacja lasów Sławkowa ze względu na zagrożenie pożarowe – klasa A.

Zarząd na lasami w Sławkowie sprawuje: Nadleśnictwo Chrzanów, Wspólnota Leśna oraz właściciele prywatni.

właściele prywatni.

Oprócz zespołów leśnych szatę roślinną Sławkowa tworzą rośliny należące do zespołów wodnych i szuwarowych, półnaturalnych i antropogenicznych łąk i pastwisk oraz antropogenicznych zbiorowisk segetalnych i ruderalnych.

Bogactwo fauny wynika przede wszystkim z dobrego zachowania naturalnego stanu rzeki Białej Przemszy wraz z całą różnorodnością siedliskową ukształtowaną wzdłuż jej biegu, jak i w jej dolinie (starorzecza, oczka wodne, obszary zabagnione). Przedstawicielami ryb są: minóg strumieniowy, strzebla potokowa, miętus, głowacz białopłetwy, pstrąg potokowy, leszcz, różanka, szczupak, płoć, śliz.

Lasy i zadrzewienia są bardzo ważnym siedliskiem również dla rzadkich przedstawicieli kręgowców, szczególnie ptaków, takich jak: dzięcioły, siniak, muchołówka (mała, szara), świergotek drzewny, strzyżyk, rudzik, pleszka, kos, kwiczoł, śpiewak, świstunka leśna, pierwiosnek, raniuszek, sikory (sikora uboga, czarnogłówka, czubatka, sosnowka, modraszka, bogatka), kowalik, pełzacz leśny, wilga, zięba. Do szczególnie cennych w tym typie siedlisk należą owady związane ze starymi, próchniejącymi i dziuplastymi drzewami (chrząszcze z rodziny kózkowatych, czy niektóre muchówki). Dziuplaste drzewa stanowią także schronienie dla kilku gatunków nietoperzy.

W dolinie Białej Przemszy, jak i w obrębie innych cieków i zbiorników wodnych, wraz z otaczającymi je szuwarami, spotkać możemy także wiele gatunków ptaków wodno-błotnych, wśród których należy wymienić takie jak: perkozek, bąk, łabędź niemy, cyraneczka, krzyżówka, cyranka, czernica, żuraw, wodnik, kokoszka, łyska.

Bardzo cennym faunistycznie typem siedliska są wilgotne łąki, stwierdzono rzadkie i cenne gatunki motyli – m.in. modraszka.

Ciekawostką faunistyczną Sławkowa jest stwierdzona w 2010 roku kolonia lęgowa nietoperza – nocka orzęsionego, stwierdzona podczas inwentaryzacji na strychu sławkowskiego kościoła parafialnego. Jest to największa w kraju kolonia nocka orzęsionego i liczy ok. 500 osobników.

Teren Miasta Sławkowa znajduje się poza obszarami parków narodowych, rezerwatów przyrody, obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. W granicach administracyjnych miasta znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 - Łąki w Sławkowie PLH240043,
- otulina Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd,
- jeden pomnik przyrody – drzewo z gatunku grusza polna przy ul. Krzywda.

Zagrożenie poważnymi awariami

Na terenie Miasta Sławkowa funkcjonują dwa zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zgodnie z rejestrem prowadzonym przez służby głównej inspekcji ochrony środowiska, na terenie Sławkowa w ostatnich latach nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii ani poważne awarie.

Analiza SWOT określiła dla każdego komponentu silne oraz słabe strony, a także wynikające z uwarunkowań zewnętrznych szanse oraz zagrożenia. Najważniejsze wnioski płynące z analizy SWOT przedstawiono w poniższej tabeli:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – duże zalesienie terenu gminy – prowadzenie kontroli przedsiębiorców pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska – rozwój sieci ścieżek rowerowych – niewielka liczba przemysłowych źródeł emisji (zanieczyszczeń pyłowo-gazowych, hałasu) – brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii i poważnych awarii w ostatnich latach – własne ujęcie wody pitnej bardzo dobrej jakości – prawie 100% mieszkańców posiada przyłącze wodociągowe – obszar gminy poza wyznaczonymi obszarami zagrożenia powodziowego – tereny przyrodnicze sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji 	<ul style="list-style-type: none"> – spalanie w indywidualnych źródłach grzewczych (gospodarstwa domowe) odpadów oraz złej jakości paliw stałych – dynamiczny wzrost liczby pojazdów i natężenia ruchu, w tym głównie pojazdów ciężkich, dodatkowo przewożących ładunki niebezpieczne – napływ zanieczyszczeń z sąsiednich terenów, w szczególności z terenów o dużym uprzemysłowieniu – przestarzała i niezaspokajająca potrzeb mieszkańców infrastruktura techniczna (jakość nawierzchni dróg, niski wskaźnik skanalizowania gminy) – występowanie obszarów zagrożonych ruchami masowymi – brak wyznaczonej strefy pośredniej ochrony ujęcia wody pitnej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – realizacja założeń planów i programów w zakresie poprawy jakości środowiska przyrodniczego (POP, PGN, OPONE, KPOŚK, POH) – wzrost świadomości społecznej w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska wskutek prowadzonych działań edukacyjnych – dostępność funduszy wsparcia dla działań zmierzających do poprawy stanu środowiska – właściwa polityka w zakresie zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca rozwiązania w zakresie ochrony środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> – wzrastająca ilość urządzeń i instalacji będących źródłem emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych, hałasu, PEM, odpadów, ścieków – nieustanne zmiany przepisów wymuszają konieczność uzyskania nowych/kolejnych uzgodnień, a to powoduje opóźnienia lub rezygnację z realizacji inwestycji, w tym działań zmierzających do poprawy środowiska

3.3 Cele, kierunki interwencji, zadania i ich finansowanie

Obszary przyszłej interwencji i cele wyznaczone w POŚ:

Obszar interwencji	Cele POŚ na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023
Ochrona klimatu i jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza • Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych • Popularyzacja alternatywnych źródeł energii
Zagrożenie hałasem	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zagrożenia hałasem komunikacyjnym i przemysłowym
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych
Gospodarowanie wodami	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalna gospodarka zasobami wody, w tym retencja wód • Zapewnienie skutecznej ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody • Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

<i>Obszar interwencji</i>	<i>Cele POŚ na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023</i>
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie wody pitnej (zasoby oraz jakość) • Infrastruktura odbioru i zagospodarowania ścieków
Zasoby geologiczne	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalne gospodarowanie i ochrona złóż kopalin • Ograniczenie oddziaływania na środowisko na etapie prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji kopalin
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona gleb • Remediacja terenów zanieczyszczonych i rekultywacja terenów zdegradowanych
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizacja ich ilości • Racjonalne gospodarowanie odpadami
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej • Rozwój obszarów zieleni urządzonej, a także terenów i obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji • Rozwój gospodarki leśnej • Poprawa walorów estetycznych przestrzeni i krajobrazu
Zagrożenia poważnymi awariami	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie skutków poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska

Źródłami finansowania zadań własnych organu opracowującego POŚ będą głównie środki własne, środki NFOŚiGW oraz WFOŚiGW.

3.4 System realizacji POŚ

W tworzeniu projektu POŚ lub bezpośrednio zainteresowane wynikami jego realizacji i eksploatacji są różne podmioty, instytucje, organizacje, społeczność miasta Sławkowa. Za opracowanie POŚ odpowiada organ wykonawczy gminy – Burmistrz Miasta Sławkowa.

POŚ przyjmowany jest uchwałą Rady Miejskiej w Sławkowie, która powierza wykonanie POŚ Burmistrzowi Miasta Sławkowa.

Zakłada się, iż w 2018 i 2020 zostanie dokonana ocena realizacji zadań odpowiednio za lata 2016 – 2017 oraz 2018 – 2019. Przewiduje się aktualizację POŚ w 2020 roku.

4 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA SŁAWKOWA

4.1 Lokalizacja

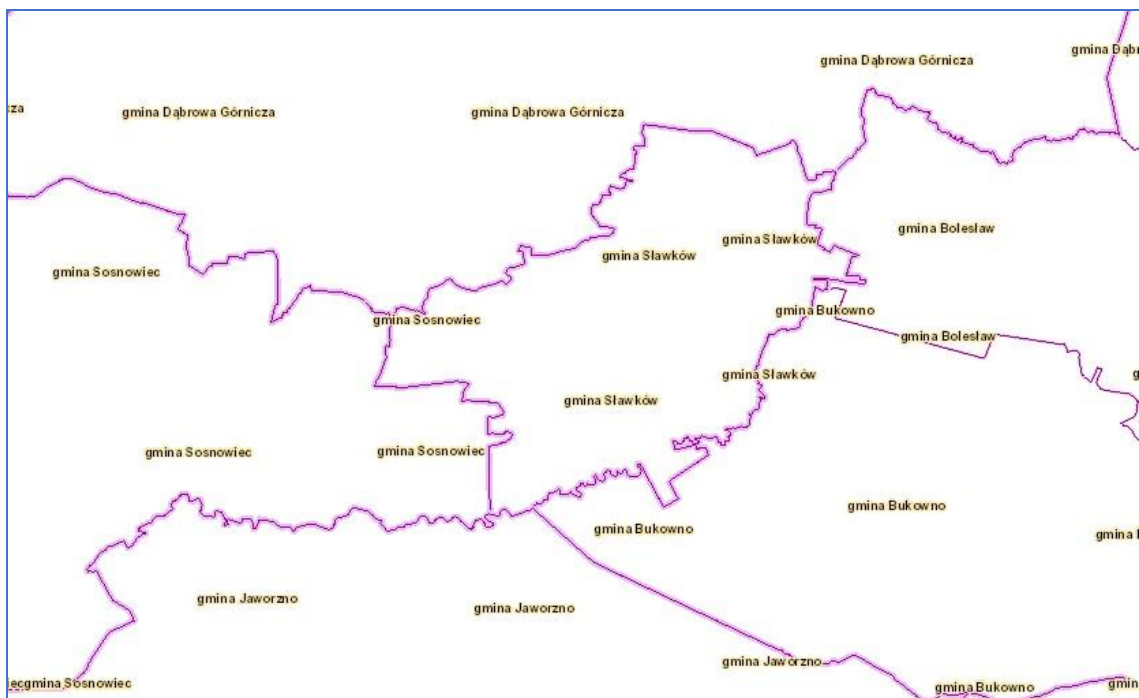
Sławków jest gminą miejską. Miasto zajmuje powierzchnię 3660 ha (36,6 km²). Zamieszkuje w nim 7135 mieszkańców – stan na koniec 2014 r (dane GUS, 2015). Średnia gęstość zaludnienia wynosi ok. 195 osoby na 1km². Miasto Sławków za wyjątkiem śródmieścia posiada luźną zabudowę mieszkaniową. Lesistość wynosi prawie 40%, użytki rolne ponad 30%, podobnie pozostałe grunty i nieużytki. W granicach administracyjnych Sławkowa oprócz centralnie usytuowanego historycznego miasta, wydziela się 25 mniejszych jednostek osadniczych tj. Burki, Chwaliboskie, Ciołkowizna, Dębniaki, Dębowa Góra, Garbierze, Groniec, Kołdaczka, Komora, Korzeniec, Koziół k/Sławkowa, Koziół k/Strzemieszyc, Michałów, Miedawa, Niwa, Niwka, Piasek, Piernikarka, Ryszka, Zagrody, Stawki, Trzewiczka, Walcownia, Zagródki, Osiedle PCK. Wyjątkową atrakcją Sławkowa są unikalne walory zabytkowe starówki, zachowującej swoisty klimat tradycyjnego polskiego miasteczka. Do obiektów wpisanych do rejestru zabytków należy: układ urbanistyczny z centralnie położonym rynkiem, zespół kościoła parafialnego pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego i Świętego Mikołaja, cmentarz, zabudowania dawnej walcowni, zespół młyna, 15 budynków oraz relikty zamku średniowiecznego. Na terenie Sławkowa występuje wiele stanowisk archeologicznych. Sławków leży w pobliżu Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych – Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, a jedynie północno-wschodnia część terenów Sławkowa znajduje się w otulinie tego zespołu krajobrazowego.

Niemal w całości miasto położone jest w zlewni Białej Przemszy. Bardzo wyraźnie zaznacza się odmienność północnej od południowej części Sławkowa. Tereny północne położone są o 30-40 m wyżej od południowych. Na północy szerokie wierzchowiny, pofalowane powierzchnie osiągają wysokość 325-345 m n.p.m. (najwyższej do 370 m), a na południu teren przechodzi w równinę i opada do 275 m n.p.m.

4.2 Położenie administracyjne

Miasto Sławków w zgodzie z podziałem administracyjnym kraju należy do powiatu będzińskiego, w województwie śląskim. Gmina stanowi eksklawę powiatu będzińskiego, oddzieloną od reszty powiatu obszarami powiatów grodzkich Dąbrowa Górnicza i Sosnowiec. Miasto stanowi 5,95% powierzchni powiatu. Znajduje się we wschodniej części województwa śląskiego, bezpośrednio przy granicy z województwem małopolskim. Graniczy z pięcioma gminami: od zachodu z Sosnowcem, od północy z Dąbrową Górniczą, od wschodu z Bolesławiem, a od południa z Bukownem oraz Jaworzniem.

Rysunek 1 Położenie administracyjne Miasta Sławków

Źródło: opracowanie na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Rysunek 2 Granice administracyjne Miasta Sławków

Źródło: opracowanie na podstawie www.mapa.targeo.pl

4.3 Położenie matematyczno-geograficzne

Położenie matematyczno-geograficzne Sławkowa wyznaczone jest współrzędnymi 50°19' szerokości geograficznej północnej i 19°23'30" długości geograficznej wschodniej. Współrzędne te oznaczają, że Sławków jest oddalony o 5575 km na północ od równika i 4427 km na południe od bieguna północnego. Południkowa rozciągłość gminy wynosi 7,5 km, a jej rozciągłość równoleżnikowa 9,5 km. Najbardziej na północ wysunięty punkt gminy znajduje się za Wielką Górą (50° 19' 45" N), a na południe koło Piernikarki nad Białą Przemszą (50°15'30" N). Najbardziej zachodni kraniec gminy leży za Garbierzami (19°17' E), a wschodni przy rozgałęzieniu drogi Bolesław-Sławków do Krzykawki (19°24'50" E).

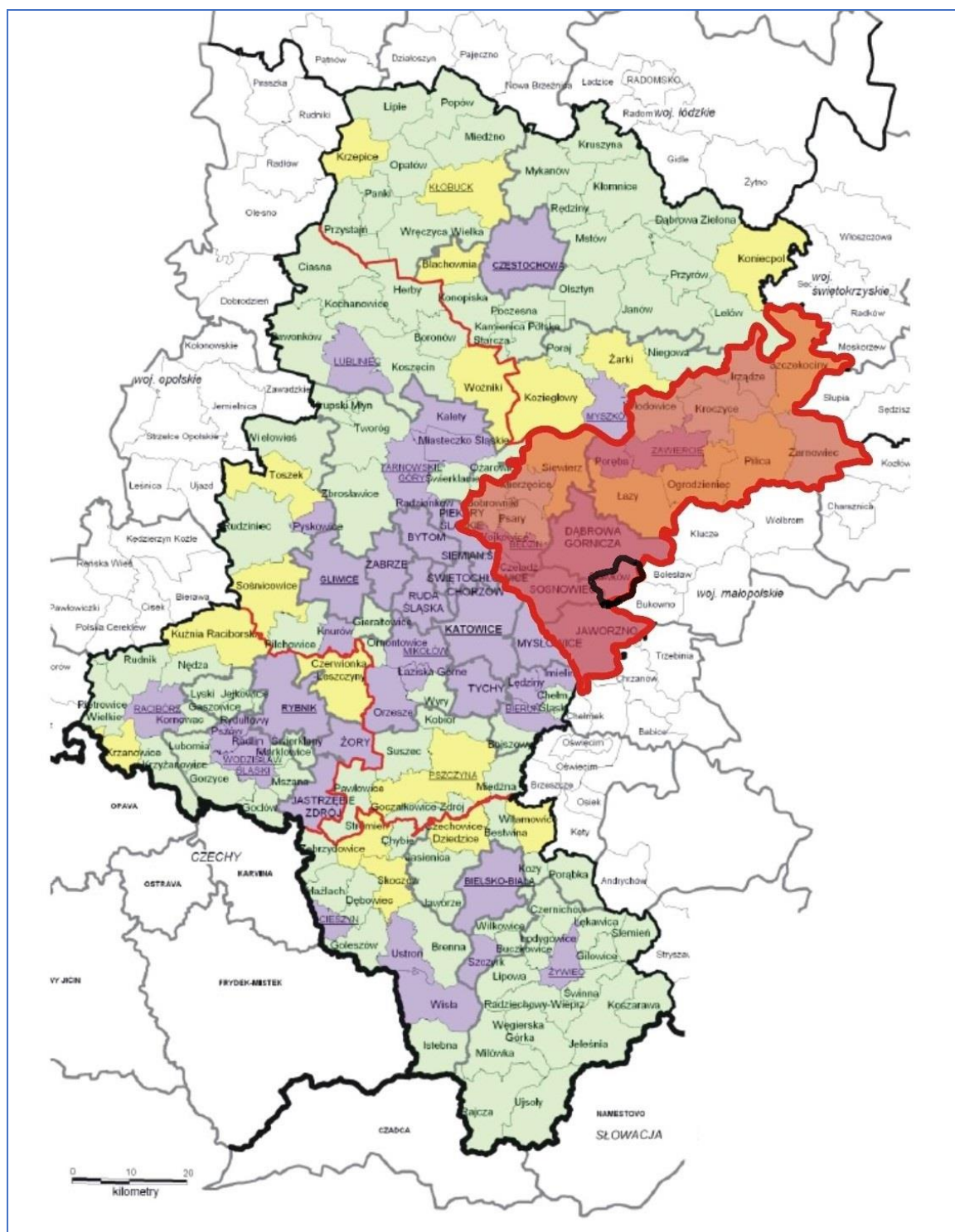
Odległości od ważniejszych miast regionu i Polski:

- Olkusz – 14,5 km
- Dąbrowa Górnicza – 15 km
- Będzin – 19 km
- Sosnowiec – 23 km
- Katowice – 29 km
- Zawiercie – 32 km
- Kraków – 56 km
- Warszawa – 290 km

4.4 Położenie geograficzno-historyczne

Sławków położony jest w Zagłębiu Dąbrowskim, we wschodniej części Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Zagłębie Dąbrowskiej położone jest w zachodniej Małopolsce, na pograniczu z Górnym Śląskiem, zlokalizowany w widłach trzech rzek: Białej Przemszy, Czarnej Przemszy oraz Brynicy. Zagłębie Dąbrowskie, jako region uformowało się w XIX wieku i dopiero od tego czasu można mówić o nim jako osobnym regionie. Do czasów rozbiorów Polski obszar Sławkowa był częścią województwa krakowskiego.

Rysunek 3 Zagłębie Dąbrowskie jako część subregionu centralnego województwa śląskiego

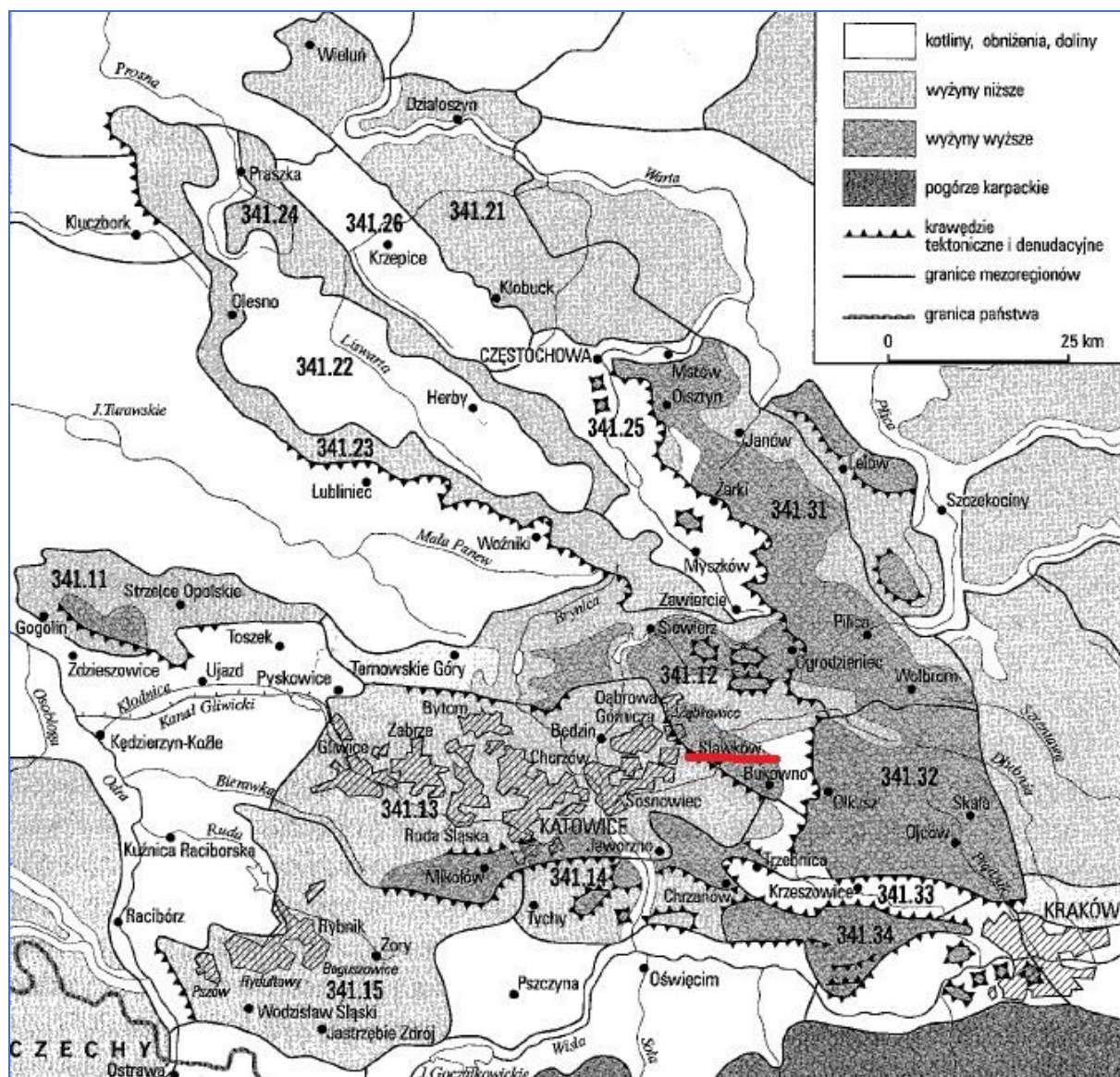
Źródło: opracowanie na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

4.5 Położenie fizyczno-geograficzne

Według podziału na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego (1998) Sławków położony jest na Wyżynie Śląsko-Krakowskiej (341), we wschodniej części makroregionu Wyżyna Śląska (341.1), w dwóch mezoregionach: część północna we wschodniej części

mezorejonu Garb Tarnogórski (341.12), część południowa w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13). Obydwie jednostki oddziela próg tektoniczno-denudacyjny.

Rysunek 4 Sławków na tle podziału fizyczno – geograficznego

Źródło: opracowanie na podstawie Geologia Regionalna Polski, J. Kondracki, 2010

4.6 Położenie geomorfologiczne

Według podziału geomorfologicznego Polski rejon Sławkowa zaklasyfikowany został do regionu Wyżyn Śląsko-Małopolskich, makroregionu Wyżyna Śląska, mezorejonu Wyżyna Śląska Północna, subregionu Garb Żąbkowicki. Charakterystyczną cechą Wyżyny Śląskiej Północnej jest monoklinalny styl budowy geologicznej, który warunkował rozwój typowej rzeźby krawędziowej. Skałami progotwórczymi są odporne na niszczenie wapienie, dolomity i piaskowce, zaś subsekwentne obniżenia między nimi zostały wypreparowane w podatnych na niszczenie skałach ilastych. Progi (kuesty) są ukierunkowane generalnie z południowego wschodu na północny-zachód i w tym kierunku zmniejszają swoje wysokości bezwzględne. Do Wyżyny Śląskiej Północnej należy Kotlina Przemszy, która swoim zasięgiem obejmuje

południową część miasta – szeroka, zróżnicowana tarasami rzecznyymi Kotlina Przemszy. W północnej części Sławkowa rzeka Biała Przemsza płynie w wąskiej (0,15-0,5 km) i głębokiej (0,4-0,6 km) dolinie o stromych zboczach i płaskim dnie porośniętym lasami łągowymi.

4.7 Położenie komunikacyjne

Sławków charakteryzuje się atrakcyjnym położeniem na tle istotnych dla kraju i regionu połączeń komunikacyjnych. W północnej części miasta przebiega droga krajowa nr 94, biegnąca na trasie Berlin-Lwów. Poprzez ciąg drogi krajowej DK 94 miasto posiada połączenie z drogą szybkiego ruchu DK 1 na trasie Warszawa-Budapeszt i dalej z autostradą A-1 (na kierunku północ-południe) oraz z autostradą A-4 (na kierunku wschód-zachód).

Sieć komunikacyjna miasta, oprócz stosunkowo dobrze rozwiniętej sieci dróg gminnych, stanowią także drogi powiatowe (pozostające w zarządzie Gminy Sławków), zapewniające powiązania komunikacji kołowej z sąsiednimi miastami.

Sektor transportu obejmuje pojazdy zarejestrowane na terenie gminy oraz pojazdy przejeżdżające przez gminę (tranzyt). Poniżej przedstawiono strukturę pojazdów zarejestrowanych na terenie gminy w podziale na rodzaj stosowanego paliwa (Tabela 1).

Tabela 1 Transport publiczny i prywatny – struktura pojazdów zarejestrowanych na terenie miasta Sławkowa

Rodzaj pojazdu	Liczba pojazdów	Rodzaj paliwa		
		etylina	olej napędowy	LPG
Osobowe	3 721	2 891	830	242
Ciężarowe	516	158	516	-
Autobusy	14	-	14	-
Ciągniki rolnicze	96	-	96	-

Źródło: Dane wyliczone proporcjonalnie dla Gminy Sławków na podstawie GUS

Jak wynika z analizy średniego dobowego ruchu (SDR) na drogach na terenie miasta oraz DK94 przebiegającej tranzytowo, a także liczby zarejestrowanych pojazdów – ruch pojazdów na drogach ulega ciągłemu zwiększeniu, corocznie zwiększa się liczby pojazdów zarejestrowanych tak w Sławkowie, jak i na terenie całego kraju.

W Sławkowie bardzo mocno rozbudowany jest układ komunikacji kolejowej. Przez miasto przebiega zelektryfikowana linia Nr 62. Linia ta, łącząca stację Tunel ze stacją Sosnowiec Główny, stanowi końcowy odcinek historycznej Kolei Iwangorodzko-Dąbrowskiej. Na odcinku Tunel - Dąbrowa Górnicza Strzemieszyce jest to linia dwutorowa. Na końcowym - jednotorowa. Na odcinku od Tunelu do Bukowna równoległe do trasy linii przebiega trasa Linii Hutniczej Szerokotorowej. Na terenie Sławkowa znajdują się końcowe terminale szerokotorowej magistrali LHS (Linii Hutniczej Szerokotorowej) będącej przedłużeniem Kolei Transsyberyjskiej, w tym Euroterminal Sławków oraz liczne linie kolei przemysłowych i bocznic kolejowe, obsługujące ArcelorMittal Poland (dawną Hutę Katowice).

4.8 Warunki demograficzne

Według danych pozyskanych z GUS - liczba mieszkańców w Sławkowie na koniec 2014 roku wynosiła 7 135 osób. W porównaniu z 2010 rokiem nastąpił wzrost liczby mieszkańców o 46 osób (ok. 0,65%). Gęstość zaludnienia na terenie Sławkowa na koniec 2014 roku wyniosła około 194,9 osoby/km². Szczegółowe dane statystyczne zostały zaprezentowane w poniższej tabeli (Tabela 2).

Tabela 2 Statystyczne dane demograficzne – Sławków na tle powiatu będzińskiego

Parametr	Sławków	Powiat będziński
Ludność	7135	150737
Ludność na 1 km ²	195	414
Kobiety na 100 mężczyzn	109	110
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	60,0	60,5
Dochody ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	4368	3240
Wydatki ogółem budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	4512	3246
Turystyczne obiekty noclegowe	2	15
Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności	22	21
Pracujący na 1000 ludności	221	185
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (w %)	7,1	7,6
Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	1460	1697

Źródło: Dane statystyczne na podstawie UStat w Katowicach – Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015

Szacuje się, że w kolejnych latach będzie następował dalszy nieznaczny wzrost liczby ludności w mieście (2017-7167 os; 2018 – 7178; 2019 – 7189 – na podstawie danych GUS).

5 DZIAŁANIA PODJĘTE W LATACH 2014 – 2015

W Programie ochrony środowiska obowiązującym w latach 2004 – 2015 zostały określone cele, kierunki działań oraz zadania własne Gminy i zadania koordynowane (Tabela 3). Zaprezentowane w tabeli dane zawierają także informacje o sposobie ich realizacji.

Tabela 3 Cele (długoterminowe do 2015 roku), kierunki działań, zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Sławkowa na lata 2004 – 2015 oraz efekty realizacji założeń

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania
Powietrze atmosferyczne	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego	Uporządkowanie gospodarki ciepłem w centrum miasta i domach jednorodzinnych	-	-	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Sławkowie (Mały Rynek 10, Młyńska 14a, Kocielna 11).
		Wymiana starych wyeksploatowanych kotłów węglowych na nowoczesne, wysokosprawne, posiadające atest przyjaznych dla środowiska			Montaż przez Zarządcę Spółdzielni Mieszkaniowej „Sami-Swoi” kotłowni lokalnych.
		Zastępowanie węgla bardziej ekologicznymi nośnikami energii			
		Zwiększenie wykorzystania energii elektrycznej dla celów grzewczych			
		Termomodernizacja budynków			
		Minimalizacja ruchu tranzytowego w centrum miasta			
		Kontynuacja budowy układu dróg rowerowych z wykorzystaniem likwidowanych ciągów kolejowych i transportowych			
		Wprowadzanie systemów zarządzania środowiskiem ISO 14 000 w zakładach przemysłowych			
		Wdrażanie nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku (BAT)			
		Instalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń powstałych w procesach technologicznych			
Podnoszenie efektywności odpylania w				Realizacja OPONE w zakresie wymiany kotłów węglowych, docieplenia budynków	

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania
		istniejących obiektach przemysłowych			<p>i montażu instalacji solarnych (2014 rok - 18 zadań; 2015 rok – 16 zadań)</p> <p>Prowadzone działania inwestycyjne w zakresie termomodernizacji budynków będących własnością podmiotów gospodarczych działających na terenie Sławkowa.</p> <p>Wprowadzanie w zakładach przemysłowych systemów zarządzania jakością ISO14000 (JSW Koks S.A. Koksownia Przyjaźń).</p>
Hałas	Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska Gminy Sławków poprzez obniżenie natężenia do poziomu obowiązujących standardów	<p>Prowadzenie monitoringu hałasu drogowego w miejscach potencjalnego występowania największych uciążliwości akustycznych</p> <p>Opracowanie i wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o stanie klimatu akustycznego i trendach jego zmian w oparciu o najnowsze techniki informatyczne i multimedialne</p> <p>Wprowadzenie, w przypadku posiadania danych, do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego</p>	Wprowadzenie, w przypadku posiadania danych, zapisu do planu zagospodarowania przestrzennego odnośnie ochrony przed hałasem – wyznaczonych przez Administratorów stref ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg i linii kolejowych wszędzie tam, gdzie przekraczany jest równoważny	Sukcesywna eliminacja z użycia urządzeń, maszyn i środków transportu, których hałaśliwość nie odpowiada standardom Unii Europejskiej	<p>Modernizacje zakładów i infrastruktury będących własnością podmiotów gospodarczych działających na terenie Sławkowa</p> <p>Modernizacja torowisk, montaż wibroizolatorów, wyciszenia przenośników taśmowych</p>

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania
		zapisów poświęconych ochronie przed hałasem, z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wszędzie tam gdzie przekraczany jest równoważny poziom hałasu wynoszący 55 dB w porze nocnej	poziom hałasu wynoszący 55 dB w porze nocnej		(ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej – Baza Przeladunku Rud w Sławkowie)
Promieniowanie elektromagnetyczne	Minimalizacja zagrożenia polami elektromagnetycznymi mieszkańców Sławkowa	-	Preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego	Przeprowadzenie badań zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym	Brak działań.
			Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnień związanych z ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym		
Gospodarka wodno-ściekowa	Ograniczenie zagrożeń dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Zapewnienie mieszkańcom miasta odpowiedniej jakości wody pitnej	Edukacja oraz propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody	-	-	Brak działań.
		Rozwój systemu kanalizacji ściekowej oraz modernizacja sieci wodociągowej zgodnie z Planem rozwoju lokalnego Miasta Sławkowa na lata 2004 – 2012	Budowa kanalizacji sanitarnej dla zlewni B (dzielnice: Zagródki Korzeniec, Stawki, Staszówka, Dębowa Góra, Miedawa, w tym dla osiedla Hrubieszowska) wraz z równoczesną modernizacją sieci	-	Modernizacja oczyszczalni ścieków „Browarna” – zakup i montaż sitopiaskownika, zbiornika retencyjnego ścieków dwożonych i prasy do odwadniania osadu. Budowa wylotu do rzeki Białej

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania	
			wodociągowej w tej zlewni		Przemszy. Brak działań w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej dla zlewni B.	
			Budowa kanalizacji sanitarnej w zlewni A (Śródmieście, Michałów, Chwaliboskie, Koziół) wraz z równoczesną modernizacją sieci wodociągowej miasta Sławkowa w trakcie budowy kanalizacji w zlewni A	-	Brak działań (wykonano jedynie częściowo kanalizację deszczową w ulicy Fabrycznej, jako zadanie nie ujęte POŚ 2004-2015).	
		Promowanie oczyszczalni przydomowych w miejscach, gdzie brak będzie systemów kanalizacji	-	-	Brak działań.	
		Kształtowanie zrównoważonego odpływu wód z terenów gminy (w tym wyeliminowanie zagrożeń wylewów rzek i potoków)	-	Bieżąca konserwacja i czyszczenie cieków wodnych i rowów odwadniających	Melioracje wodne (leśne) w gminie Sławków. Wykonanie około 2 km rowów, odwodnienie 4,5 ha lasów	Oczyszczenie koryta rzeki Białej Przemszy z zalegających drzew (wspólnie z RZGW Gliwice)
			Włączenie się w realizację wojewódzkich zamierzeń w zakresie budowy systemu małej retencji i renaturyzacji niektórych cieków.	-	-	Brak działań.
Powierzchnia	Racjonalne	-	-	Uporządkowanie	Brak działań.	

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania
terenu	wykorzystanie oraz przekształcenie terenów przemysłowych			formalno-prawne terenów przejętych przez hutę „Katowice”, a niezagospodarowanych do chwili obecnej	
			-	Wykonanie projektu i rozpoczęcie rekultywacji wyrobiska po eksploatacji gliny	
			-	Rozpoczęcie inwestycji drogowych łączących terminale kolejowe z drogą krajową	
Przeobrażenia gleb	Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych	Kontrola stanu jakości gleb i ich przydatności rolniczej	-	-	Brak działań.
Gospodarka leśna	Ochrona zasobów leśnych i poprawa kondycji przyrodniczej obszarów leśnych oraz ich otulin	-	-	Aktualizacja planów urzędzenia lasów Wspólnoty Leśnej	Opracowanie Uproszczonego Planu Urzędzenia Lasu Wspólnoty Leśnej (z okresem obowiązywania 2016-2025)
		-	-	Aktualizacja planów urzędzenia lasów prywatnych	Brak działań.
Środowisko przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej środowiska przyrodniczego gminy poprzez zintensyfikowanie	-	Waloryzacja przyrodnicza gminy	-	Brak działań.
		-	Utworzenie proponowanych obszarowych form ochrony przyrody	-	Brak działań.

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania
	działań związanych z ochroną prawną				
Zasoby surowców mineralnych	Wykreślenie z ewidencji zasobów złóż złoża Staszówka	-	-	-	Brak działań.
	Poszukiwanie, rozpoznawanie i dokumentowanie nowych złóż kopalin	-	-	-	Brak działań.
	Skuteczne egzekwowanie zasad i norm prawnych zgodnie z prawem geologicznym i górnictwem.	-	-	-	Brak działań.
Rolnictwo	Dostosowywanie struktur obszarów wiejskich do warunków działania w UE z uwzględnieniem charakteru regionalnego produkcji rolniczej, minimalizacji wpływu gospodarki rolnej na środowisko i rozwoju infrastruktury ochrony środowiska obszarów wiejskich	Wzrost powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach i obszarowe komasowanie gruntów	-	Udział gospodarstw rolnych w programach rolnośrodowiskowych	Brak działań.
		Stosowanie zasad dobrej praktyki rolniczej i uczestnictwo w przygotowywanych programach rolnośrodowiskowych			
		Optymalizacja produkcji rolnej			
		Uprawa roślin przemysłowych na zanieczyszczonych terenach			
		Specjalizacja produkcji rolnej			
		Przeznaczanie ekstensywnie użytkowanych gruntów rolnych pod zalesienia			
Turystyka	Wzrost atrakcyjności	-	Koordynacja rozwoju	-	Brak działań.

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania
i rekreacja	rekreacyjno – wypoczynkowej gminy z zachowaniem równowagi ekologicznej obszarów przyrodniczo cennych		sieci tras komunikacji rowerowej na terenie gminy – trasowanie i znakowanie tras rowerowych		
Edukacja ekologiczna	Wykształcenie u mieszkańców postawy przyjaznej środowisku, racjonalne gospodarowanie i korzystanie z zasobów środowiska naturalnego czyli przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju	-	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w tym akcje Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata ,festyny, konkursy,+ Edukacja ekologiczna dorosłych, w tym promocja i reklama w mediach (kontynuacja działań dotychczasowych)	-	Organizacja akcji Dzień Ziemi w sławkowskich placówkach oświatowych.
			Dofinansowanie szkół w zakresie wycieczek ekologicznych, kół ekologicznych		Brak działań.
			Szkolenia i pokazy praktyczne dla rolników i działkowców w zakresie gospodarki ekologicznej (produkcja zdrowej żywności)		Brak działań.
			Realizacja przyrodniczej ścieżki dydaktyczno-rekreacyjnej + bieżące utrzymanie (konserwacja tablic, ławek itp.)		Brak działań.

Komponent	Cel	Kierunki działań	Zadania własne	Zadania koordynowane	Podjęte działania
Monitoring środowiska	Monitoring jakości wód podziemnych, zanieczyszczenia gleb i poziomu emisji hałasu	-	-	Monitoring stopnia zanieczyszczenia gleb w obrębie funkcjonujących aktualnie i w przeszłości uciążliwych dla środowiska zakładów przemysłowych i wokół składowisk odpadów przemysłowych czynnych i wyłączonych z użytkowania	Brak działań.
				Monitoring emisji hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	
				Monitoring jakościowy i ilościowy wód podziemnych	
	Monitoring jakości powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych	-	-	Utworzenie stanowisk pomiarowych regularnego monitoringu jakości powietrza atmosferycznego	Brak działań.
		Badanie jakości wód powierzchniowych w dodatkowych punktach pomiarowych, szczególnie w miejscach odprowadzania wód opadowych i oczyszczonych ścieków			

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015

6 OCENA STANU ŚRODOWISKA

6.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

6.1.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Warunki klimatyczne

Według regionalizacji klimatu Polski opracowanej przez A. Wosia (1996), obszar miasta Sławków należy do Śląsko – Krakowskiego regionu klimatycznego (XXVI).

Zgodnie z *Opracowaniem ekofizjograficznym dla obszaru Miasta Sławkowa* (ALMA-PROJEKT, grudzień 2014) Sławków leży w zasięgu klimatu Wyżyn Środkowych, krainie Śląsko–Krakowskiej. Klimat miasta wyróżnia się skróceniem pośrednich pór roku oraz znaczącymi cechami kontynentalizmu. Na teren gminy Sławków najczęściej napływa powietrze polarnomorskie (64% przypadków). Powietrze polarno-kontynentalne napływa w 31% przypadków. Przez około 4% roku docierają tam masy powietrza zwrotnikowomorskiego, a 1% powietrza arktycznego.

Podstawowe parametry klimatu przedstawiają się następująco:

- średnia temperatura roku wynosi $+7,1^{\circ}\text{C}$,
- średnia roczna amplituda temperatury powietrza wynosi 21° ,
- średnia roczna temperatura maksymalna wynosi $+12,4^{\circ}\text{C}$,
- średnia roczna temperatura minimalna wynosi $+3,0^{\circ}\text{C}$,
- długość okresu wegetacji z temperatura $>+5^{\circ}\text{C}$ wynosi 200-210 dni,
- średnia wieloletnia suma opadów wynosi 750 mm,
- największe opady występują od maja do sierpnia,
- najniższe opady występują w lutym, marcu, październiku,
- średnia liczba dni z opadem śniegu wynosi 51,
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi przeciętnie 60-75 dni
- średnia ilość dni z mgłą wynosi 38,
- przeważają wiatry słabe i umiarkowane z kierunków zachodnich,
- notowana jest wysoka ilość ciszy, średnio 24 % w roku, najczęściej w sierpniu i we wrześniu.

Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu na terenie miasta występują zmienne warunki solarne. Spływ mas zimnego powietrza następuje zagłębieniami dolin. Miejscami jest on utrudniony w związku z licznymi liniowymi obiektami inżynierskimi.

Stan sanitarny powietrza

Aktualny stan jakości powietrza na terenie Miasta Sławkowa określa się w oparciu o dane zawarte w sporządzanej corocznie ocenie jakości powietrza w województwie śląskim.

Podstawę prawną w zakresie sporządzania rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- ustawa POŚ,
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 roku w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1032),

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1031),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 roku, poz. 914).

Obowiązek sporządzania corocznej oceny poziomu substancji w powietrzu wynika z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje, corocznych ocen poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym, a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego,
- przekracza poziom docelowy,
- nie przekracza poziomu docelowego,
- przekracza poziom celu długoterminowego,
- nie przekracza poziomu celu długookresowego.

Ocenę jakości powietrza na terenie Miasta Sławkowa przedstawia się w oparciu o informacje zawarte w opracowaniach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach „Trzynasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2014 rok” (Katowice, kwiecień 2015 rok) oraz „Czternasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2015 rok” (Katowice, kwiecień 2016 rok).

Zgodnie z danymi zawartymi w ww. opracowaniach na terenie województwa śląskiego wydzielonych zostało 5 stref, w których dokonano oceny jakości powietrza, tj.:

- Aglomerację Górnośląską – kod strefy PL2401,
- Aglomerację Rybnicko-Jastrzębską – kod strefy PL2402,
- miasto Bielsko-Biała – kod strefy PL2403,
- miasto Częstochowa – kod strefy PL2404,
- strefę śląską (obejmującą pozostałą część województwa) – kod strefy PL2405.

Teren Miasta Sławkowa położony jest w obrębie strefy śląskiej.

Badania stanu czystości powietrza atmosferycznego prowadzone były przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach i objęły ocenę stężeń następujących zanieczyszczeń pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu:

- ochrony zdrowia: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, arsen, benzo(a)piren, ołów, kadm, nikiel,
- ochrony roślin: dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon.

Analiza stanu jakości powietrza obejmowała wyniki stężeń zanieczyszczeń z 65 stanowisk pomiarów automatycznych, 69 stanowisk pomiarów manualnych oraz 4 stanowisk pomiarów pasywnych. Na terenie Miasta Sławkowa nie został zlokalizowany żaden punkt pomiarowy monitoringu jakości powietrza.

Wszystkie substancje, dla których prowadzone są pomiary stężeń oraz podlegające ocenie zaliczono do jednej z poniższych klas:

- klasa A - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziomy dopuszczalne lub docelowe powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy ten margines jest określony,
- klasa C1 – jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny 20 µg/m³ do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 roku (faza II),
- klasa D1 – jeżeli stężenia ozonu w powietrzu na jej terenie nie przekraczały poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Podstawę zaliczenia strefy do określonej klasy, stanowią wyniki oceny uzyskane na obszarach o najwyższych poziomach stężeń danego zanieczyszczenia w strefie.

Wynikowe klasy dla strefy śląskiej w odniesieniu do poszczególnych zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony zdrowia i ochrony roślin w roku 2014 oraz 2015 przedstawiono w poniższej tabeli (Tabela 4).

Tabela 4 Wynikowe klasy dla strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony zdrowia i ochrony roślin za 2014 i 2015 rok

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy śląskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia		Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy śląskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony roślin	
	2014	2015	2014	2015
Pył zawieszony PM10	C	C	-	-
Pył zawieszony PM2,5	C	C, C1	-	-
Dwutlenek siarki	A	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	-	-
Tlenki azotu	-	-	A	A
Tlenek węgla	A	A	-	-
Benzen	A	A	-	-
Ozon	C oraz D2	C oraz D2	A oraz D2	C oraz D2
Ołów	A	A	-	-
Kadm	A	A	-	-
Nikiel	A	A	-	-

Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy śląskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia		Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy śląskiej wg kryteriów określonych w celu ochrony roślin	
	2014	2015	2014	2015
Arsen	A	A	-	-
Benzo(a)piren	C	C	-	-

Źródło: „Trzynasta roczna ocena jakości powietrza...”, „Czternasta roczna ocena jakości powietrza...”, WIOŚ w Katowicach

W wyniku klasyfikacji dokonanej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia i kryterium ochrony roślin, Miasto Sławków (położone na terenie strefy śląskiej) zostało zakwalifikowane do klasy C jakości powietrza, co skutkuje koniecznością opracowania programu ochrony powietrza (POP) dla tych rodzajów zanieczyszczeń, dla których poziomy stężenie w powietrzu stanowiły podstawę do zakwalifikowania do klasy C jakości powietrza.

Z uwagi na kryterium określone w celu ochrony zdrowia kwalifikacja do klasy C dotyczy następujących rodzajów zanieczyszczeń:

- pyłu zawieszonego PM10 (z uwagi na przekroczone dopuszczalne poziomy stężenie rocznych oraz 24-godzinnych),
- pyłu zawieszonego PM2,5 (z uwagi na przekroczone dopuszczalne poziomy stężenie rocznych oraz dodatkowo przekroczenie poziomu docelowego stężenia rocznego),
- benzo(a)pirenu (z uwagi na przekroczone dopuszczalne poziomy stężenie rocznych),
- ozonu (z uwagi na przekroczenie docelowego poziomu 8-godzinnego); dodatkowo w przypadku tego zanieczyszczenia przekroczony jest także poziom stężenie 8-godzinnych określonych dla celu długoterminowego (klasa D2).

W przypadku pozostałych rodzajów zanieczyszczeń podlegających ocenie z uwagi na kryterium określone w celu ochrony zdrowia, tj. dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ołowiu, kadmu, niklu oraz arsenu, poziomy stężenie spełniają kryteria jakościowe określone dla klasy A jakości powietrza.

Zaliczenie danej strefy do klasy C skutkuje koniecznością opracowania programu ochrony powietrza z uwagi na te rodzaje zanieczyszczeń, dla których jakość powietrza odpowiada kryteriom klasy C (tj. nie spełnia kryteriów jakościowych określonych dla klasy A).

W związku z utrzymującym się niezadawalającym stanem jakości powietrza na terenie województwa śląskiego, dla stref zlokalizowanych na tym terenie były już opracowywane dokumenty - Programy ochrony powietrza - w oparciu o wyniki rocznych ocen jakości powietrza w poprzednich latach.

Obecnie na terenie stref zlokalizowanych w obrębie województwa śląskiego (w tym strefy śląskiej, a więc i Miasta Sławkowa) obowiązuje *Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji (POP)* opracowany w 2014 roku w oparciu o wyniki klasyfikacji stref z 2012 roku.

W przypadku strefy śląskiej POP uwzględnia występowanie przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężenie takich zanieczyszczeń jak: pył zawieszony PM10 (stężenie roczne oraz 24-

godzinne), pył zawieszony PM_{2,5} (stężenie roczne), benzo(a)piren (stężenie roczne), dwutlenek siarki (stężenie 24-godzinne). Równocześnie zawarta w obowiązującym POP diagnoza występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń ozonu wskazuje na brak konieczności podejmowania szczególnych działań naprawczych mających na celu obniżenie jego poziomu.

Oznacza to, że wszystkie zanieczyszczenia, których przekroczenie dopuszczalnych poziomów stężeń (klasa C) została stwierdzona na podstawie najnowszej oceny jakości powietrza w województwie śląskim, obejmującej 2014 rok, zostały uwzględnione w obowiązującym POP-ie dla terenu województwa śląskiego, a tym samym brak jest potrzeby jego aktualizacji.

Zgodnie z wynikami inwentaryzacji źródeł emisji przeprowadzonej na potrzeby opracowania obowiązującego POP-u, a równocześnie informacjami przedstawionymi przez WIOŚ w Katowicach w „Trzynastej rocznej ocenie...” oraz „Czternastej rocznej ocenie...” zidentyfikowane zostały prawdopodobne przyczyny występowania przekroczeń poszczególnych substancji zanieczyszczających w powietrzu na terenie województwa śląskiego. Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnych źródeł ogrzewania (emisja niska), zaś w okresie letnim bliskość drogi o dużym natężeniu ruchu pojazdów, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych (np., drogi, chodniki, boiska) oraz niesprzyjające warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń w związku z małą prędkością wiatru nieprzekraczającą 1,5 m/s.

Z uwagi na fakt, iż przedmiotowy POP dla terenu województwa śląskiego stanowi kontynuację obowiązujących wcześniej programów ochrony powietrza opracowanych dla stref zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego (wydzielonych zgodnie z obowiązującymi przez 2012 rokiem zasadami wyznaczania stref oceny jakości powietrza), proponowane w POP-ie działania mające na celu poprawę stanu jakości powietrza na terenie województwa śląskiego, stanowią kontynuację działań uprzednio proponowanych oraz wróżnym stopniu już realizowanych, ze wskazaniem działań mających największy potencjalny wpływ na stan jakości powietrza jak również posiadają wymagane uregulowania prawne. Do działań mogących w największym stopniu wpłynąć pozytywnie na stan jakości powietrza zaliczane są działania ograniczające wielkość emisji zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych, obejmujące m.in.: podłączanie użytkowników indywidualnych do sieci ciepłowniczych, wymianę starych kotłów węglowych na kotły węglowe retortowe o wyższej sprawności i niższej emisyjności, wymianę kotłów węglowych na kotły gazowe, kotły olejowe lub kotły opalane brykietami, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także termomodernizację obiektów mającą na celu ograniczenie ich energochłonności.

Źródła emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza na terenie Miasta Sławkowa

Do źródeł emisji zanieczyszczeń, wpływających na stan jakości powietrza na terenie Miasta Sławkowa, zalicza się:

- powierzchniowe źródła emisji – tzw. niska emisja, obejmująca emisję zanieczyszczeń z kotłowni, indywidualnych palenisk domowych oraz zakładów usługowych,
- punktowe źródła emisji – tj. emisja zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych oraz energetycznych źródeł spalania paliw,
- liniowe źródła emisji – tj. emisja ze źródeł komunikacyjnych,
- emisję napływową, pochodzącą z źródeł emisji zlokalizowanych na terenach sąsiadujących z terenem Miasta Sławkowa.

Niska emisja na terenie Miasta Sławkowa związana jest głównie ze spalaniem paliw w indywidualnych kotłowniach domowych, a także kotłowniach w zakładach usługowych, charakteryzujących się niską sprawnością spalania (50-60%). W kotłowniach tych prowadzone jest w głównej mierze spalanie węgla kamiennego lub miału, często o niskiej wartości opałowej. Dodatkowo w kotłowniach tych często spalane są różnego rodzaju materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksyn, ponieważ proces spalania jest niepełny i zachodzi w niższych temperaturach. Lokalne kotłownie o niskiej mocy urządzeń grzewczych, jak również przede wszystkim kotłownie zlokalizowane w domach osób fizycznych, w większości przypadków nie są wyposażone w urządzenia ochrony powietrza pozwalające na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń. Źródła tego rodzaju w większości wykorzystywane są sezonowo (w okresie grzewczym) co skutkuje znacznym pogorszeniem stanu jakości powietrza w sezonie zimowym.

Spalanie paliw (w tym głównie stałych) w indywidualnych kotłowniach domowych, jak również małych kotłowniach zlokalizowanych głównie w punktach usługowych, wpływa w znaczącym stopniu na wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych: w tym dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, tlenku i dwutlenku węgla, a także zanieczyszczeń pyłowych, w tym pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, a także zawartych w pyłach metali ciężkich i benzo(a)pirenu.

Celem ograniczenia niskiej emisji pochodzącej z sektora komunalnego, realizowane są działania w ramach Obszarowego Programu Obniżenia Niskiej Emisji (OPONE) dla Miasta Sławkowa oraz Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) dla Miasta Sławkowa.

Źródło emisji zanieczyszczeń do powietrza stanowi **działalność przemysłowa zakładów produkcyjnych i usługowych** funkcjonujących na terenie Miasta Sławków. W Sławkowie lokalnym źródłem emisji przemysłowych w postaci pyłu zawieszonego, dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu są m.in.:

- dawne Zakłady Wyrobów Metalowych w Sławkowie przy ul. Fabrycznej 10,
- Przedsiębiorstwo T. i C. Z. Trzcionkowski, A.Cieślik S-ka Jawna,
- PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa sp. z o.o. – Sekcja Przewozów Sławków spalające gaz w kotłowni.

Poza ww. zakładami na terenie Miasta Sławków funkcjonuje kilka stacji paliw oraz firmy Amerigas Polska Sp. z o.o. Rozlewnia Gazu Płynnego Sławków oraz Polski Gaz S.A. Warszawa Oddział Sosnowiec – źródło emisji węglowodorów.

Emisja liniowa (komunikacyjna), wynikająca z ruchu pojazdów po terenie dróg przebiegających przez teren Miasta Sławkowa, w znacznym stopniu kształtuje stan jakości powietrza na analizowanym obszarze. Zasięg oddziaływania uciążliwości, tj. najwyższe stężenia zanieczyszczeń, skupione są wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu pojazdów. Do głównych ciągów komunikacyjnych na terenie Sławkowa zalicza się przede wszystkim droga krajowa nr 94 (DK 94) relacji Zgorzelec (woj. dolnośląskie) przez Bytom (woj. śląskie), Kraków (woj. małopolskie) do przejścia granicznego w Korczowej (woj. podkarpackie), stanowiąca podstawowy szlak komunikacji lokalnej pomiędzy miastami zaliczanymi do Aglomeracji Górnośląskiej a Krakowem i stanowiący alternatywę dla autostrady A4. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły zawierające metale ciężkie) pogarszają jakość powietrza atmosferycznego oraz wpływają na wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotnym czynnikiem wpływającym na pogorszenie jakości stanu powietrza w rejonie lokalizacji dróg jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon pojazdów oraz nawierzchni dróg. Ilościowa mniejsza, ale o większym wpływie na mieszkańców Sławkowa jest emisja zanieczyszczeń pyłowo-gazowych pochodząca ze spalania paliw w silnikach pojazdów poruszających się po drogach lokalnych (gminnych i powiatowych będących w zarządzie Gminy Sławków).

Jakość powietrza (rozumiana jako stan jego czystości) na terenie Miasta Sławków kształtowana jest nie tylko przez źródła emisji powierzchniowej, liniowej oraz punktowej zlokalizowane na terenie gminy. Istotną rolę odgrywa również **napływ zanieczyszczeń z terenów sąsiadujących**. Kształtowanie się stanu sanitarnego powietrza wynika z warunków anemologicznych – dominują wiatry z kierunku południowo – zachodniego oraz zachodniego niosące zanieczyszczenia pyłowo-gazowe z terenu Sosnowca, Dąbrowy Górniczej oraz Jaworzna.

6.1.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg *Wytycznych MŚ*, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakość powietrza z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 5 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakość powietrza z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Ochrona klimatu i jakość powietrza				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.1.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na warunki klimatyczne i stan sanitarny powietrza miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 6 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: ochrona klimatu i jakość powietrza

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – dobry stan jakości powietrza w w gminie (w odniesieniu do całej strefy, w której dokonywana jest ocena jakości powietrza) – stosunkowo niewielka emisja punktowa (brak dużych zakładów przemysłowych) – funkcjonujące połączenia kolejowe – duże zalesienie terenu gminy – rozwój sieci ścieżek rowerowych – dostępność paliw ekologicznych – dobre warunki solarne dla energetyki odnawialnej – prowadzenie kontroli przedsiębiorców pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących ochrony powietrza – uchwalony i realizowany POP (na szczeblu województwa) – uchwalone i realizowane (na szczeblu gminnym) programy w zakresie poprawy jakości powietrza (PGN, OPONE) 	<ul style="list-style-type: none"> – brak scentralizowanego systemu ciepłowniczego, wysoki udział „niskiej emisji” – spalanie w indywidualnych źródłach grzewczych (gospodarstwa domowe) odpadów oraz złej jakości paliw stałych – niewystarczający poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii – niski stopień wykorzystania istniejącej sieci gazowniczej – słaby stan techniczny nawierzchni dróg – rosnący ruch komunikacyjny na drogach przebiegających przez teren gminy – brak punktu pomiarowego monitoringu stanu jakości powietrza na terenie gminy – brak urządzeń do neutralizacji zanieczyszczeń gazowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – rosnąca popularność i dostępność nowych technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii 	<ul style="list-style-type: none"> – zbyt małe wykorzystanie paliwa gazowego do celów grzewczych, brak rozwoju sieci gazowej – rozwój terenów o charakterze usługowo-

<ul style="list-style-type: none">– dostępność funduszy wsparcia dla instalacji OZE i likwidacji źródeł niskiej emisji– termomodernizacja budynków– wymiana/modernizacja źródeł ciepła– energooszczędne systemy oświetlenia dróg publicznych– wprowadzenie wymagań dla stosowanych paliw w indywidualnych systemach ogrzewania– rozwój sieci ścieżek rowerowych– rosnące zainteresowanie publiczną komunikacją zbiorową, rozwój transportu publicznego (głównie kolejowego – reaktywacja połączeń kolejowych linii 62 relacji Katowice – Kielce)– wyprowadzenie ruchu tranzytowego z lokalnego układu dróg poprzez realizację połączenia Euroterminala w Sławkowie z DK 94 oraz S1– wzrost świadomości społecznej w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza wskutek prowadzonych działań edukacyjnych– realizacja założeń określonych w programach (POP, PGN, OPONE)	<p>przemysłowym na terenie gminy i związany z tym wzrost emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych</p> <ul style="list-style-type: none">– dynamiczny wzrost liczby pojazdów i natężenia ruchu, w tym głównie pojazdów ciężkich– wysokie koszty inwestycyjne energetyki odnawialnej– wysokie koszty stałych paliw ekologicznych– napływ zanieczyszczeń z sąsiednich terenów, w szczególności z terenów o dużym uprzemysłowieniu
---	--

Źródło: opracowanie własne

6.2 Zagrożenie hałasem

6.2.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Uwarunkowania prawne

Zgodnie z ustawą POŚ hałas stanowią dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z elementów decydującym o komforcie psychicznym ludzi, zamieszkałych szczególnie w rejonach zurbanizowanych z gęstymi sieciami komunikacyjnymi i dużą ilością zakładów produkcyjnych.

Ochrona przed hałasem ma na celu zapewnienie jak najlepszego stanu akustycznego środowiska głównie poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej poziomu dopuszczalnego lub na tym poziomie, a w przypadku przekroczenia na zmniejszeniu tego poziomu, do co najmniej dopuszczalnego. Ocenę stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 100 000, ocena leży w gestii starosty, oceny dokonywane są w formie map akustycznych opracowanych i aktualizowanych w cyklach pięcioletnich,
- terenów poza aglomeracjami, na których eksploatacja obiektów może powodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu (w gestii zarządców, właścicieli dróg, linii kolejowych, lotnisk). Zarządcy dróg, linii kolejowych powinni dokonać oceny akustycznej dla dróg, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie i linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach dokonuje oceny stanu akustycznego na terenach niewymienionych powyżej.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 roku, poz. 112). Źródłami dźwięku, dla których ustalono dopuszczalne wartości w środowisku są:

- drogi lub linie kolejowe w tym torowiska tramwajowe poza pasem drogowym,
- linie elektroenergetyczne,
- starty, lądowania i przeloty statków powietrznych,
- instalacje i pozostałe obiekty oraz grupy źródeł hałasu

Hałas wpływa niekorzystnie na warunki życia ludzi i jest jedną z najpowszechniejszych uciążliwości głównie w aglomeracjach miejskich. Wyróżniamy hałas komunikacyjny (drogowy, kolejowy, lotniczy) oraz hałas przemysłowy.

Na terenie miasta Sławkowa główne źródło hałasu stanowi komunikacja drogowa, linia kolejowa oraz przemysł.

Główne działania powiatu mające na celu ograniczenie wpływu hałasu na ludzi i środowisko, to w przypadku hałasu komunikacyjnego poprawa systemu drogowego, a w przypadku istniejących zakładów określanie w formie decyzji dopuszczalnych poziomów hałasu emitowanych do środowiska.

Hałas komunikacyjny

Pod pojęciem **hałasu drogowego** rozumie się hałas o charakterze liniowym pochodzący od środków transportu poruszających się po wszelkiego rodzaju drogach nie będących drogami kolejowymi. Do głównych ciągów komunikacyjnych na terenie Sławkowa zalicza się przede wszystkim droga krajowa nr 94 (DK 94) - odcinek 4,5km oraz sieć dróg gminnych (42 km) i powiatowych (17,5 km).

Poziomy dźwięku komunikacji drogowej są wysokie i wynoszą nawet 75-90 dB przy progowych natężeniach hałasu w środowisku, w otoczeniu budynków mieszkalnych od 67 dB w porze nocnej do 75 dB w porze dziennej.

Pod pojęciem **hałasu kolejowego** rozumie się hałas powstający w wyniku eksploatacji linii kolejowych. W porze nocnej hałas pochodzący od linii kolejowej może przekraczać dopuszczalną wartość 50 dB w odległości do około 80 m od osi torów. Lokalnie mogą wystąpić niekorzystne zmiany ze względu na, stan infrastruktury (torowiska), prędkości przejazdu, rodzaju taboru kolejowego, stanu taboru kolejowego, położenia torowiska (nasy, wawóz, teren płaski).

Przez teren miasta Sławków przebiega linia kolejowa PKP PLK ze stacją Sławków Miasto. Ważnym elementem całego układu kolejowego jest zakończenie szerokiego toru Linii Hutniczej Szerokotorowej (LHS) w Sławkowie wraz z połączeniami torowymi do terminali.

Na terenie Sławkowa nie występuje zjawisko **hałasu tramwajowego** (brak sieci tramwajowej).

Uciążliwość **hałasu przemysłowego** zależy od:

- ilości źródeł powstawania,
- czasu pracy tych urządzeń/zakładów,
- stopnia wytłumienia,
- wartości normatywnej dopuszczalnego poziomu hałasu na danym terenie.

Na hałas przemysłowy składają się wszelkie źródła dźwięku znajdujące się na terenie zakładu. Rozróżniamy:

- hałas punktowy – źródła hałasu znajdują się na zewnątrz budynków (wentylatory, sprężarki i inne urządzenia umieszczone na otwartej przestrzeni),
- hałas wtórny – źródła hałasu znajdują się wewnątrz budynków (np. produkcyjnych), gdzie hałas emitowany przez maszyny i urządzenia dostaje się do środowiska przez ściany, strop, drzwi i okna,
- hałas dodatkowy – źródła hałasu znajdują się na zewnątrz budynków i są spowodowane przez obsługę transportową zakładów (transport kołowy) oraz prace dorywcze wykonywane poza budynkami zakładów (np. remonty).

Na terenie miasta Sławkowa funkcjonują firmy, warsztaty oraz podmioty gospodarcze oferujące usługi o charakterze usługowym, w tym jednostki handlu detalicznego, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Do większych zakładów na terenie miasta należy zaliczyć PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo T. i C. Z. Trzcionkowski, A.Cieślik Spółka Jawna, P.U. ALDA S.A, P.H.U NITGOZ-II Matserwis, LE GALL Polska. Działalność tych obiektów kształtuje klimat akustyczny terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących. Jak podaje *Program ochrony przed hałasem dla powiatu będzińskiego (POH)*, spośród wszystkich zakładów uwzględnionych w mapie akustycznej powiatu będzińskiego 1 zakład, spośród 6, zlokalizowany na terenie Sławkowa posiada pozwolenie zintegrowane, co automatycznie oznacza, że posiada decyzje o dopuszczalnej emisji hałasu - jest to Przedsiębiorstwo T. i C. Z. Trzcionkowski, A.Cieślik S-ka Jawna. Cegielnia Sławków przy ulicy Cegielnianej 9. Ww. zakład posiadający pozwolenie zintegrowane jest zobligowany do wykonywania, co 2 lata okresowych pomiarów hałasu w środowisku, co z kolei zapewnia jego stały monitoring i możliwość niezwłocznego podjęcia działań przez odpowiednie organy w przypadku nie spełniania warunków pozwolenia.

Na terenie Sławkowa nie występują lotniska, nie ma źródeł **hałasu lotniczego**, które stanowiłyby zagrożenie dla mieszkańców.

Oddziaływanie źródeł hałasu na klimat akustyczny

Zgodnie z art. 112a pkt 1 ustawy POŚ do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem, zastosowanie mają długookresowe wskaźniki hałasu L_{DWN} i L_N . Wartości dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N dla poszczególnych źródeł hałasu, z uwzględnieniem przeznaczenia i zagospodarowania terenu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca

2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 roku, poz.112).

Poziom L_{DWN} definiuje się jako długookresowy średni poziom dźwięku A, wyznaczony dla wszystkich dób w roku. Sposób określania wskaźnika określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 roku w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN} (Dz. U. z 2010 roku, Nr 215 poz.1414). Poziom hałas w środowisku wyrażony wskaźnikami L_{DWN} i L_N przedstawia się na tzw. mapach imisyjnych (poziom imisji hałasu, poziom dźwięku w środowisku), tworzonych na potrzeby map akustycznych.

Zgodnie z POH, analiza danych zawartych w mapie akustycznej pozwala ocenić stopień narażenia mieszkańców na oddziaływanie akustyczne, a także umożliwia określenie szacunkowej ilości osób narażonych na przekroczenia wartości dopuszczalnych. Poniżej przedstawiono narażenie na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} i L_N dla poszczególnych źródeł hałasu.

Tabela 7 *Narażenie na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} i L_N dla poszczególnych źródeł hałasu*

Hałas drogowy						
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} [dB]					
	≤ 55 dB	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	> 75 dB
Sławków	3391	2129	972	372	94	9
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_N [dB]					
	≤ 55 dB	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	> 75 dB
Sławków	6373	412	127	0	0	0
Hałas przemysłowy						
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} [dB]					
	≤ 55 dB	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	> 75 dB
Sławków	6956	0	0	0	0	0
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_N [dB]					
	≤ 55 dB	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	> 75 dB
Sławków	6957	0	0	0	0	0
Hałas kolejowy						
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} [dB]					
	≤ 55 dB	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	> 75 dB
Sławków	6678	192	96	1	0	0
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba mieszkańców narażonych na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_N [dB]					
	≤ 55 dB	55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	> 75 dB
Sławków	6678	192	96	1	0	0

Sławków	6926	41	0	0	0	0
---------	------	----	---	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie POH

Tabela 8 Narażenie na przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} i L_N dla poszczególnych źródeł hałasu

Hałas drogowy						
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu L_{DWN} [dB]					
	≤ 5	$5 \div 10$	$10 \div 15$	$15 \div 20$	> 20	
Sławków	507	69	15	0	0	
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu L_N [dB]					
	≤ 5	$5 \div 10$	$10 \div 15$	$15 \div 20$	> 20	
Sławków	137	46	15	0	0	
Hałas kolejowy						
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu L_{DWN} [dB]					
	≤ 5	$5 \div 10$	$10 \div 15$	$15 \div 20$	> 20	
Sławków	0	0	0	0	0	
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu L_N [dB]					
	≤ 5	$5 \div 10$	$10 \div 15$	$15 \div 20$	> 20	
Sławków	Nie wystąpiły przekroczenia poziomów hałasu kolejowego					
Hałas przemysłowy						
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu L_{DWN} [dB]					
	≤ 5	$5 \div 10$	$10 \div 15$	$15 \div 20$	> 20	
Sławków	66	11	0	0	0	
Wskaźnik/ Gmina	Szacunkowa liczba osób narażonych na przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu L_N [dB]					
	≤ 5	$5 \div 10$	$10 \div 15$	$15 \div 20$	> 20	
Sławków	104	32	1	0	0	

Źródło: opracowanie własne na podstawie POH

W poniższych tabelach przedstawione zostały zakresy przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych źródeł.

Tabela 9 Zestawienia obszarów objętych przekroczeniem poziomów dopuszczalnych w Sławkowie dla poszczególnych odcinków dróg

Nazwa obszaru	Rodzaj terenów narażonych na hałas	Przedział maksymalnych przekroczeń [dB]		Wskaźnik M (maksymalny)	Szacunkowa liczba mieszkańców narażonych na hałas	Zarządca
		L_{DWN}	L_N			
DK 94 – ul. Katowicka (na wysokości ul. Katowickiej i Olkuskiej)	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna Zabudowa mieszkaniowo-usługowa - wielorodzinna	10 – 15	5 – 10	77,7	349	GDDKiA
ul. Hrubieszowska	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	0 – 5	brak	10,7	137	PZD
ul. Olkuska (rejon ul. Legionów Polskich)	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	0 – 5	brak	3,7	48	PZD

Źródło: POH

Tabela 10 Zestawienia przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla zakładów przemysłowych

Nazwa i adres zakładu	Rodzaj działalności	Przekroczenie [dB]		Lokalizacja przekroczenia względem zakładu
		L_{DWN}	L_N	
PKP Linia Hutnicza Szerokotorowa Sp. z o.o. Sekcja Przewozów w Sławkowie ul. Dębowa Góra 29 41-260 Sławków	Usługi transportowe i spedycyjne	5 ÷ 10	10 ÷ 15	Zabudowa mieszkaniowa po północno-zachodniej stronie przy ul. Dębowa Góra w Sławkowie
		brak	0 ÷ 5	Zabudowa mieszkaniowa po północno-wschodniej stronie przy ul. Miedawa i ul. Wrzosowej w Sławkowie
Prywatna Firma Handlowa „MP” Sp. z o.o. ul. Walcownia 1 41-260 Sławków	Produkcja spieniaczy i nawęglaczy do pieców hutniczych	0 – 5	brak	Zabudowa mieszkaniowa po północnej stronie przy ul. Olkuskiej w Sławkowie
B.P. Europa SE. Terminal Przeładunkowo – Magazynowy ul. Groniec 1 41-260 Sławków	Dystrybucja gazu płynnego	brak	0 – 5	Zabudowa mieszkaniowa przy ul. Groniec w Sławkowie

Źródło: POH

6.2.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg Wytucznych MŚ, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: zagrożenie hałasem z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do

zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 11 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zagrożenie hałasem z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Zagrożenie hałasem				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.2.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na klimat akustyczny miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 12 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zagrożenie hałasem

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – dobrze rozpoznana lokalizacja obszarów zagrożonych hałasem – niewielka liczba przemysłowych źródeł hałasu – stosunkowo niewielka uciążliwość akustyczna linii kolejowych – brak hałasu pochodzącego z ruchu tramwajowego i lotniczego (brak infrastruktury) – duże zalesienie terenu gminy – rozwój sieci ścieżek rowerowych – prowadzenie kontroli przedsiębiorców pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących ochrony przed hałasem – monitoring poziomu hałasu komunikacyjnego – uchwalony i wdrożony <i>Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego KZK GOP</i> obejmującego tereny miasta Sławków 	<ul style="list-style-type: none"> – słaby stan techniczny nawierzchni dróg – rosnący ruch komunikacyjny na drogach przebiegających przez teren gminy – częste usytuowanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej w bezpośrednim sąsiedztwie dróg
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – realizacja założeń <i>Programu ochrony środowiska przed hałasem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – dynamiczny wzrost liczby pojazdów i natężenia ruchu, w tym głównie pojazdów ciężkich

<ul style="list-style-type: none">– możliwość pozyskania środków na rozwój i poprawę sieci drogowej, komunikacji zbiorowej i ścieżek rowerowych– właściwa polityka w zakresie zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca rozwiązania w zakresie ochrony przed ponadnormatywnym hałasem– dostępność technik i technologii ograniczania emisji hałasu do środowiska i jego tłumienia– rosnące zainteresowanie publiczną komunikacją zbiorową, rozwój transportu publicznego (głównie kolejowego – reaktywacja połączeń kolejowych linii 62 relacji Katowice – Kielce)– wyprowadzenie ruchu tranzytowego z lokalnego układu dróg poprzez realizację połączenia Euroterminala w Sławkowie z DK 94 oraz S1– wzrost świadomości społecznej w zakresie zapobiegania uciążliwościom akustycznym wskutek prowadzonych działań edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none">– pogarszający się stan techniczny taboru oraz infrastruktury drogowej– wylesienia, usuwanie pasów zieleni
--	---

Źródło: opracowanie własne

6.3 Pola elektromagnetyczne

6.3.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Uwarunkowania prawne

Podstawowym przepisem prawnym chroniącym środowisko przed polami elektromagnetycznymi, jest art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 roku, poz. 672 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 roku, Nr 192, poz. 1883). W rozporządzeniu tym zostały określone dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku zróżnicowane ze względu na częstotliwości pracy źródła, a także z rozróżnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności. Terenem (miejscem) dostępnym dla ludności są wszystkie miejsca środowiska, za wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest niemożliwy, zabroniony, utrudniony lub wymaga posługiwania się sprzętem.

Wg art. 121 ww. ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo przez zmniejszenie poziomów tych pól do wartości dopuszczalnych, w przypadku ich przekroczenia.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (art. 123 ust. 1 ww. ustawy).

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) jest elementem środowiska naturalnego, pochodzącym od naturalnych źródeł np.: Słońca, Ziemi, zjawisk atmosferycznych. Sztuczne pola elektromagnetyczne związane są z techniczną działalnością człowieka.

Promieniowanie elektromagnetyczne ze względu na graniczną wielkość energii, potrzebną do jonizacji cząstek, dzieli się na:

- promieniowanie jonizujące występujące w wyniku wykorzystania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,
- promieniowanie niejonizujące związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, do których zalicza się urządzenia nadawcze (nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie, telekomunikacyjne - bazowe stacje telefonii komórkowej, radiolokacyjne-radiolinie), a także urządzenia przemysłowe (zgrzewarki, piece indukcyjne), urządzenia powszechnego użytku (kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe) oraz linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV, 220 kV i 400 kV oraz stacje elektroenergetyczne 400/220/110 kV.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie POŚ (art. 3 pkt 18) poprzez pola elektromagnetyczne - rozumie się przez to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Infrastruktura elektroenergetyczna

Miasto Sławków nie posiada na swoim terenie źródeł energetyki zawodowej oraz wydzielonego systemu elektroenergetycznego i zasilane jest z krajowej sieci elektroenergetycznej. Na terenie Miasta Sławków nie funkcjonuje żadna stacja Głównego Punktu Zasilania (GPZ). Rozdzielnia Sławków Młyn 30/6 kV jest zasilana jednostronnie linią 30kV ze stacji GPZ Bukowno 110/30/15 kV i stanowi główny punkt zasilania miasta.

Sieć elektroenergetyczną przesyłową w Sławkowie tworzą linie przesyłowe (za *SUiKZP Miasta Sławkowa (projekt), wrzesień 2016*):

- najwyższych napięć (NN) – linia 400 kV relacji Tucznawa – Tarnów, Tucznawa – Rzeszów,
- wysokich napięć (WN) – linia 220 kV relacji Byczyna – Łośnice z odgałęzieniem do GPZ Koksochemia (Dąbrowa Górnicza), linia 110 kV relacji GPZ Cieśle – GPZ Bukowno,
- średnich napięć (SN): linia 30 kV relacji GPZ Bukowno – Rozdzielnia Sławków Młyn, linia 20 kV relacji GPZ Lipówka – SUW Sławków, linia 20 kV relacji GPZ Cieśle – PKP LHS,
- niskich napięć (nN) – linie kablowe i napowietrzne o napięciu 400/230 kV.

Instalacje radiokomunikacyjne

Na terenie miasta Sławkowa głównym operatorem telefonii stacjonarnej jest Orange Polska S.A. Telefonizacja oparta jest na sieci przewodowej uzupełnianej stacjami radiowego dostępu abonenckiego.

Ponadto na terenie miasta usługi telekomunikacyjne świadczą operatorzy telefonii komórkowych, których szybki rozwój spowodował wzrost źródeł emisji PEM w postaci stacji bazowych. Według wykazu wydanych przez Prezesa UKE pozwoleń radiowych dla stacji bazowych telefonii komórkowej (GSM/UMTS/LTE) oraz stacji wykorzystujących technologię CDMA (*stan na 25.11.2016r.*, <https://www.uke.gov.pl/pozwolenia-radiowe-dla>

[stacji-gsm-umts-lte-oraz-cdma-4145#](#)) wynika, iż na terenie Sławkowa usytuowano stacje bazowe telefonii komórkowej w następującej lokalizacji:

- ul. Cegielniana 1,
- ul. Rynek 14,
- ul. Sikorskiego 8,
- ul. 23 Stycznia 25,
- Zbiornik Wodny Małobądz. Zakład nr 15.

Monitoring pól elektromagnetycznych

Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie monitoringu promieniowania elektromagnetycznego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U z 2007 roku Nr 221, poz. 1645) w województwie śląskim jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach. WIOŚ jest zobowiązany do prowadzenia, aktualizowanego corocznie, rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Prowadzenie tego typu monitoringu polega na wyznaczeniu 135 punktów pomiarowych z terenu danego województwa, z podziałem po 45 punktów w każdym roku trzyletniego cyklu pomiarowego. Punkty kontrolne powinny być rozmieszczone równomiernie na terenie całego województwa, po 15 dla każdej z trzech kategorii tj.:

- centralnych dzielnic lub osiedli miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
- pozostałych miast,
- terenów wiejskich.

W latach 2014 – 2015 nie prowadzono pomiarów promieniowania elektromagnetycznego na terenie Miasta Sławków.

W 2013 roku dokonano pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w granicach administracyjnych miasta Sławków. Punkt pomiarowy zlokalizowano w centralnej jego części (rynek miejski). Wyniki pomiarów wskazują na dotrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach szczegółowych.

6.3.2 Powiązania obszaru przyszej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg Wytycznych MŚ, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszej interwencji: pola elektromagnetyczne z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 13 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: pola elektromagnetyczne z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Pola elektromagnetyczne				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.3.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na obszar interwencji obejmujący pola elektromagnetyczne, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 14 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: pola elektromagnetyczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – brak stałego monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie miasta – niepełna/niewystarczająca wiedza społeczeństwa w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko i zdrowie człowieka
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – uwarunkowania prawne umożliwiające prowadzenie organom inspekcji kontroli dotrzymywania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku – właściwa polityka w zakresie zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca korzystne lokalizacje infrastruktury elektroenergetycznej względem obszarów podlegających ochronie (zabudowa mieszkaniowa oraz miejsca dostępne dla ludności) 	<ul style="list-style-type: none"> – dynamiczny wzrost liczby abonentów korzystający z telefonii komórkowej – wzrastająca ilość urządzeń i instalacji będących źródłem PEM

Źródło: opracowanie własne

6.4 Gospodarowanie wodami

6.4.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Badany obszar jest objęty zasięgiem Monokliny Śląsko-Krakowskiej zbudowanej z utworów triasowych i jurajskich częściowo pokrytych utworami kredy i trzeciorzędu, spoczywających na pofałdowanym paleozoiku. Podstawowe znaczenie z punktu widzenia wodonośności dla badanego obszaru mają utwory mezozoiku. Są one izolowane od dołu przez utwory permu oraz niższego psrego piaskowca (Rózkowski 1991). Seria triasowa została poprzecinana najpierw licznymi dyslokacjami nieciągłymi, przeważnie uskokami o kierunku równoleżnikowym i południkowym, a następnie szczeliny tektoniczne uległy poszerzeniu dzięki ługującemu działaniu wód przez nie przepływających (Kleczkowski 1972).

Odwzorowanie warunków hydrologicznych Sławkowa zostało zaprezentowane na Rastrowej Mapie Podziału Hydrograficznego Polski – arkusz M-34-63-B, opracowanej przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW).

Rysunek 5 Sławków na tle Podziału Hydrograficznego Polski

powierzchniowych. Natomiast część zachodnia leży w obrębie zlewni rzeki Bobrek, prawego, niżej położonego dopływu Białej Przemszy i jego dopływu Rakówki. Wododział oddzielający obydwie zlewnie przebiega na granicy ze zlewnią Sławkowskiej Strugi, prawego dopływu Białej Przemszy, który wpada do tej rzeki w miejscu gdzie dolina przełomowa wkracza w szeroką Kotlinę Biskupiego Boru (Czyłok, Niewdana, Pulina 2001).

Rysunek 6 Rzeka Biała Przemsza

Źródło: www.slawkow.pl

Biała Przemsza swój początek bierze na Wyżynie Olkuskiej, w rejonie Wolbromia, od źródeł wypływających z torfowiska na wysokości 376 m n.p.m. Stamtąd płynie na południowy zachód w płaskodennej dolinie głębokiej na 8–12 m i szerokiej na 200–300 m. Płynie przez Klucze, wpada do niej od północy dopływ płynący od wsi Rodaki. Płynąc dalej na zachód przepływa przez Pustynię Błędowską, dzieląc ją na pół. Na jej zachodnim krańcu wpada do niej od północy, od wsi Chechło, Centuria, a od południowego wschodu potok Biała. Dalej rzeka zmienia kierunek na południowy i wąską, głęboką doliną przełamuje się przez Garb Ząbkowicki do Sławkowa. Odtąd, aż do Piernikarki jest rzeką graniczną i przygraniczną miasta. Koło Okradzionowa koryto rzeki jest na wysokości 286 m n.p.m., a w Piernikarce 263 m n.p.m., co oznacza, że na Sławkowskim odcinku posiada spadek 2,3%. W przełomie rzeka płynie prawie prostoliniwnie w korycie rozcinającym terasę zalewową, która zajmuje prawie całe dno wąskiej i głębokiej doliny. Na Białej Przemszy, przy moście na ulicy Olkuskiej, jest stacja wodowskazowa, powierzchnia zlewni do tego miejsca wynosi 410 km², a do ujścia rzeka ma jeszcze stąd 23,7 km. Biała Przemsza charakteryzuje się wyrównanymi przepływami i stanami. Średni jej przepływ w Sławkowie wynosi 11,6 m³/s.

Jednym z głównych dopływów jest wspomniana powyżej Sławkowska Struga, która swój początek bierze w rejonie progu denudacyjnego powyżej Kołodaczki, gdzie tworzy mokradła. Płyne przez Kołodaczkę, Hrubieszowską, Korzeniec, Stawki, Krakowską i Miedawę, gdzie uchodzi do Białej Przemszy.

Z lewej strony do Białej Przemszy uchodzi w Ryszce rzeka Sztoła, a ze wschodu, od Bukowna i Przymiarek swoje wody przynosi Sztolnia.

Źródła Bobrka znajdują się w rejonie Grońca. Jego zlewnia obejmuje zachodnią część Sławkowa oraz wschodnie dzielnice Dąbrowy Górniczej i Sosnowca, a większość dopływów to ciekły sztuczne.

Wody powierzchniowe stojące

Sławków nie posiada większych zbiorników wód powierzchniowych. Występują jednak niewielkie zbiorniki wodne najczęściej w dolinie Białej Przemszy – starorzecza. Należą do nich m.in.: staw w rejonie Chwaliboskiego, staw przy „Zakładzie Wyrobów Metalowych” (Rysunek 7), rozlewisko – w rejonie ulic Olkuskiej i Fabrycznej, stawy wzdłuż ulicy Browarnej. Poza doliną Białej Przemszy niewielkie zbiorniki wodne występują w zachodniej części miasta, wśród nich można wyróżnić staw Gozica, położony w lesie na południe od Ciołkowizny, okresowo pojawiający się zbiornik wodny w rejonie Zagródek (za mostem kolejowym), jak i niewielkie oczka wodne w rejonie osady Burki, w lesie pomiędzy Niwą a Cieślami, czy też staw w rejonie Staszkówki.

Rysunek 7 Staw przy Zakładach Wyrobów Metalowych w Sławkowie

Źródło: www.slawkow.pl

Jakość wód powierzchniowych

Zlewnia Białej Przemszy jest obszarem silnie przekształconym przez działalność człowieka. Jej sieć hydrograficzną tworzą naturalne dopływy, podlegające silnej antropopresji, oraz rowy i kanały. Reżim hydrogeologiczny zlewni został zaburzony na skutek odwadniania eksploatowanych złóż kopalin, a stan chemiczny wód nie odpowiada normom klas jakości. Poniżej ujścia Białej i Sztoły, dostarczających wody dołowe z kopalni rud Zn-Pb „Pomorzany”, ścieki z Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” (ZGH) w Bukowni i oczyszczalni ścieków w Olkuszu, wody Białej Przemszy ulegają poważnemu zanieczyszczeniu przez metale ciężkie i inne pierwiastki. W swoim dalszym biegu rzeka przyjmuje ścieki nieczynnej Kopalni Węgla Kamiennego Siersza, Elektrowni Siersza w Trzebini oraz licznych oczyszczalni ścieków komunalnych i przemysłowych. Sztuczne ciekierki odprowadzające wody do Bobrka niosą ze sobą ścieki komunalne, wody dołowe z kopalń i innych zakładów przemysłowych oraz wody opadowe. Bobrek od wielu lat odwadnia tereny przemysłowe ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej (dawn. Huta Katowice), JSW Koks S.A. Koksownia Przyjaźń (dawn. Zakłady Koksownicze „Przyjaźń”). W rejonie kopalń węgla jego wody zanieczyszczane są przez odcieki z hałd odpadów górniczych, które charakteryzują się kwaśnym odczynem, spowodowanym utlenianiem pirytu i powstawaniem kwasu siarkowego. Z kolei kwaśne środowisko sprzyja uruchomieniu wielu pierwiastków i ułatwia ich transport do wód. Ze zrzucanymi ściekami komunalnymi i przemysłowymi oraz ze spływami obszarowymi do wód powierzchniowych dostają się związki fosforu i związki organiczne, powodujące ich eutrofizację.

Biała Przemsza i Bobrek prowadzą wody nieodpowiadające normom, ujawniając jednocześnie znaczne różnice zawartości poszczególnych składników w obu rzekach. Wody Białej Przemszy obciążone są głównie metalami, zaś w składzie wód Bobrka przeważają chlorki i siarczany. Odczyn wód Białej Przemszy mieści się w granicach 7,5 – 8,1, a wartości EC wahają się 0,64 – 1,46 mS/cm, wskazując na nieznaczną mineralizację. Przeciętne zawartości wapnia, manganu i siarczanów wynoszą odpowiednio 106,4 mg/dm³, 160 µg/dm³ i 199 mg/dm³, co kwalifikuje wody do III klasy jakości, a ilości kadmu i magnezu są charakterystyczne dla klasy II jakości. Wody Białej Przemszy zawierają anomalne ilości ołowiu (19,6 – 55,5 µg/dm³) i cynku (315 – 622 µg/dm³). Są też wzbogacone w tal, arsen, kadm, molibden, antymon, a w mniejszym stopniu w siarczany i krzemionkę. Naturalna zawartość ołowiu w wodach powierzchniowych jest mała, ponieważ jego związki są trudno rozpuszczalne w warunkach pH zbliżonych do obojętnych. Przeciętna zawartość tego pierwiastka w wodach rzecznych wynosi 0,2 µg/dm³. Stwierdzone zawartości ołowiu, najczęściej w granicach 25,0 – 50,0 µg/dm³, kwalifikują wody Białej Przemszy do IV klasy jakości. Przeciętna zawartość ołowiu (wartość mediany) wynosi 34,3 µg/dm³, podczas gdy w latach ubiegłych zawierała się w granicach 60 – 180 µg/dm³, a w wodach jej dopływu – rzeki Białej, stwierdzano wartości ołowiu przekraczające 1000 µg/dm³ (Pasieczna A., Dusza-Dobek A., Markowski W., 2010).

Wody Bobrka charakteryzują się odczynem w granicach 7,3 – 8,5 oraz przewodnością elektryczną właściwą w granicach 1,64 – 3,92 mS/cm, wskazującą na zanieczyszczenie. Zła jakość wód spowodowana jest przede wszystkim koncentracją chlorków i siarczanów. Wartość EC oraz stężenie chlorków (do 5201 mg/dm³) kwalifikują wody do klasy V, a ilość

siarczanów (do 272 mg/dm³) do klasy IV. Wody Bobrka są też zanieczyszczone innymi pierwiastkami zawartymi w wodach kopalnianych, o medianach stężeń wynoszących odpowiednio: bor (431 µg/dm³), potas (43,7 mg/dm³), lit (53,3 µg/dm³), molibden (8,61 µg/dm³), sód (318,5 mg/dm³), rubid (456,8 µg/dm³), stront (1225 µg/dm³) i tal (0,59 µg/dm³) (Pasiczna A., Dusza-Dobek A., Markowski W., 2010).

Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP)

Obszar w granicach administracyjnych Miasta Sławków obejmuje zlewnie następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- *JCWP Sztola (PLRW20005212849)*
- *JCWP Biała Przemśa od Ryczówka do Koziego Brodu (PLRW20008212859)*
- *JCWP Bobrek (PLRW20005212889)*

Charakterystykę JCWP przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15 Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja							Typ JCWP	Status JCWP wstępny / ostateczny	Ocena stanu	Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Czy JCWP jest monitorowana? TAK / NIE	Derogacje
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód	Region wodny	Obszar dorzecza		RZGW	Ekoregion							
				kod	nazwa		Wg Kondrackiego	Wg Illiesa						
PLRW20008212859	Biała Przemsza od Ryczówka do Koziego Brodu	MW0206	region wodny Małej Wisły	2000	Obszar dorzecza Wisły	RZGW w Gliwicach	Równiny Centralne (14)	Równiny Centralne (14)	mała rzeka wyżynna krzemianowa – zachodnia (8)	naturalna / naturalna	zły	zagrożona	TAK	TAK
PLRW20005212889	Bobrek	MW0207	region wodny Małej Wisły	2000	Obszar dorzecza Wisły	RZGW w Gliwicach	Równiny Centralne (14)	Równiny Centralne (14)	potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym – zachodni (5)	naturalna / naturalna	zły	zagrożona	TAK	TAK
PLRW20005212849	Sztoła	MW0206	region wodny Małej Wisły	2000	Obszar dorzecza Wisły	RZGW w Gliwicach	Równiny Centralne (14)	Równiny Centralne (14)	potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym – zachodni (5)	naturalna / naturalna	zły	zagrożona	NIE	TAK

Źródło: Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1911)

Tabela 16 Zestawienie JCWP rzecznych ze wskazaniem odstępstw oraz ich uzasadnieniem

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Derogacje	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie derogacji
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP				
PLRW20008212859	Biała Przemsza od Ryczówka do Koziego Brodu	TAK	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych	2027	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja przemysłowa. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy – Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
PLRW20005212889	Bobrek	TAK	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych	2027	Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna i przemysłowa. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy – Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
PLRW20005212849	Sztoła	TAK	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: - brak możliwości technicznych - dysproporcjonalne koszty	2021	Brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty. Z uwagi na niską wiarygodność oceny i związany z tym brak możliwości wskazania przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu brak jest możliwości zaplanowania racjonalnych działań naprawczych. Zaplanowanie i wdrożenie jakichkolwiek działań będzie generowało nieuzasadnione koszty. W związku z tym w JCWP zaplanowano działanie mające na celu rozpoznanie rzeczywistego stanu ekologicznego – przeprowadzenie monitoringu badawczego.

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Derogacje	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu	Uzasadnienie derogacji
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP				
					W przypadku potwierdzenia złego stanu po 2 latach wprowadzone zostanie działanie mające na celu rozpoznanie jego przyczyn. Takie etapowe postępowanie pozwoli na racjonalne zaplanowanie niezbędnych działań i zapewnienie ich wymaganej skuteczności.

Źródło: Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1911)

Tabela 17 Ocena stanu/potencjału ekologicznego JCWP badanych w latach 2014 – 2015

Nazwa i kod ocenianej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa i kod reprezentatywnego punktu pomiarowo- kontrolnego monitoringu obszarów chronionych	Typ abiotyczny	Stwierdzona zmienność JCWP (T/N)	Program monitoringu	Klasyfikacja elementów jakości wód									STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	OCENA spełnienia wymagań dla obszarów chronionych (TAK/NIE) [MOPI, N2000, MORE, MOEU]	STAN JCWP w punkcie monitorowania obszarów chronionych	STAN JCWP		
					ELEMENTY BIOLOGICZNE															
					Fitoplankton (IFPL)	Fitobentos (IO)	Makrofity (MIR)	Klasa wskaźnika FLORA	Makrobezkręgowce bentosowe (MMI)	Wskaźnik MZB	ichtiofauna	Klasa elementów BIOL	Klasa elementów HYMO						Klasa elementów FCH	Klasa elementów FCH-SZ
Bobrek PLRW20005212889	Bobrek - ujście do Białej Przemyszy PL01S1301_1717	5	N	MO MOC								IV	I	PSD	PSD	SLABY		NIE [MOEU]	ZŁY	ZŁY

Nazwa i kod oceniającej jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP)	Nazwa i kod reprezentatywnego punktu pomiarowo- kontrolnego monitoringu obszarów chronionych	Typ abiotyczny	Silnie zmieniona JCWP (T/N)	Program monitoringu	Klasyfikacja elementów jakości wód									STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	OCENA spełnienia wymagań dla obszarów chronionych (TAK/NIE) [MOPI, N2000, MORE, MOEU]	STAN JCWP w punkcie monitorowania obszarów chronionych	STAN JCWP			
					ELEMENTY BIOLOGICZNE														Klasa elementów HYMO	Klasa elementów FCH	Klasa elementów FCH-SZ
					Fitoplankton (IFPL)	Fitobentos (IO)	Makrofity (MIR)	Klasa wskaźnika FLORA	Makrobezkręgowce bentosowe (MMI)	Wskaźnik MZB	ichtiofauna	Klasa elementów BIOL									
Biała Przemśka od Ryczówka do Koziego Brodu PLRW20008212859	Biała Przemśka w Maczkach PL01S1301_1715	8	N	MO MOC								II	I	PSD	PSD	UMIARKOWANY	PSD	TAK [MOEU]	PSD	ZŁY	
Sztoła PLRW20005212849	brak wyznaczonego ppk	Nie dokonano oceny																			

Objaśnienia skrótów użytych w tabeli:

Program monitoringu	MD – monitoring diagnostyczny; MO – monitoring operacyjny; MOC – monitoring obszarów chronionych
IFPL	wskaźnik fitoplanktonowy
IO	Multimetryczny Indeks Okrężkowy
MIR	Makrofitowy Indeks Rzeczny
Wskaźnik FLORA	zintegrowany wskaźnik fitobentosu i fitoplanktonu dla zbiorników zaporowych
MMI	wskaźnik wielometryczny makrobezkręgowców bentosowych
Wskaźnik MZB	wskaźnik makrobezkręgowców bentosowych dla zbiorników zaporowych
Klasa elementów BIOL	klasa elementów biologicznych
Klasa elementów HYMO	klasa elementów hydromorfologicznych
Klasa elementów FCH	klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)
Klasa elementów FCH-SZ	klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (gr. 3.6)

Monitoring obszarów chronionych:

MOPI	jednolite części wód przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia
N2000	obszary ochrony siedlisk lub gatunków Natura 2000, dla których stan wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie
MORE	jednolite części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
MOEU	obszary chronione wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych

Objaśnienia:

<i>Klasa elementów biologicznych</i>			
<i>Stan ekologiczny</i>		<i>Potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)</i>	<i>Potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)</i>
I	<i>Stan bdb / potencjał maks.</i>	I	I
II	<i>Stan db / potencjał db</i>	II	II
III	<i>Stan / potencjał umiarkowany</i>	III	III
IV	<i>Stan / potencjał słaby</i>	IV	IV
V	<i>Stan / potencjał zły</i>	V	V

<i>Klasa elementów hydromorfologicznych</i>			
<i>Stan ekologiczny</i>		<i>Potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)</i>	<i>Potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)</i>
I	<i>Stan bdb / potencjał maks.</i>	I	I
II	<i>Stan db / potencjał db</i>	II	II

<i>Klasa elementów fizykochemicznych (3.1 – 3.6)</i>			
<i>Stan ekologiczny</i>		<i>Potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)</i>	<i>Potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)</i>
I	<i>Stan bdb / potencjał maks.</i>	I	I
II	<i>Stan db / potencjał db</i>	II	II
PSD	<i>Poniżej stanu / potencjału dobrego</i>	PPD	PPD

<i>Stan / potencjał ekologiczny</i>			
<i>Stan ekologiczny</i>		<i>Potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)</i>	<i>Potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)</i>
BARDZO DOBRY	<i>Stan bdb / potencjał maks.</i>	MAKSYMALNY	MAKSYMALNY
DOBRY	<i>Stan db / potencjał db</i>	DOBRY	DOBRY
UMIARKOWANY	<i>Stan / potencjał umiarkowany</i>	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY
SLABY	<i>Stan / potencjał słaby</i>	SLABY	SLABY
ZŁY	<i>Stan / potencjał zły</i>	ZŁY	ZŁY

<i>Stan chemiczny</i>		
DOBRY	<i>Stan dobry</i>	
PSD_sr	<i>Poniżej stanu dobrego</i>	<i>Przekroczone stężenia średnioroczne</i>
PSD_max		<i>Przekroczone stężenia maksymalne</i>
PSD		<i>Przekroczone stężenia średnioroczne i maksymalne</i>

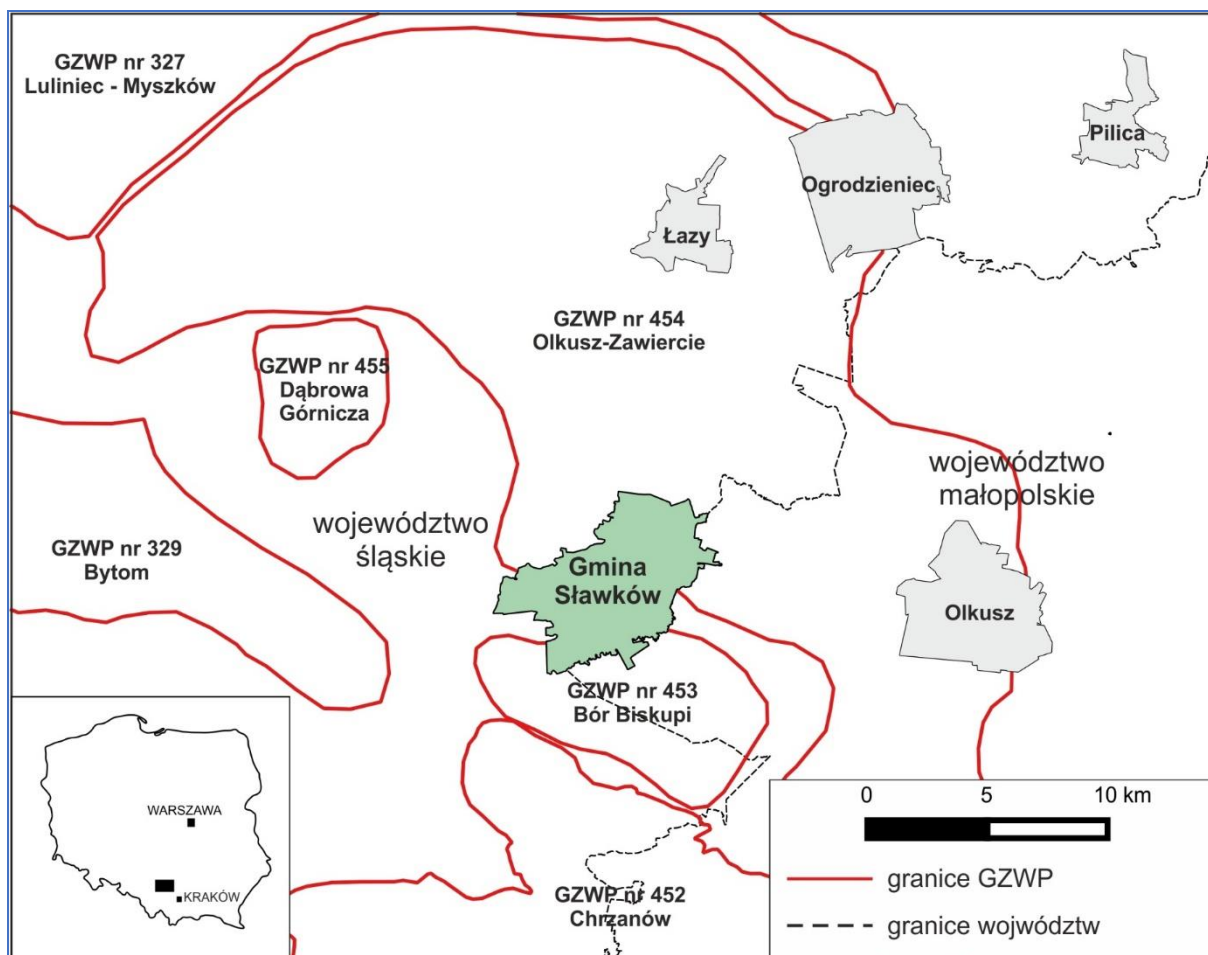
<i>Stan</i>	
DOBRY	<i>Stan dobry</i>
ZŁY	<i>Stan zły</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez WIOŚ w Katowicach

Wody podziemne

Głównym zbiornikiem wód podziemnych w Sławkowie są dolomity i wapienie triasowe występujące w północnej części miasta. Na południu niewielkie części wód podziemnych pobierane są ze zlepieńców permskich, względnie z osadów czwartorzędowych wypełniających dolinę Białej Przemszy (Motyka i in. 1992).

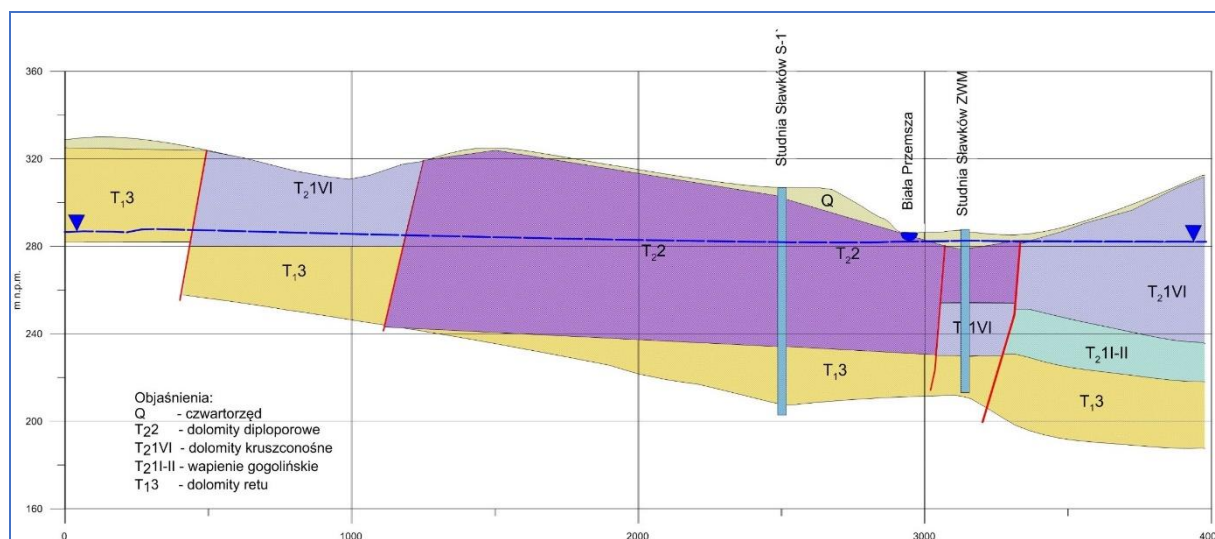
Rysunek 8 Lokalizacja Sławkowa na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych

Źródło: J. Motyka, K. Juško

Na obszarze całego miasta utwory czwartorzędowe odznaczają się dużą zmiennością warunków hydrogeologicznych, zależnych od lokalnego wykształcenia osadów i ich miąższości (Rysunek 9). Wody podziemne w utworach czwartorzędowych, co już wyżej stwierdzono, występują jedynie w dolinie Białej Przemszy i związane są z różnoziarnistymi piaskami. Zwierciadło wód podziemnych ma charakter swobodny, a ich zasilanie odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych oraz wód rzecznych rzeki Białej Przemszy. Wodonośne utwory triasu prowadzą wody w poziomach wapienia muszlowego (trias środkowy) i retu. Są one połączone w jeden kompleks wodonośny, zwany serią węglanową triasu.

Rysunek 9 Przekrój hydrogeologiczny Sławkowa

Źródło: J. Motyka, K. Juško

Wody podziemne w węglanowych skałach triasowych mają charakter szczelinowo-krasowy, ponieważ przepływają głównie siecią kawern i szczelin. Zwierciadło wód wodonośnej serii węglanowej triasu w tym rejonie ma charakter swobodny. Na badanym terenie nie występuje jednolite zwierciadło wód podziemnych ze względu na porowatość i szczelinowatość skał, a tym samym obserwujemy tutaj niejednakowe strefy głębokości zalegania tych wód. Najwyżej położone zwierciadło wód podziemnych w granicach 1 – 2 m głębokości występuje w południowej, zachodniej i środkowej części badanego obszaru. Niżej, na głębokości około 5 m zwierciadło to występuje w okolicy Miedawy w południowo-wschodniej części miasta. Tereny położone w północnej i północno-wschodniej części badanego obszaru mają zwierciadło na głębokości około 5 – 20 m.

GZWP 454-T-1,2 Olkusz–Zawiercie wyznaczony jest w utworach triasowych – skałach dolomityczno-wapiennych wapienia muszlowego i retu. Jest to zbiornik szczelinowo-krasowy. Zasilanie wód podziemnych następuje bezpośrednio na wychodniach triasowych oraz pośrednio w miejscach kontaktu hydraulicznego przez przepuszczalną lub półprzepuszczalną warstwę czwartorzędową. Miąższość utworów wodonośnych piętra triasowego cechuje duża zmiennością, od kilku do około 90 m, wynikająca z tektoniki i zaawansowania procesów erozji oraz przepuszczalności skał serii węglanowej, ze względu na ich szczelinowo-krasowy charakter. Współczynniki filtracji utworów wodonośnych zawierają się w przedziale od 0,06 do 32,8 m/d, a najczęściej przyjmuje wielkości od 1 do 10 m/d. Drenaż wód podziemnych powodowany jest głównie przez wyrobiska górnicze kopalń rud cynku i ołowiu oraz częściowo przez system odwadniania Kopalni Piasku Szczakowa. Układ zwierciadła wody w piętrze triasowym jest dostosowany do położenia istniejących baz drenażu i przebiegu dużych dyslokacji nieciągłych. Pod względem jakości wody te można zaliczyć do klasy IIIb. Wody podziemne Zbiornika 454-T-1,2 Olkusz–Zawiercie, leżące w obszarze Sławkowa wykorzystywane są na potrzeby komunalne miasta. Pochodzi stąd 98% wody zasilającej wodociągi miejskie Sławkowa. Wody w zbiorniku zagrożone odciekami z nielegalnych składowisk odpadów w północnej części miasta.

GZWP 453-Q Biskupi Bór wyznaczony jest w utworach czwartorzędowych w dolinie Białej Przemszy. Zbudowany jest z utworów piaszczysto-żwirowych i lokalnie gliniastych, posiada charakter porowy, wykazujący naturalną odporność na zanieczyszczenia. Serię spągową stanowią gliny czwartorzędu lub ilaste utwory karbonu i permu. Miąższość wodonośnych osadów czwartorzędowych jest zmienna, zależna od rzeźby starszego podłoża i wynosi od kilku do 70 m. Średni współczynnik filtracji waha się w granicach od ok. 11,5 m/d do ok. 48,9 m/d. Zbiornik posiada bardzo korzystne warunki dla infiltracji wód opadowych zasilających czwartorzędowe piętro wodonośne, co wynika z występowania w strefie aeracji utworów piaszczystych o dobrej przepuszczalności, niewielkich spadków terenu i drenażu górniczego. W warunkach naturalnych swobodne zwierciadło wód podziemnych w utworach czwartorzędowych stabilizowało się na głębokości od 5,0 do 14,5 m. Obecnie, obserwuje się depresję wód tego poziomu wynikającą m.in. z drenażu czwartorzędowego piętra wodonośnego w wyniku odwadniania Kopalni Piasku Szczakowa oraz pośrednie z powodu odwadnianie utworów czwartorzędu na skutek obniżenia zwierciadła wody w utworach triasu, spowodowanego drenującym wpływem kopalń rud cynku i ołowiu, kopalń Bolesław i Olkusz oraz czynnej kopalni Olkusz-Pomorzany, a także wpływu kopalni węgla kamiennego Siersza (zlikwidowana w grudniu 2000r.) i ujęcia Lech, eksploatującego wody połączonego piętra wodonośnego czwartorzędowo-karbońskiego. Główne przepływy strumieni wód podziemnych w czwartorzędowym piętrze wodonośnym odbywają się obecnie z północnego-wschodu, wschodu i południowego-wschodu w kierunku południowo-zachodnim, zachodnim i północno-zachodnim do rowów i kanałów stanowiących system odwodnienia Kopalni Piasku Szczakowa. Łatwość infiltracji wód opadowych jest przyczyną niskiej jakości wód podziemnych tego zbiornika w obszarach zurbanizowanych gdzie migracja zanieczyszczeń jest stosunkowo łatwa (klasa IV). W terenach niepoddanych antropopresji jakość wód jest lepsza (klasa II, III). Na terenie miasta nie wykorzystuje się wód z tego zbiornika.

Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd)

Wody podziemne Sławkowa znajdują się w Jednostce nr 130 Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Do roku 2015 Sławków należał do dwóch jednostek JCWPd: nr 134 oraz nr 135. Pomimo zmiany podziału na JCWPd charakterystykę stanu wód podziemnych przedstawia się dla jednostek starego podziału:

- JCWPd 134 – obejmujący południową część Sławkowa (zbiornik Bór Biskupi),
- JCWPd 135 – obejmujący północną część Sławkowa (zbiornik Olkusz-Zawiercie).

Stan ilościowy wód podziemnych jednostek JCWPd nr 134 i 135 jest słaby, a stan chemiczny kształtuje się na poziomie dobrym.

Wskaźniki powodujące słaby stan wód JCWPd 134:

- ingresja wód słonych z poziomu karbońskiego, wywołana prowadzeniem odwodnień górniczych,
- oddziaływanie poboru odwodnieniowego na znaczną część JCWPd 134 realizowanego w sąsiadujących JCWPd nr 132, 135 i 146, w których mamy do czynienia ze znacznym przekroczeniem zasobów dostępnych, co uzasadnia wgłębne oddziaływanie odwodnień również na JCWPd 134, zwłaszcza, że te cztery JCWPd należą do jednego obszaru bilansowego GL-III Przemsza,

- rozległe obniżenie zwierciadła wywołane eksploatacją górniczą na obszarze ponad połowy powierzchni JCWPd 134. Szacunkowe wartości poboru nieopomiarowanego na poziomie 30% poboru rejestrowanego mogą mieć wpływ na wynik bilansu, zwłaszcza brane pod uwagę razem z wpływem odwodnień na bilans. Dla JCWPd 134 brak punktów monitoringu wahań zwierciadła, najbliższy triasowy o zwierciadle napiętym II/938/1 zlokalizowany około 1 km od granicy jednostki w obszarze JCWPd nr 135 charakteryzuje się wyraźnym spadkiem ciśnień w wieloleciu.

Wskaźniki powodujące słaby stan wód JCWPd 135:

- znaczne przekroczenie zasobów dyspozycyjnych, a obszar oddziaływania odwodnienia obejmuje prawie cały obszar JCWPd 135 wywołując rozległe obniżenie zwierciadła głównego użytkowego piętra/poziomu wodonośnego (GUPW) i pierwszego poziomu wodonośnego (PPW),
- zniekształcenie stosunków wodnych pod wpływem obniżenia poziomu wód podziemnych w pierwszym poziomie wodonośnym (PPW). Widoczny efekt to wywołane odwodnienie w siedlisku typu 91EO (łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*).

Źródła i ujęcia wody

Na terenie Sławkowa zlokalizowane jest główne ujęcie wód podziemnych, zaopatrujące w wodę pitną 98% mieszkańców – studnia nr 1bis o zasobach eksploatacyjnych ocenianych na 169 [m³/h] (pobór wody wynosi 68,15 [m³/h]). Studnią awaryjną dla tego ujęcia jest studnia nr 1 o zasobach eksploatacyjnych ocenianych na 162 [m³/h]. W sąsiedztwie studni znajduje się zbiornik magazynowania wody. Woda z tego ujęcia poddawana jest procesowi chlorowania (od 2016 roku). Ujęcie wód (studnie nr 1 bis i nr 1) ma wyznaczoną jedynie strefę ochrony bezpośredniej.

Poza wymienionym powyżej ujęciem, na terenie Sławkowa są jeszcze trzy ujęcia wód podziemnych:

- studnia nr 15 zlokalizowana na terenie dawnych Zakładów Wyrobów Metalowych, ulica Fabryczna,
- studnia nr 18, zlokalizowana na terenie PKP – Rozdzielnia Kozioł, przedłużenie ulicy Okradzionowskiej,
- studnia nr 1, zlokalizowana w rejonie ul. Walcownia.

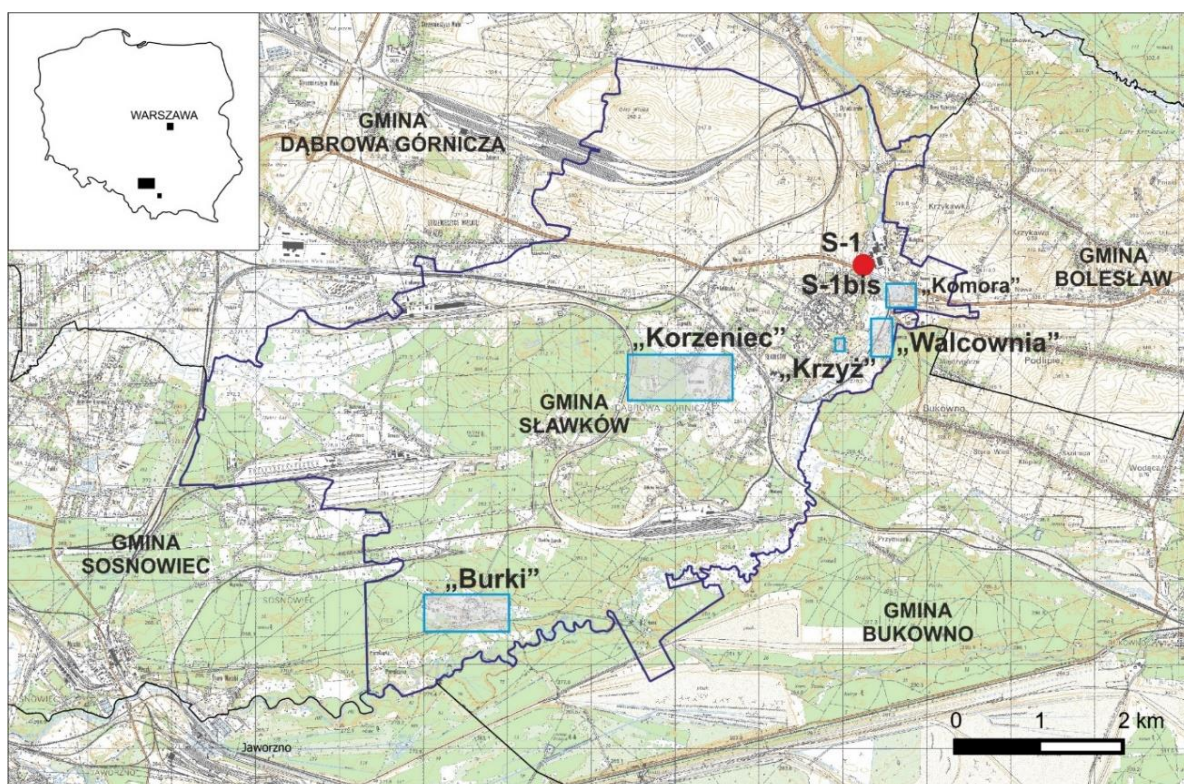
Na terenie Sławkowa występują następujące większe źródła:

- źródło „Walcownia” – położone w rejonie Walcowni, zasila bezpośrednio niewielki zbiornik wody – kanał, wypływ jest bardzo słaby, źródło ma charakter podzboczowy, jest niezabudowane;
- źródło „Komora I” – położone na wysokości 282 m n.p.m. pod zboczem doliny o ekspozycji wschodniej, wypływ stosunkowo silny, wypływająca w sposób ciągły woda utworzyła rozlewisko, głębokość zwierciadła wody wynosi 5 – 20cm, źródło descenzyjne (zstępujące) szczelinowe w położeniu zboczowym;

- źródło „Komora II” – usytuowane w pobliżu źródła „Komora I” na drugim brzegu rzeki, na wysokości 282 m n.p.m., źródło ascensyjne (wstępujące) o średniej intensywności wypływu, tworzące podmokły teren na pobliskich łąkach;
- źródło „Krzyż” – w postaci studni na zboczu o ekspozycji wschodniej, w rejonie ulicy Browarnej, dopływ do studni jest wyraźnie widoczny, źródło zboczowe;
- źródła „Browar” – słaby wypływ;
- źródło Zakawie, przy granicy z Dąbrową Górniczą, wypływ dość silny, tworzący niewielkie rozlewisko, źródło ascensyjne (wstępujące), o charakterze podzboczowym;
- źródło „Korzeniec” – położone w dzielnicy Korzeniec, woda wypływa swobodnie tworząc niewielki strumień płynący w kierunku wschodnim, źródło ascensyjne (wstępujące), szczelinowe o stałym wypływie wody, położenie zboczowe
- źródła „Burki” źródło descensyjne (zstępujące), szczelinowe, w położeniu zboczowym o ciągłym, dość silnym wypływie wody.

Ujęcia wód podziemnych i ważniejsze źródła zostały zaprezentowane na załączniku mapowym (Rysunek 10).

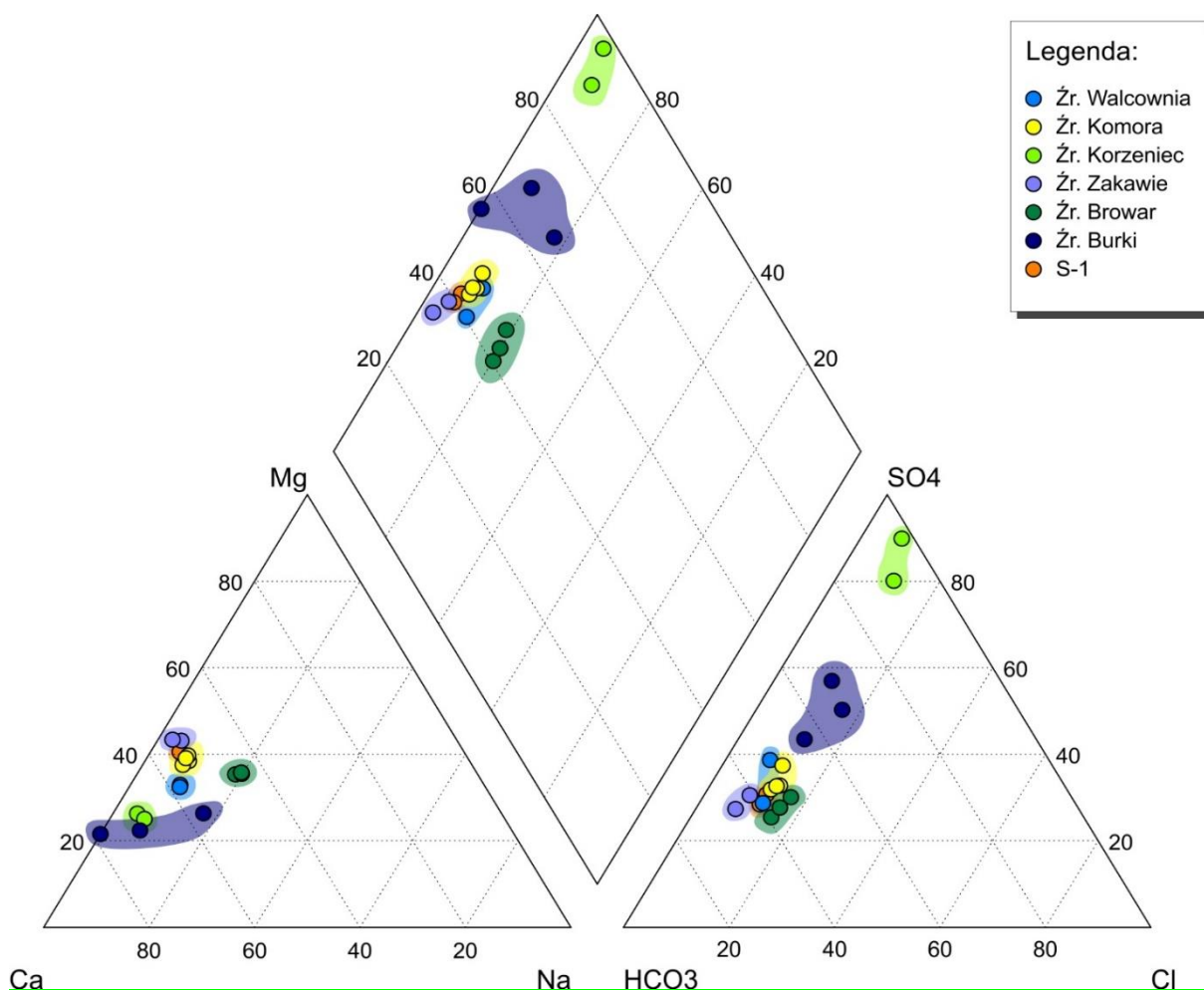
Rysunek 10 Ujęcia wód podziemnych i źródła

Źródło: opracowanie własne

Dominujące typy hydrochemiczne źródeł w Sławkowie należy scharakteryzować jako: Ca-Mg-HCO₃-SO₄, Ca-Mg-SO₄, Ca-Mg-SO₄-HCO₃. Skład chemiczny wybranych źródeł zaprezentowano w formie graficznej (Rysunek 11).

Rysunek 11 Źródła – skład chemiczny

Źródło: J. Motyka, K. Juško

Zagrożenie powodziowe

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej udostępniającego mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego za pośrednictwem Hydroportalu KZGW (<http://mapy.isok.gov.pl>) – teren Miasta Sławkowa nie znajduje się na obszarze zagrożenia powodzią.

6.4.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg Wytocznych MŚ, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: gospodarowanie wodami z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 18 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: gospodarowanie wodami z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Gospodarowanie wodami				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.4.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na zasoby wodne miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 19 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: gospodarowanie wodami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – dobre warunki hydrogeologiczne – gęsta sieć wód powierzchniowych – naturalnie ukształtowana dolina Białej Przemszy, jako obszar o naturalnej retencji – naturalnie ukształtowana dolina Białej Przemszy, wraz z obudową biologiczną cieków, urozmaiconą rzeźbą terenu w dolinie rzecznej jako obszar atrakcyjny dla rozwoju turystyki kajakowej – bardzo dobra jakość i skład mineralny wód w GZWP Olkusz-Zawiercie 	<ul style="list-style-type: none"> – słaby monitoring stanu czystości wód powierzchniowych – brak odpowiedniego zabezpieczenia źródeł, jak i ich bieżącego monitoringu – brak strefy ochrony pośredniej głównego ujęcia wód podziemnych – niepełna wiedza na temat warunków hydrogeologicznych, kierunków przepływu i poziomów zalegania GZWP Olkusz-Zawiercie na terenie Sławkowa – mała ilość zbiorników wód powierzchniowych – brak inwentaryzacji indywidualnych ujęć wody
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – ograniczanie ilości zrzutów wód zanieczyszczonych oraz coraz lepsze metody ich oczyszczania – korzystne zmiany jakości wód na skutek planów zamykania i likwidacji kopalń oraz zakładów przemysłowych – zmniejszanie się ilości ołowiu w wodach powierzchniowych – zarybianie, jako narzędzie do odbudowy życia biologicznego w ciekach wodnych, a także 	<ul style="list-style-type: none"> – odcieki z nielegalnych składowisk odpadów komunalnych znajdujących się w północnej części miasta – liczne źródła zanieczyszczeń tj. zrzuty ścieków i wód dołowych, zrzuty nieoczyszczonych ścieków komunalnych, odprowadzanie nieoczyszczonych wód opadowych z terenów przemysłowych – obniżenie się poziomu wód po zamknięciu kopalni „Pomorzan” w Olkuszu – anomalie pogodowe (susze, intensywne opady,

rozwoju turystyki wędkarskiej – coraz większa świadomość ekologiczna mieszkańców – rozwój nowych technologii – inwestycje w rozwój kanalizacji, jak i przydomowych oczyszczalni ścieków – wdrożenie planu przeciwdziałania skutkom suszy, jak i mechanizmów jego finansowania – właściwa polityka w zakresie zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca rozwiązania w zakresie małej retencji wód	powodzie)
--	-----------

Źródło: opracowanie własne

6.5 Gospodarka wodno-ściekowa

6.5.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Zaopatrzenie w wodę

Przez teren Miasta Sławkowa przebiegają dwa wodociągi magistralne DN800 oraz DN500 administrowane przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach (GPW). Sieć wodociągowa i ujęcie wód administrowane jest przez Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji (MZWiK) w Sławkowie.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia Sławkowa w wodę jest studnia zlokalizowana na terenie Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji (MZWiK) w Sławkowie w rejonie ulicy Okradzionowskiej. Ujęcie eksploatowane jest od października 1984 roku.

Pobór wód podziemnych odbywa się z węglanowych utworów triasu ujęciem składającym się z dwóch studni głębinowych o głębokości:

- podstawowa 104 m (jako studnia nr 1bis),
- awaryjna 101,7 m (jako studnia nr 1).

Możliwości eksploatacyjne dla poszczególnych studni wynoszą:

- studnia podstawowa (nr 1bis) – 4680 m³/dobę,
- studnia awaryjna (nr 1) – 3870 m³/dobę).

W sąsiedztwie studni znajduje się zbiornik magazynowania wody. Woda tłoczona jest do sieci wodociągowej za pomocą układu pomp o łącznej wydajności 340 m³/h. Z uwagi na wysoką jakość zarówno fizykochemiczną jak i bakteriologiczną, ujmowana woda nie była poddawana procesowi uzdatniania oraz dezynfekcji. Od 2016 roku woda z tego ujęcia poddawana jest procesowi chlorowania.

Ujęcie wód (studnie nr 1 bis i nr 1) ma wyznaczoną jedynie strefę ochrony bezpośredniej.

Z ujęcia wody na terenie MZWiK zaopatrywane jest Śródmieście, Michałów, Walcownia, Burki, Niwa i Dębowa Góra. Tereny przy ulicy Sosnowej i Jodłowej oraz Przeladownia Rud Huty Katowice zaopatrywane są w wodę z sieci wodociągowej z Dąbrowy Górniczej. Natomiast Garbierze, Groniec i Kozibródek zasilane są z ujęcia wody z Sosnowca-Maczek.

Wskaźnik zwodociągowania gminy jest bardzo wysoki – 99%, długość sieci wodociągowej na terenie miasta wynosi około 62,5 km (MZWiK, dane na 31.12.2015r.). Sieć wodociągowa wykonana jest z materiałów takich jak żeliwo, stal, tworzywa sztuczne (PCW, PE) oraz z rur azbestowo-cementowych. Do budynków mieszkaniowych wodę doprowadza 2160 przyłączy wodociągowych (MZWiK, dane na 31.12.2015r.). Z uzyskanych danych z MZWiK wynika, że ponad 70% sieci wodociągowej na terenie Sławkowa jest eksploatowana powyżej 30 lat.

Odrowadzenie i zagospodarowanie ścieków

Na terenie miasta funkcjonuje system kanalizacji ogólnospławnej oraz rozdzielczej (kanalizacja deszczowa, kanalizacja sanitarna).

Ścieki przemysłowe i bytowe powstające na terenie miasta Sławkowa odprowadzane są za pośrednictwem kanalizacji do gminnych oczyszczalni ścieków:

- „Browarna” – mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIOBLOK PS-300 zlokalizowana przy ulicy Browarnej, o wydajności 600 m³/dobę. Zrzut oczyszczonych ścieków do rzeki Biała Przemsza w km 18+150
- „Burki” – mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIOPAK KBA-150-2500 zlokalizowana przy ulicy Burki, o wydajności 400 m³/dobę. Zrzut oczyszczonych ścieków do rzeki Biała Przemsza w km 21+400

Ścieki socjalno – bytowe z rejonu ulic Strzemieszyckiej, Jodłowej i Sosnowej odprowadzane są do systemu kanalizacji sanitarnej w Dąbrowie Górniczej.

Na terenach nieskanalizowanych ścieki komunalne oczyszczane są w przydomowych oczyszczalniach ścieków i wprowadzane do wód lub do ziemi lub gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których opróżnianiem zajmują się specjalistyczne firmy. Zawartość zbiorników bezodpływowych przewożona jest do punktów zlewnych oczyszczalni ścieków wozami asenizacyjnymi.

Stopień skanalizowania miasta Sławkowa jest niski i obejmował w roku 2015 niespełna 33 % ludności miasta. Długość kanalizacji sanitarnej wynosi zaledwie 9,8 km, a kanalizacji deszczowej – 2,6 km.

Aglomeracja kanalizacyjna

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne (Dz. U. z 2015 roku, poz. 496 z późn. zm.) przez aglomerację rozumie się teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków albo do końcowego punktu zrzutu tych ścieków.

Aglomeracje wyznacza sejmik województwa w drodze uchwały po uzgodnieniu z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej i właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz po zasięgnięciu opinii zainteresowanych gmin. Tworzenie aglomeracji pomaga spełnić zadania związane z uporządkowaniem gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych wynikających z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Zasięg aglomeracji na terenie Sławkowa wyznaczają Rozporządzenia Wojewody Śląskiego:

- Nr 77/07 z dnia 19 grudnia 2007 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Sławków-Burki (opubl. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 24.12.2007 roku Nr 214, poz. 4635)
- Nr 78/07 z dnia 19 grudnia 2007 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Sławków-Miedawa (opubl. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 24.12.2007 roku Nr 214, poz. 4636).

Przeprowadzone dotychczas analizy potwierdzają niespełnianie przez powyższe aglomeracje wymogów Dyrektywy Ściekowej w zakresie dotrzymywania wskaźnika wyposażenia w kanalizację, stąd zasadne jest podjęcie działań inwestycyjnych polegających np. na rozbudowie systemów kanalizacyjnych oraz innych metod oczyszczania ścieków na terenie aglomeracji, sprawdzenie prawidłowości wyznaczenia aglomeracji, a w uzasadnionych przypadkach weryfikacja granic aglomeracji. Stopień pilności przeprowadzenia procedury zmiany granic aglomeracji jest bardzo wysoki.

6.5.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg Wytocznych MŚ, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: gospodarka wodno-ściekowa z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 20 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: gospodarka wodno-ściekowa z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Gospodarka wodno-ściekowa				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.5.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na gospodarkę wodno-ściekową miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 21 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: gospodarka wodno-ściekowa

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – dobre warunki hydrogeologiczne i dostateczna ilość zasobów wodnych – wysoki stopień zwodociągowania miasta (99%) – spełnienie wymagań jakości oczyszczania ścieków na oczyszczalniach „Browarna” i „Burki” – wzrost zainteresowania wśród mieszkańców miasta realizacją indywidualnych systemów oczyszczania ścieków socjalno-bytowych 	<ul style="list-style-type: none"> – przestarzała infrastruktura techniczna – niewystarczający stopień skanalizowania miasta – brak ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków – brak inwentaryzacji indywidualnych ujęć wody – odprowadzanie bezpośrednio do gruntu wód opadowych i roztopowych – brak strefy ochrony pośredniej głównego ujęcia wód podziemnych – wyznaczone aglomeracje kanalizacyjne nie osiągają zamierzonego efektu ekologicznego określonego w Dyrektywie ściekowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – plany rozwoju sieci kanalizacyjnej – likwidacja nieszczelnych zbiorników bezodpływowych – realizacja założeń KPOŚK – dostępność środków finansowych na rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej – wzrost aktywności JST, instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej – wzrost świadomości społecznej w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska wodno-gruntowego wskutek prowadzonych działań edukacyjnych – rozwój technologii w sektorze przemysłu w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami – właściwa polityka w zakresie zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca rozwiązania w zakresie małej retencji wód 	<ul style="list-style-type: none"> – niebezpieczeństwo obniżenia poziomu wód i zakłócenia stosunków hydrologicznych – eksploatacja niespełniających wymagań przydomowych oczyszczalni ścieków oraz nieszczelne zbiorniki bezodpływowe przyczyną skażenia wód podziemnych – dysproporcja pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania – niestabilność i niespójność przepisów prawnych, ciągle trwający proces implementacji prawa UE – wzrastający poziom zadłużenia gmin oraz zagrożenie płynności finansowej – biurokratyzacja systemu związanego z pozyskiwaniem środków unijnych zniechęcająca potencjalnych beneficjentów

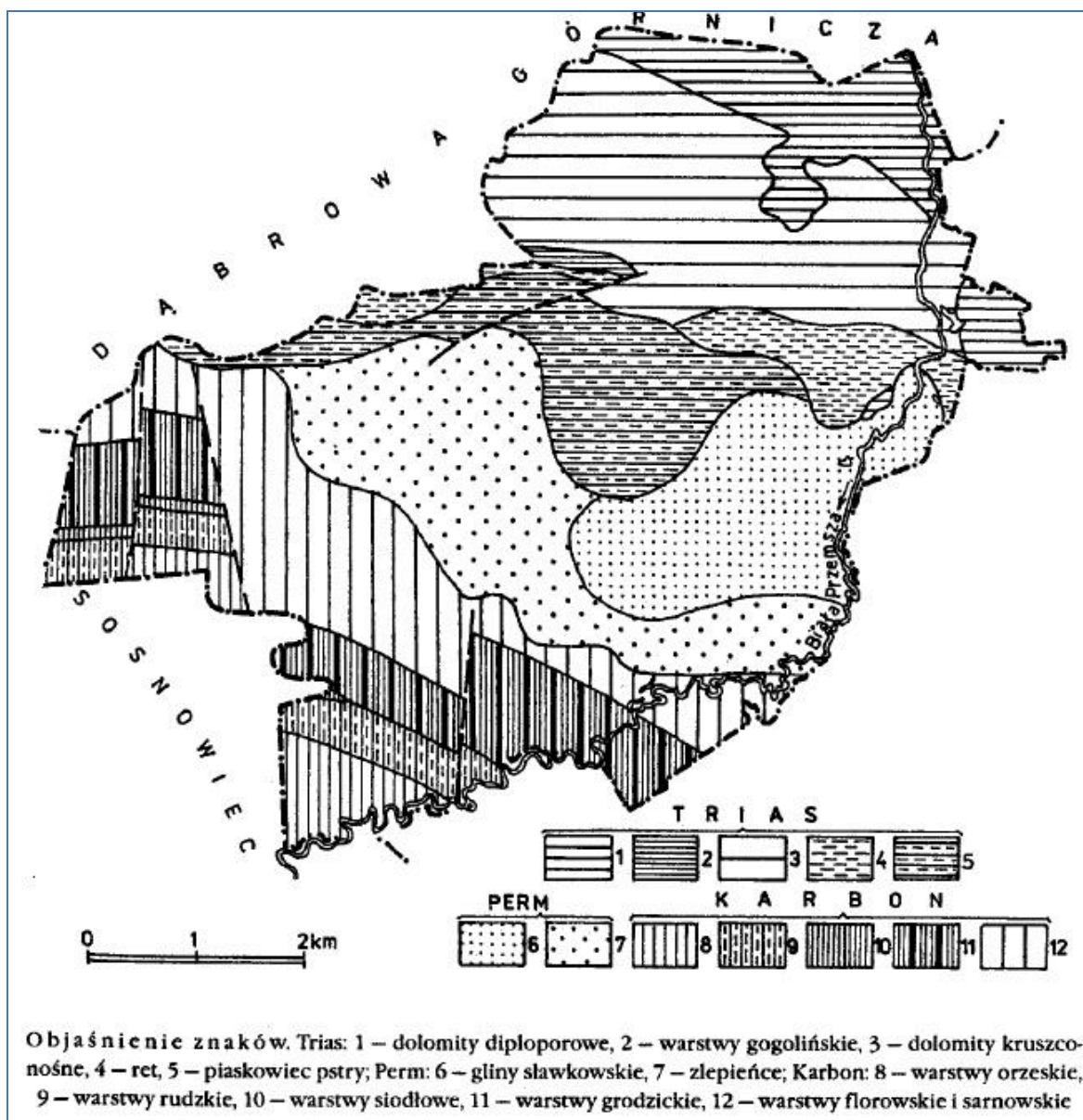
Źródło: opracowanie własne

6.6 Zasoby geologiczne

6.6.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Utwory geologiczne podłoża Sławkowa, ze względu na wiek, rodzaj i sposób ułożenia skał należy zaliczyć do dwóch pięter strukturalnych. Dolne piętro jest częścią antyklinorium śląskiego, tworzą go osady karbońskie, łagodnie powyginane w antykliny i synkliny podczas orogenezy hercyńskiej, wypiętrzone, a następnie zniszczone przez erozję. Niezgodnie na nich leżą monoklinalnie utwory permskie i triasowe.

Rysunek 12 Mapa geologiczna odkryta Sławkowa

Źródło: W.A. Nowak „Dzieje Sławkowa”, 2001

Najstarszą część tworzą skały z górnego karbonu (namur), przynależne do warstw sarnowskich i florowskich. Ciągą się one po południowej i zachodniej stronie Dębowej Góry, przez Groniec i Kozibrodek. Są to piaskowce, mułowce i iłowce z konglomeratami syderytu. Występują w nich również pokłady węgla kamiennego oraz warstwy łupków węglowych. Węgiel ten jest eksploatowany poza granicami Sławkowa. W litologii skał karbońskich zaznaczają się także podobnego rodzaju skały, również z pokładami węgla kamiennego, tworzące warstwy grodzickie (od Ryszki na północny zachód), znajdujące się pod Burkami piaskowce, mułowce, iłowce i zlepieńce tworzące warstwy rudzkie, jak i położone w południowo zachodniej części Sławkowa mułowce, iłowce i piaskowce z pokładami węgla kamiennego należące do warstw orzeskich. Nieco młodsze od karbońskich, ale także paleozoiczne, są utwory dolnego permu, zwane czerwonym spągowcem. Rozciągają się one w środkowej części miasta, w rejonie Dębowej Góry, Gozicy.

Są one reprezentowane przez serię lądowych osadów zlepieńców porfirowo-wapiennych, tufów dacytowych, iłowców i mułowców pstrych znanych pod nazwą glin sławkowskich (Rysunek 13).

Rysunek 13 Zlepieńce permskie okolic Sławkowa

Źródło: M. Gradziński

Utworami tymi wypełniony jest Rów Sławkowa – wąskie zapadlisko wypełnione głównie zlepieńcami, glinami i wulkanitami, o łącznej miąższości dochodzącej do kilkuset metrów (Rysunek 14).

Rysunek 14 Rów Sławkowa

Źródło: M. Gradziński, na podstawie Szulc i Cwizewicz, 1989

Pomiędzy Sławkowem a Strzemieszycami odsłaniają się żwiry, zlepieńce, piaski i piaskowce dolnego triasu (pstry piaskowiec). W budowie geologicznej wyraźnie zaznacza się także ret (trias dolny) w postaci łupków marglistych, przeławiconych cienkimi warstwami gipsu, jak i uławiconych dolomitów wapnistych, które to stanowią podłoże geologiczne śródmieścia Sławkowa. Trias środkowy w litologii zaznacza się zalegającymi w północnej części miasta, dolomitami (Rysunek 15).

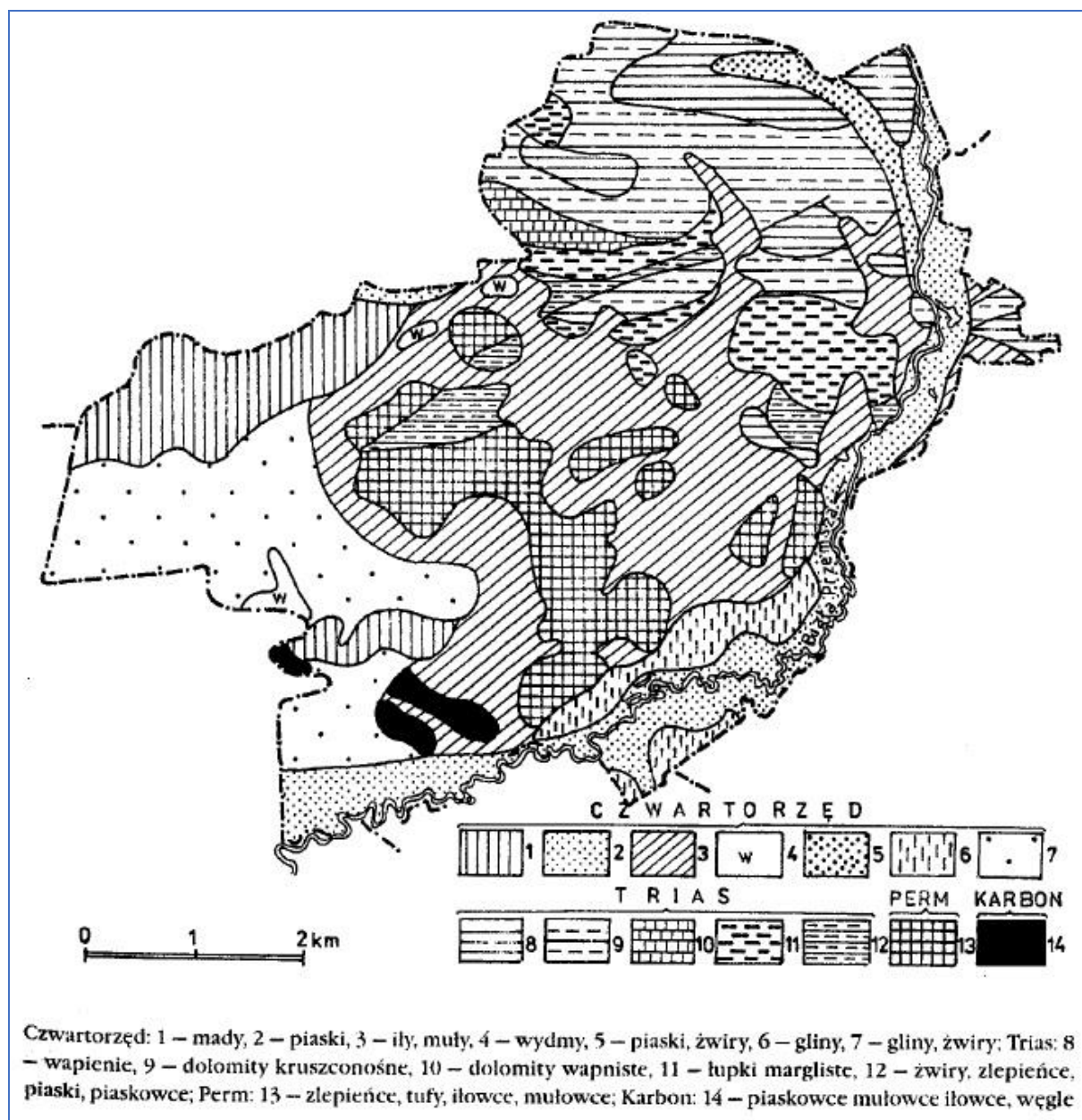
Rysunek 15 Dolomity triasowe z terenu Sławkowa

Źródło: M.Gradziński

Najmłodsze utwory na obszarze Sławkowa to mady, piaski i żwiry rzeczne pochodzące z okresu lodowcowego, które znajdują się głównie w niższym położeniu gminy oraz w dolinie Białej Przemszy (Rysunek 16).

Rysunek 16 Mapa geologiczna utworów powierzchniowych Sławkowa

Źródło: W.A. Nowak „Dzieje Sławkowa”, 2001

Do najmłodszych utworów zalicza się również osady holocenne pochodzenia fluwialnego wypełniające także dolinę rzeki Białej Przemszy. Lokalnie na terenie gminy można spotkać piaski eoliczne, uformowane w drobne wydmy (Rysunek 17). Wychodnie dolomitów przykrywa ostrokrawędzisty rumoszcz skalny, pochodzący ze zwiertzenia skał triasowych. W dnach większych dolin są akumulowane piaski, muły i ropy budujące tarasy zalewowe, a w starorzeczach i podmokłych obniżeniach narastają torfy.

Rysunek 17 Czwartorzędowe piaski eoliczne z okolic Sławkowa

Źródło: M.Gradziński

Zasoby surowców naturalnych tworzą głównie piaski czwartorzędowe, eksploatowane przez Kopalnię Piasku Szczakowa DB Cargo Polska S.A. JB Surowce Mineralne. Na terenie Sławkowa znajdują się także złoża iłów permskich (gliny sławkowskie), których odkrywka jest obecnie w fazie rekultywacji. Na wschód od granic miasta prowadzi się wydobywanie rud cynku i ołowiu. Przy wschodniej granicy Sławkowa znajduje się złożo Zn-Pb Krzykawka, które jest zaniechane ze względu na zasoby pozabilansowe.

6.6.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg Wytocznych MŚ, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: zasoby geologiczne z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 22 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zasoby geologiczne z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Zasoby geologiczne				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.6.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na zasoby geologiczne miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 23 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zasoby geologiczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – stosunkowo dobry stopień rozpoznania budowy geologicznej obszaru miasta – miasto usytuowane w obszarze względnej stabilności geologicznej, tektonicznej i osuwiskowej 	<ul style="list-style-type: none"> – niewielka ilość zasobów złóż kruszczowych i złoża kruszczowe o zasobach pozabilansowych – brak ekonomicznej opłacalności wydobywania – znaczny stopień wyeksploatowania złóż kruszczowych (już w okresie średniowiecza) – pokłady węgla kamiennego podchodzące pod południowo-zachodnią część miasta znajdują się poza zasięgiem górniczego wykorzystania – oddziaływanie geochemiczne skał na procesy glebotwórcze (glebowe anomalie Cd–Pb–Zn)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – duże złoża czwartorzędowych piasków podsadzkowych – złoża gliny w północnej części miasta, na południe od Góry Gieraska oraz w środkowej części miasta (obecnie nieudokumentowane) 	<ul style="list-style-type: none"> – nieprawidłowości w prowadzonym procesie rekultywacji wyrobiska iłw permskich na terenie cegielni w Sławkowie

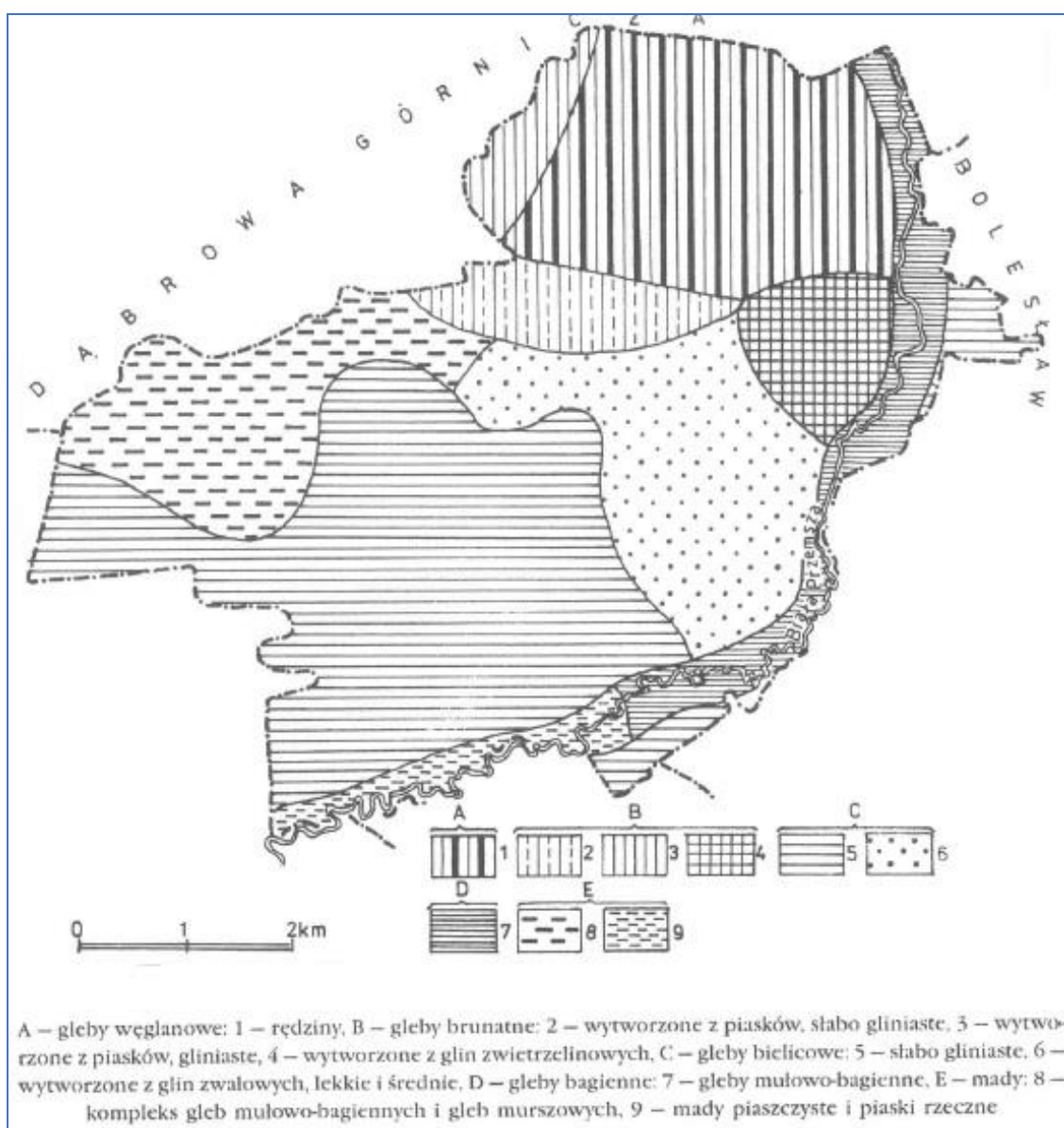
Źródło: opracowanie własne

6.7 Gleby

6.7.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Gleby zostały ukształtowane przez naturalne czynniki glebotwórcze oraz antropogeniczne procesy przemysłowo-urbanizacyjne. Ich skałami macierzystymi są utwory permu, triasu i czwartorzędu, a czynniki oddziałujące na kumulację w nich pierwiastków należą do geologicznych (wychodnie formacji skalnych, bariery geochemiczne) i antropogenicznych (zrzuty wód kopalnianych i ścieków, spalanie węgla, hutnictwo cynku). Najbardziej powszechnym typem są gleby bielnicowe wytworzone z piasków. Są to gleby kwaśne, powstające przy współdziałaniu roślinności lasów iglastych. Gleby te znajdują się w IV, V, VI klasie bonitacyjnej. Około 65% terenów rolnych należy do klasy V i VI, a do IV niewiele ponad 30%. Doliny rzeczne pokrywają mady, a w niektórych ich partiach i w obniżeniach terenu występują gleby torfowe (Rysunek 18).

Rysunek 18 Gleby Sławkowa

Źródło: W.A. Nowak „Dzieje Sławkowa”, 2001

Pierwiastki chemiczne zawarte w glebach w znacznej mierze zostały odziedziczone po skałach macierzystych, z których powstały w wyniku procesów glebotwórczych. W zależności od warunków fizykochemicznych środowiska, procesy glebotwórcze prowadzą do zmian chemizmu gleb w stosunku do chemizmu skał macierzystych, najczęściej jednak podstawowe cechy geochemiczne skał pierwotnych są czytelne. Przestrzenne rozmieszczenie pierwiastków odziedziczonych po skałach macierzystych pozwala prześledzić zróżnicowanie tła geochemicznego i wydzielić lokalne anomalie pierwiastków. Dla gleb rozwiniętych na wychodniach utworów permskich i triasowych typowymi pierwiastkami są wapń i magnez oraz glin, żelazo, kobalt, chrom, nikiel, stront i wanad. Wzbogacenie gleb w te pierwiastki jest znacznie bardziej wyraziste na głębokości 0,8–1,0 m. Najbardziej charakterystyczną asocjacje, związaną z utworami węglanowymi triasu, tworzą wapń, magnez, mangan i stront. Badane gleby są mało zasobne w całkowity węgiel organiczny. Najmniej węgla (<3%) zawierają gleby rozwinięte na piaszczystych utworach czwartorzędowych. W glebach utworzonych na lessach i madach dolin rzecznych zawartość tego składnika mieści się w zakresie 3,6%, a lokalnie przekracza 12%, osiągając maksymalnie 37,91%. Przeciętna zawartość fosforu (0,020%) dla powierzchniowej warstwy gleb jest ponad dwukrotnie większa w porównaniu z zawartością w warstwie głębszej (0,009%). Rozkład zawartości fosforu wskazuje, że pochodzenie tego pierwiastka w glebach jest w znacznym stopniu antropogeniczne. Zwiększone zawartości fosforu (>0,030%) zajmują znacznie większe obszary w powierzchniowej warstwie w porównaniu z glebami z głębokości 0,8 – 1,0 m. Źródłem fosforu są zarówno nawozy sztuczne (stosowane kiedyś na polach uprawnych, które obecnie są w większości nieużytkami), jak i zrzuty ścieków komunalnych. Stężenia metali w glebach niektórych lasów, pól, łąk i ogrodów są tak duże, że tereny te powinny być użytkowane tylko jako obszary przemysłowe.

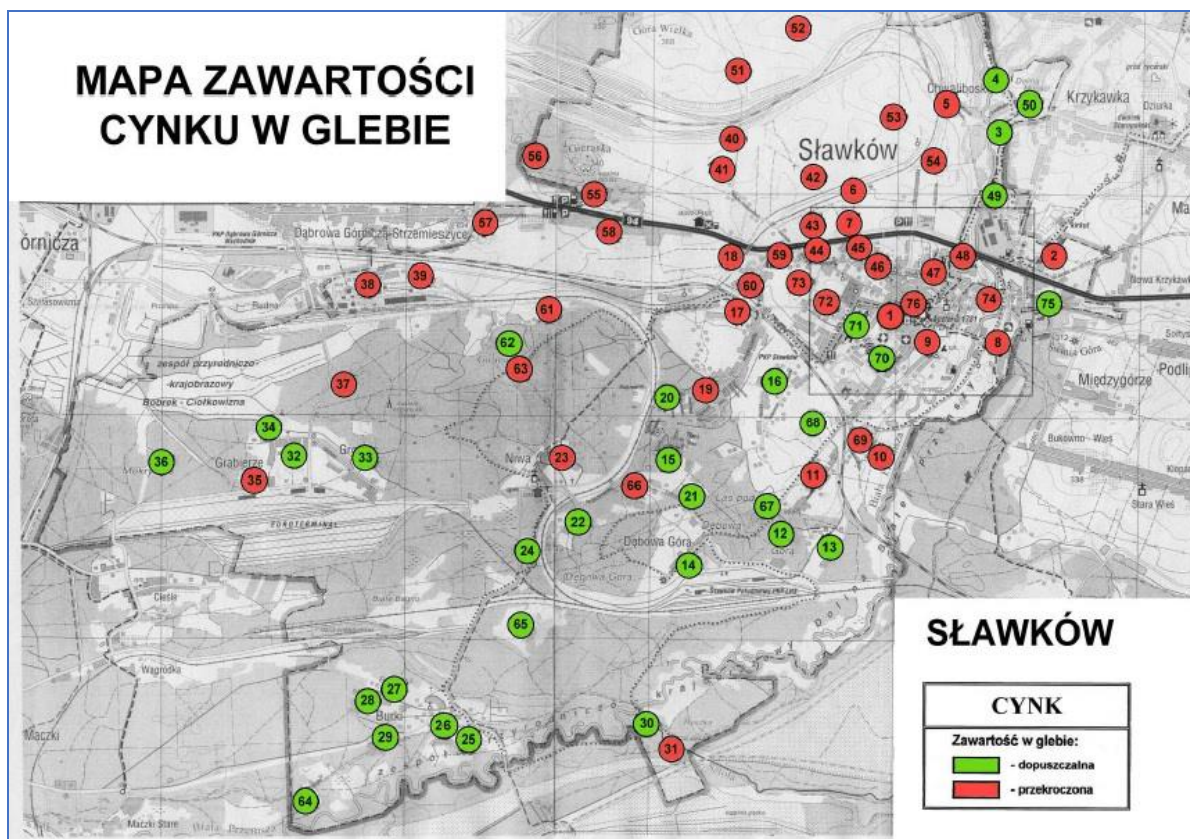
Zróżnicowanie granulometrii gleb w rejonie Sławkowa związane jest z litologią skał macierzystych. Na piaskach i żwirach plejstocenijskich w południowej i północno-wschodniej części arkusza rozwinięły się gleby piaszczyste o zawartości frakcji 1,0 – 0,1 mm >75%. W glebach rozwiniętych na piaskach wodnolodowcowych stożków napływowych znaczący jest udział piasku gruboziarnistego (1,0–0,5 mm), wynoszący 20–30%. W glebach powstałych z piasków i żwirów wodnolodowcowych na tę frakcję przypada 10–20%. Udział frakcji piasku średnio- (0,5–0,25 mm) i drobnoziarnistego (0,25–0,1 mm) jest podobny. Gleby te charakteryzują się niewielką zawartością (<5%) frakcji pylastej (0,1–0,02 mm) i frakcji ilastej (<0,02 mm).

Zarówno w warstwie powierzchniowej, jak i na głębokości 0,8 – 1,0 m przeważają gleby o odczynie kwaśnym, co związane jest ze sposobem ich użytkowania oraz charakterem litologicznym skał macierzystych. Kwaśne gleby lasów (pH <6,3), utworzone na piaszczysto-żwirowych utworach wodnolodowcowych i lessach, pokrywają około połowy obszaru arkusza. W niektórych lasach występują płaty gleb bardzo kwaśnych (pH <5). Kwaśny odczyn gleb powoduje wymywanie składników pokarmowych i może prowadzić do uwolnienia toksycznych form glinu. Występowanie gleb obojętnych i niekiedy zasadowych jest ograniczone do niewielkich obszarów znajdujących się na północ od Sławkowa (wychodnie dolomitów kruszonośnych). Udział gleb obojętnych i alkalicznych wyraźnie wzrasta wraz z głębokością.

Zagrożenie gleb

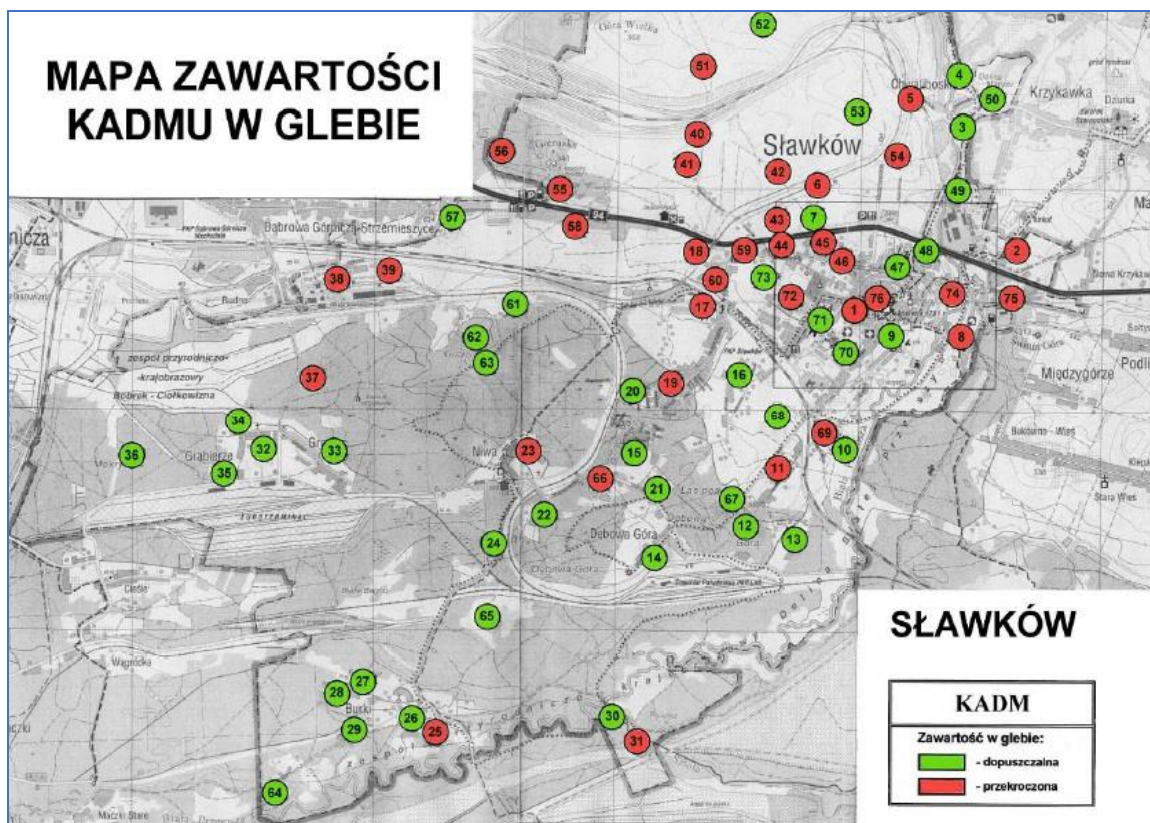
W rejonie Sławkowa zaznacza się w glebach jedno z maksimów anomalii Cd–Pb–Zn, związane z wychodniami dolomitów kruszczośnych oraz eksploatacją, wzbogacaniem i hutnictwem rud Zn–Pb, zarówno współczesnym w rejonie Olkusza, jak i historycznym, trwającym od XII wieku obejmującym także rejon Sławkowa. Degradacja chemiczna gleb jest spowodowana działalnością przemysłu wydobywczego i hutniczego, emisjami ze środków komunikacji, odciekami i pyleniem ze składowisk odpadów, zrzutami ścieków przemysłowych i opadaniem pyłów atmosferycznych. W niektórych rejonach odnotowuje się wysokie zawartości metali, które są związane z naturalnym tłem geochemicznym nad wychodniami skał rudonośnych (Sass-Gustkiewicz i in., 2001; Trafas i in., 2006). Zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi było przedmiotem badań prowadzonych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach, w 2007 roku. Badania przeprowadzono na 76 punktach, z czego w 27 punktach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm zawartości wszystkich trzech badanych pierwiastków, w 15 punktach przekroczenia dotyczyły 2, a w 5 punktach jednego spośród badanych metali ciężkich (Rysunek 19, Rysunek 20, Rysunek 21).

Rysunek 19 Zawartość cynku w glebach Sławkowa

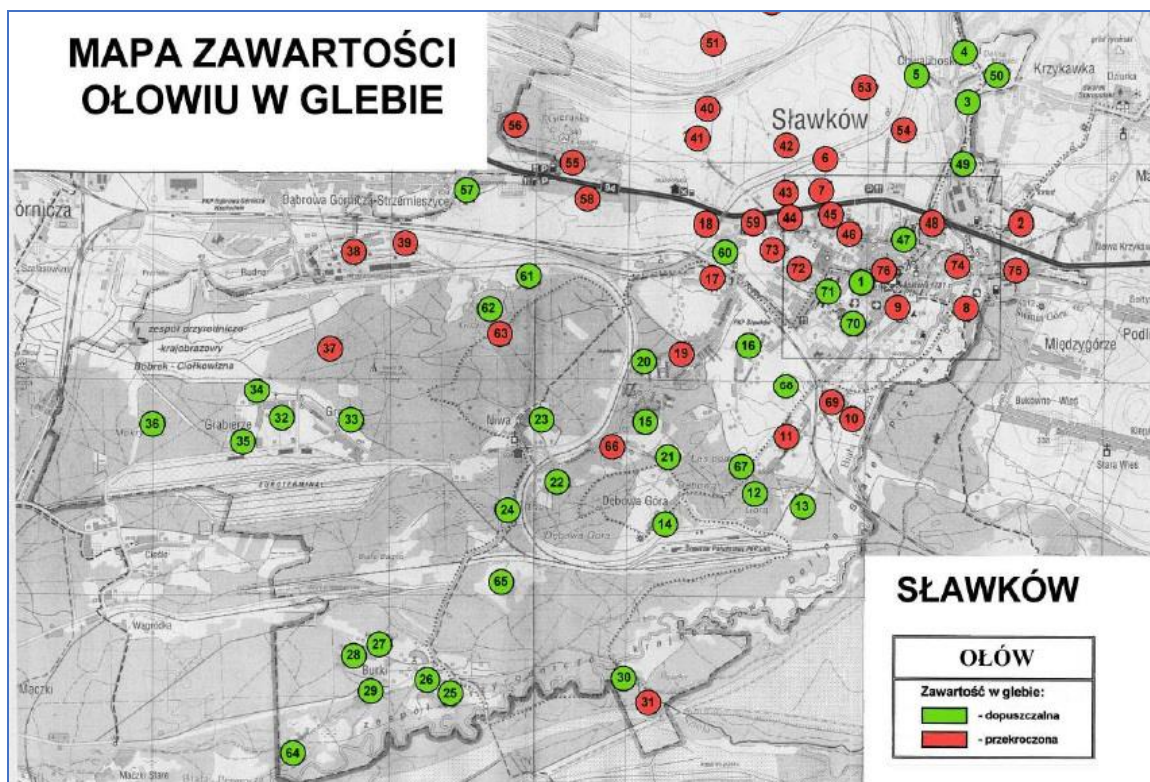
Źródło: Wykaz stanu gleb oraz zanieczyszczeń metalami ciężkimi, OSChR w Gliwicach, 2007

Rysunek 20 Zawartość kadmu w glebach Sławkowa

Źródło: Wykaz stanu gleb oraz zanieczyszczeń metalami ciężkimi, OSChR w Gliwicach, 2007

Rysunek 21 Zawartość ołowiu w glebach Sławkowa

Źródło: Wykaz stanu gleb oraz zanieczyszczeń metalami ciężkimi, OSChR w Gliwicach, 2007

Tylko w 29 punktach zawartość metali ciężkich mieściła się w granicy normy. Koncentracja punktów z przekroczeniem dopuszczalnych zawartości metali ciężkich miało miejsce przede wszystkim wzdłuż drogi krajowej DK 94. Na stan gleb wpływają emisje z zakładów przemysłowych, zawierające pyły z wysoką zawartością metali ciężkich i substancje gazowe. W glebach terenów o zwartej zabudowie występuje skażenie solami (chlorkami sodu, wapnia i magnezu) spowodowane odśnieżaniem ulic, zaś alkalizacja gleb związana jest z domieszkami gruzu wapiennego i opadem pyłów zawierających cząsteczki związków wapnia i magnezu. W obszarach dolin źródłem zanieczyszczeń gleb są wylewy rzek, zwłaszcza tych, które prowadzą wody zanieczyszczone.

Badania w ramach „*Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski w latach 2010 - 2012*” opracowane przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (IUNG PIB) nie obejmowały terenu miasta Sławków. Najbliższy punkt pomiarowy (Nr 343) znajdował się w Siewierzu, powiat będziński. Program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. IUNG BIP realizował badania na zlecenie GIOŚ.

Zagrożenie osuwiskami

Na terenie Miasta Sławkowa występują obszary, na których występują ruchy masowe ziemi. Ruchy masowe obejmują różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntów, objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, splezywania, odpadania, osiadania ześlizgiwania się skał.

Do powstawania osuwisk przyczyniają się głównie: intensywne i/lub długotrwałe opady atmosferyczne, górnicze deformacje terenu, antropogeniczne strome nachylenie stoków oraz ich nadmierne obciążenie wskutek wykonywania nasypów. Aktualnie realizowany jest System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO). Jest to projekt o znaczeniu ogólnopaństwowym, który podstawowym celem jest rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1: 10 000 wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce oraz założenie systemu monitoringu wglębnego i powierzchniowego.

Zgodnie z *Przeglądową mapą osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w części pozakarpackiej województwa śląskiego (WPOŚ)* obszarami zagrożonymi ruchami masowymi są tereny w północno – wschodniej części miasta Sławkowa.

6.7.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg *Wytycznych MŚ*, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: gleby z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 24 Powiązania obszaru przyszłej interwencji:gleby z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Gleby				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.7.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na warunki glebowe miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 25 Analiza SWOT dla obszaru interwencji:gleby

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – około 30% gleb klasy IV – występowanie gleb pochodzenia organicznego (torfy – w zachodniej części miasta) – ukształtowanie powierzchni terenu ograniczające erozję gleb 	<ul style="list-style-type: none"> – przeważają gleby klasy V i VI – zawartości makroskładników tj. fosforu, potasu i magnezu są zróżnicowane z przewagą bardzo wysokich i wysokich w przypadku fosforu i magnezu oraz z przewagą bardzo niskich i niskich w przypadku potasu w związku z powyższym należy pod uprawy stosować nawożenie – ze względu na dużą zawartość metali ciężkich brak możliwości produkcji rolnej z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – rekultywacja gruntów w kierunku terenów zielonych – możliwość wprowadzania upraw roślin pobierających dużą ilość metali ciężkich, z ich przeznaczeniem na potrzeby przemysłu tj.: rzepak (produkcja oleju jako komponentu do paliw), wierzba (uprawy na cele energetyczne) – ograniczanie emisji pyłowych i gazowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wysoka zawartość metali ciężkich

Źródło: opracowanie własne

6.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

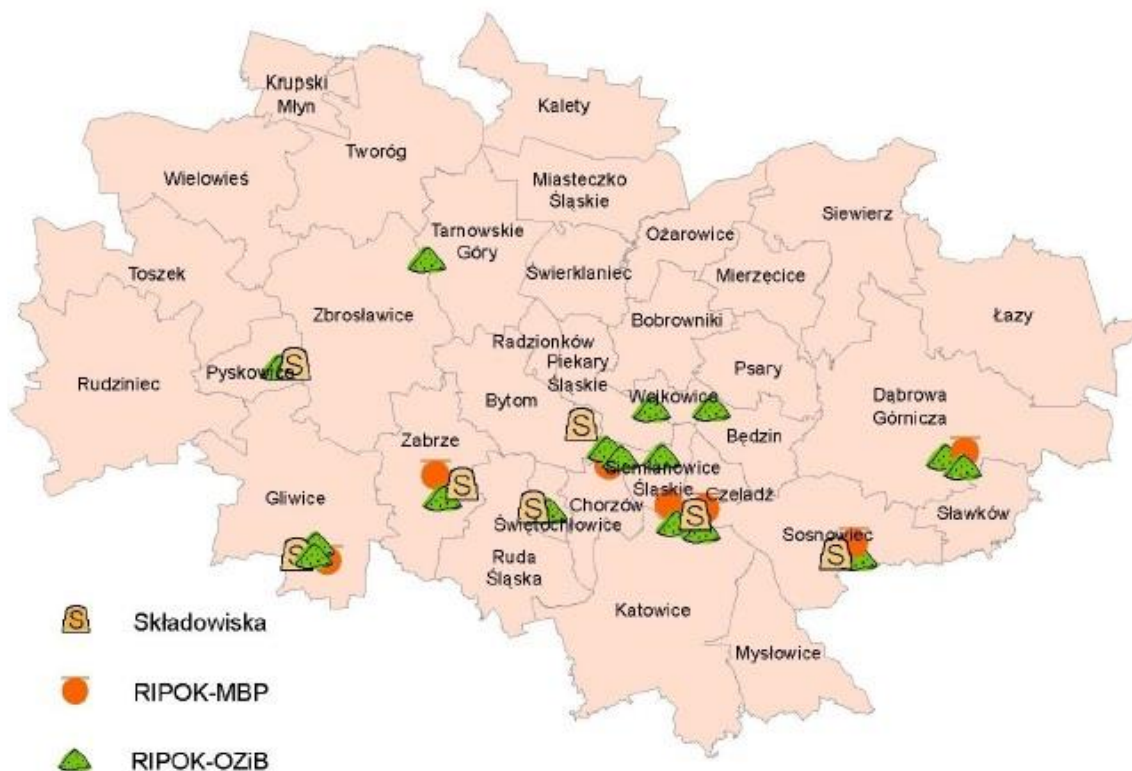
6.8.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Sposób postępowania z odpadami komunalnymi na terenie Sławkowa odbywa się na mocy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 250, z późn. zm.) oraz na podstawie przyjętego Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Sławków (uchwała Nr XXIX/204/2016 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 20 października 2016 roku, z późn. zm.). W kwestiach dotyczących postępowania z odpadami komunalnymi w zakresie nieuregulowanym w powyższych dokumentach stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku *o odpadach* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1987 z późn. zm.) i innych aktów prawnych regulujących kwestie odpadów.

Na terenie województwa śląskiego obowiązującym aktem prawa miejscowego określającym regiony gospodarki odpadami komunalnymi oraz regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych jest uchwała Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014 (PGO WŚ 2014), z późn. zm.

Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami (zarówno w obowiązującym z 2014 roku dokumencie, jak i procedowanym na lata 2016-2022) na obszarze województwa śląskiego wyznacza się regiony gospodarki odpadami. Odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowni odpadów komunalnych przeznaczone do składowania oraz odpady zielone muszą być zbierane i przetwarzane w ramach regionu, w którym zostały wytworzone. Miasto Sławków zgodnie z PGO WŚ 2014 znajduje się w II Regionie (Rysunek 22). Planowana aktualizacja dokumentu nie wprowadzi zmian w tym zakresie (na podstawie projektu Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022).

Rysunek 22 Lokalizacja Miasta Sławków w obrębie II Regionu gospodarki odpadami w województwie śląskim

Źródło: Plan gospodarki odpadami w województwie śląskim na lata 2016 – 2022 (projekt)

Gmina Sławków przejęła obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów zarówno od mieszkańców, jak i z terenu nieruchomości niezamieszkałych. Obsługę w tym zakresie świadczy firma wybrana w drodze przetargu nieograniczonego.

W Gminie Sławków zlokalizowanych jest 124 stanowisk kontenerowych na odpady komunalne, w tym 95 stanowisk wyposażonych jest w pojemniki na odpady wyselekcjonowane (Rysunek 23). Ponadto od mieszkańców Miasta Sławkowa frakcje odpadów zbieranych selektywnie (papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielometrialowe) są odbierane w ramach zbiórki workowej.

Rysunek 23 Stanowisko kontenerowe selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie Miasta Sławkowa

Źródło: opracowanie własne

Ponadto Gmina Sławków w ramach prowadzonej gospodarki odpadami organizuje zbiórki odpadów ponadgabarytowych – z częstotliwością określoną w aktach prawa miejscowego.

Dodatkowo, raz w roku realizowany jest odbiór i utylizacja odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

W mieście Sławków funkcjonuje również Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON) zlokalizowany na ul. Hallera. GPZON przyjmuje od mieszkańców nieodpłatnie następujące odpady: zużyte baterie i akumulatory, chemikalia (w tym opakowania i pozostałości po olejach mineralnych i syntetycznych, rozpuszczalnikach, farbach, lakierach, aerozolach, środkach ochrony roślin, nawozach, środkach chemicznych, środkach do impregnacji drewna), zużyte żarówki i świetlówki, przeterminowane lekarstwa, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte opony, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne.

Rysunek 24 Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych

Źródło: www.slawkow.pl

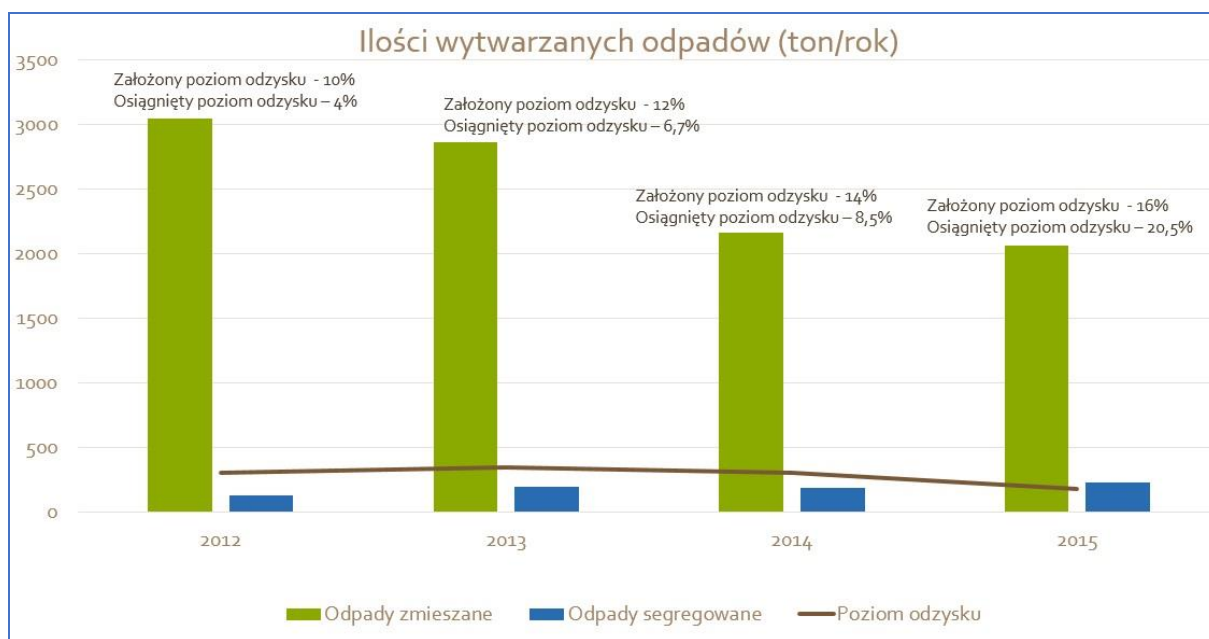
Obsługę odbioru i zagospodarowania odpadów z GPZON świadczy firma wybrana w przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Zebrane odpady komunalne w tym odpady zielone i niebezpieczne są przekazywane do niżej wymienionych regionalnych instalacji przetwarzania odpadów:

- odpady zmieszane – ALBA MPGK Sp. z o.o. ul. Główna 144, 42-530 Dąbrowa Górnicza,
- odpady zielone – REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o. ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry;
- odpady zielone – MPGK w Świętochłowicach rejon ul. Wojska Polskiego, 41-608 Świętochłowice,
- odpady niebezpieczne – PPH KOMART Sp. z o.o. ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów,
- odpady niebezpieczne – ALBA MPGK Sp. z o.o. ul. Kasprzaka 19, 41-303 Dąbrowa Górnicza.

Ilość odpadów komunalnych odebranych w ostatnich latach wynosiła odpowiednio: 2012 rok – 3044 Mg, 2013 rok – 2865 Mg, 2014 rok – 2165 Mg, 2015 rok – 2194 Mg. W 2015 roku poziom odzysku osiągnięty przez odbiorcę odpadów wyniósł: 20,5%, poziom ten na przestrzeni ostatnich lat sukcesywnie rośnie (Rysunek 25).

Rysunek 25 Ilość wytwarzanych odpadów oraz założony i osiągnięty poziom odzysku

Źródło: opracowanie własne

Gmina Sławków od 2016 roku przystąpiła do wprowadzania, nowych, bardziej przyjaznych dla środowiska, jak i dla mieszkańców rozwiązań w prowadzonej gospodarce odpadami komunalnymi. Wprowadzono nasadzenia kilkudziesięciu krzewów, celem wytworzenia naturalnej bariery ekologicznej wokół stanowisk kontenerowych, poprawy warunków estetycznych, a w efekcie zmniejszenia uciążliwości dla mieszkańców. Stopniowo wymieniane są na nowe pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów, w 2016 roku dokonano zakupu 40 pojemników 360l, które zastąpiły najbardziej zniszczone pojemniki w różnych częściach miasta. Jako narzędzie do zmniejszenia ilości powstających odpadów komunalnych gmina postawiła na edukację ekologiczną mieszkańców. W ramach obchodów Dnia Ziemi 2016 wydano mieszkańcom, w zamian za surowce wtórne ponad tysiąc sadzonek roślin, krzewów i drzew. Zorganizowano także wydarzenie SŁAW-eko, w ramach którego mieszkańcy mogli zgłaszać propozycje działań i inicjatyw ekologicznych, w tym związanych z odpadami. Dla mieszkańców utworzono specjalną platformę do zgłaszania nieprawidłowości i propozycji w zakresie prowadzonych zadań z zakresu gospodarki odpadami. Powyższe działania przewiduje się kontynuować w okresie obowiązywania niniejszego POŚ.

Dodatkowo na terenie miasta Sławków powstają odpady przemysłowe będące wynikiem działalności zakładów przemysłowych oraz usługowych. Podmioty wytwarzające odpady w ilości rocznej przekraczającej 5000 Mg odpadów innych niż niebezpieczne lub 1 Mg odpadów niebezpiecznych zobowiązane są do uzyskania stosownych decyzji obejmującej pozwolenie na wytwarzanie odpadów.

6.8.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg Wytucznych MŚ, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 26 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.8.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na gospodarkę odpadami miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 27 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – sprawny system odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców gminy – kontrola jakości pracy podmiotu realizującego w imieniu gminy zadania w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów – podejmowanie działań przez gminę w zakresie odbioru i utylizacji odpadów zawierających azbest – wprowadzanie nowych rozwiązań systemowych m.in. elektroniczna skrzynka kontaktowa „odpady”, poprawa komunikacji z mieszkańcami w zakresie przekazywania informacji o funkcjonującym systemie odpadowym – edukacja ekologiczna – edukacja dzieci i młodzieży, organizacja Dnia Ziemi, organizacja inicjatywy SŁAW-eko – sprawne usuwanie powstałych tzw. „dzikich wysypisk” na terenach we władaniu gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – brak Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – niska świadomość ekologiczna mieszkańców (spalanie odpadów w paleniskach domowych, niewłaściwa segregacja odpadów, niestosowanie się do obowiązków wynikających z <i>Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie</i> i uchwał „czystościowych”) – niewłaściwie prowadzona segregacja odpadów, zbyt duży strumień zmieszanych odpadów komunalnych w stosunku do poziomu odzysku – nieprzestrzeganie harmonogramu wywozu odpadów wielkogabarytowych z terenu miasta – zanieczyszczenie środowiska, niższy komfort życia, pogorszenie estetyki miasta – nielegalne składowiska odpadów w północnej części miasta, na terenach PKP (po dawnej działalności firmy REKULT sp. z o.o.)

<ul style="list-style-type: none"> – brak instalacji do unieszkodliwiania odpadów – brak instalacji do przetwarzania odpadów (sortownia, kompostownia, spalarnia) 	<ul style="list-style-type: none"> – brak aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest i Programu w zakresie ich usuwania, co nie pozwala na ocenę poziomu nagromadzenia wyrobów zawierających azbest w obiektach należących do osób fizycznych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – edukacja ekologiczna w zakresie właściwego postępowania z różnego rodzaju odpadami – możliwość uzyskania środków zewnętrznych na działania w obszarze gospodarki odpadami, w szczególności związanej z utylizacją odpadów zawierających azbest – realizacja założeń z Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – nieosiągnięcie wskaźników związanych z odzyskiem i recyklingiem odpadów – brak zaangażowania społeczeństwa w działania na rzecz ograniczenia ilości powstających odpadów w gospodarstwach domowych

Źródło: opracowanie własne

6.9 Zasoby przyrodnicze

6.9.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Środowisko przyrodnicze Sławkowa, choć zmienione i przekształcone przez człowieka, należy uznać jednak za dużą wartość miasta. Szatę roślinną Sławkowa stanowią elementy środkowoeuropejskie i eurosyberyjskie. W strukturze i zróżnicowaniu przestrzennym środowiska przyrodniczego dominują lasy, które stanowią około 40% powierzchni. W lasach, dominują lite drzewostany sosnowe, występują także siedliska lasów mieszanych (sosna i brzoza), grądy, łągi oraz buczyny. Oprócz zespołów leśnych szatę roślinną Sławkowa tworzą rośliny należące do zespołów wodnych i szuwarowych, półnaturalnych i antropogenicznych łąk i pastwisk oraz antropogenicznych zbiorowisk segetalnych i ruderalnych.

Lasy

Pierwotną roślinnością naturalną gminy Sławków były mezofilne lasy z klasy *Quercus-Fagetum*. Obecnie ich niewielkie fragmenty zachowały się w obrębie Garbu Ząbkowickiego i Dębowej Góry - subkontynentalne grądy (*Tilio cordatae-Carpinetum betuli*) oraz żyzne buczyny ze związku *Fagion sylvaticae* i lasy łąkowe związku *Alno-Ulmion*. Na znacznych obszarach występują wtórne bory sosnowe z dominującą w drzewostanie sosną (*Dicrano-Pinion*). Obecnie lasy stanowią około 40% całkowitej powierzchni miasta, który to wskaźnik jest wyższy od średniej wojewódzkiej (31,9%) i krajowej (29,4%).

Rysunek 26 Bory sosnowe – Sławków

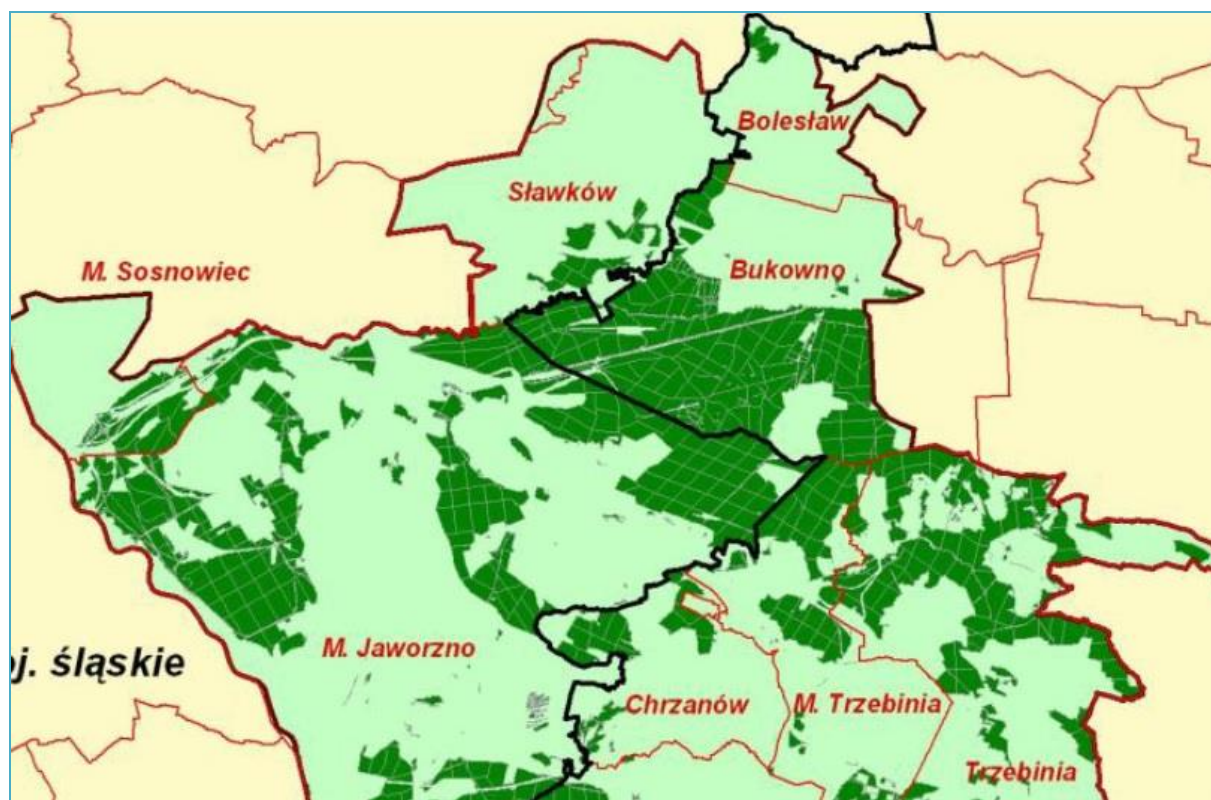
Źródło: opracowanie własne

Według obowiązującej w Lasach Państwowych „Regionalizacji przyrodniczo-leśnej na podstawach ekologiczno-fizjograficznych” (Trampler 1990, Zasady hodowli lasu 2003), cały obszar lasów Sławkowa położony jest w VI Krainie Małopolskiej. Lasy Krainy VI – Małopolskiej charakteryzują się znacznym udziałem siedlisk Bśw i BMśw – ponad 50%. Lesistość Krainy nie jest wysoka, wynosi średnio 24,2%. Potencjalna produktywność siedlisk w Krainie VI należy do dość wysokich. Kraina Małopolska znajduje się w zasięgu występowania wszystkich gatunków drzew tworzących drzewostany na terenie polski, tzn. sosny, świerka, jodły, dębu, buka, jesionu i olszy. Ponadto w roli gatunków domieszkowych występują; modrzew, brzoza, jawor, lipa, klon, grab i wiąz. Ogólnie przeważają jednak drzewostany sosnowe, a poza tym występują drzewostany świerkowe, dębowe i brzozowe. Zróżnicowanie gatunkowe lasów najlepiej charakteryzuje udział rzeczywisty gatunków drzew w składzie drzewostanów. Analizując pod tym kątem skład drzewostanów na terenie Sławkowa tworzy je około 30 gatunków drzew, w tym kilka obcego pochodzenia. Do gatunków rodzimych należy zaliczyć takie jak: czeremcha, czereśnia, sosna zwyczajna, modrzew europejski, świerk pospolity, jodła zwyczajna, wiąz szypułkowy, buk pospolity, dąb szypułkowy, dąb bezszypułkowy, klon zwyczajny, klon jawor, jesion wyniosły, jarzab pospolity, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata, grusza, olcha czarna, olcha szara, osika, topola, wierzba iwa, wierzba (ssp.), śliwa, wiśnia, jabłoń i lipa drobnolistna. Gatunki obcego pochodzenia: dąb czerwony, kasztanowiec, klon jesionolistny, topola (nieustalone odmiany hodowlane), czeremcha amerykańska, sosna Banksa i robinia akacjowa.

Stan zdrowotny lasów w Sławkowie i okolicach zalicza się do II strefy średnich zagrożeń przemysłowych. Należy podkreślić, że lasy są osłabione, wskutek zanieczyszczenia powietrza pyłami i gazami przemysłowymi. Przeważająca część drzewostanu jeszcze do niedawna wykazywała zahamowanie przyrostu, objawy przedwczesnego zrzucania igieł, przebarwienia aparatu asymilacyjnego czy przerzedzenia koron. Lasy na terenie Sławkowa to lasy ochronne ze względu na zanieczyszczenia przemysłowe oddziałujące na rejon Sławkowa z obszaru Aglomeracji Górnośląskiej. Biorąc pod uwagę rodzaj drzewostanu, jego wiek oraz rodzaj pokrywy gleby lasy w granicach administracyjnych Sławkowa należy zaliczyć do klasy A - dużego zagrożenia pożarowego.

Z gospodarczego punktu widzenia zarząd nad gruntami leśnymi w Sławkowie sprawuje Nadleśnictwo Chrzanów, jak i Wspólnota Leśna w Sławkowie. Obecnie obszar Wspólnoty Leśnej wynosi 1268,8778 ha, z czego na terenie miasta Sławkowa znajduje się 895,2642 ha (67% ogólnej powierzchni leśnej Sławkowa). Lasy zarządzane przez Nadleśnictwo Chrzanów (podlegające RDLP w Katowicach) stanowią około 22% (236,6700 ha), natomiast lasy prywatne stanowią 11% ogółu powierzchni leśnej miasta (Rysunek 27).

Rysunek 27 Lasy w zarządzie Nadleśnictwa Chrzanów

Źródło: na podstawie Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Chrzanów na okres gospodarczy 2010-2019

Lasy pokrywają głównie południową i zachodnią część miasta. Najbardziej interesujące pod względem składu gatunkowego, jak i wieku, drzewostany prezentują siedliska leśne porastające dolinę rzeki Białej Przemszy, jak i jej dawne meandry. Reprezentowane są one głównie przez zbiorowiska łągowe. Dużą wartość wykazuje zadrzewienie porastające tak zwaną Dolinę Miłości, o charakterze żyznej buczyny z wielowiekowym drzewostanem (Rysunek 28). Natomiast w kompleksie leśnym porastającym wyniesienie pomiędzy lasem Głazik, a Dębową Górą, zachowały się zbiorowiska leśne liściaste z grabem i lipą,

a w szczytowej partii Dębowej Góry spotkamy las liściasty z okazałymi dębami szypułkowymi i sosnami pospolitymi.

Na zboczach Góry Gieraska utworzono leśny pas ochronny wokół dawnej Huty Katowice (obecnie ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej), gdzie w ramach nasadzeń wprowadzono gatunki takie jak buk pospolity, dąb bezszypułkowy, czy modrzew europejski.

Rysunek 28 Dolina Miłości – Chwaliboskie

Źródło: opracowanie własne

Siedliska nieleśne

Oprócz zespołów leśnych szatę roślinną Sławkowa tworzą rośliny należące do zespołów wodnych i szuwarowych, półnaturalnych i antropogenicznych łąk i pastwisk oraz antropogenicznych zbiorowisk segetalnych i ruderalnych.

Zespoły wodne występują głównie w dolinie Białej Przemszy, gdzie w zbiornikach wód stojących wzdłuż Białej Przemszy spotkać można zespoły roślin wodnych pływających (rzęsy i spirodeli *Lemno-Spirodeletum polyrrhizae*) czy zakorzenionych (zespół lilii wodnych z grążelem żółtym i grzybieniami *Nupharo-Nympaeetum albae*). W strefie przybrzeżnej akwenów występują szuwary *Phragmitetea*: trawiaste, wielkoturzycowe, trzcinowe, oczeretowe, tatarakowe, pałkowe.

Rysunek 29 Rozlewiska i szuwary w dolinie Białej Przemszy

Źródło: opracowanie własne

W dolinie Białej Przemszy możemy spotkać gatunki skrzypu bagiennego *Equisetum fluviatil* i skrzypu olbrzymiego *Equisetum telmateia*. W miejscach, gdzie stoki zalewane są wysiękami wód pojawiają się gatunki typowe dla źródlisk, wśród których warto wspomnieć o skrzypie pstrym *Equisetum variegatum*. Ten arktyczno-górski gatunek stanowi w strefie ustępowania lodowca na Alasce stadium pionierskie poprzedzające formowanie się tundry. Innym ciekawym gatunkiem jest września przybrzeżna *Myricaria germanica*, która w Karpatach jest gatunkiem pionierskim, rosnącym na kamieńcach rzek i potoków. Dużą wartość przyrodniczą wykazują rozlewiska w rejonie ulicy Olkuskiej, gdzie występuje stosunkowo liczna populacja rzadkiej na Śląsku rośliny wodno-błotnej przętki pospolitej *Hippuris vulgaris*. Miejscami w obrębie wysięków w dolinie Białej Przemszy spotkać można rośliny takie jak omieg górski

Doronicum austriacum (jedno z nielicznych poza górami stanowisko tego gatunku), czy wełniankę wąskolistną *Eriophorum angustifolium*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*, turzycyca *Carex davalliana*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*.

Rysunek 30 Bobrek trójlistkowy – stanowisko w dolinie Białej Przemszy

Źródło: opracowanie własne

Zespoły łąkowe tworzą półnaturalne i antropogeniczne łąki oraz pastwiska. Pospolitym zespołem jest zbiorowisko ziołoroślowe, niemniej najbardziej wartościowe pod względem przyrodniczym są podmokłe łąki. Ich fizjonomia zmienia się wraz sezonem wegetacyjnym. Do najbardziej charakterystycznych gatunków tych siedlisk na terenie Sławkowa należy zaliczyć: knieć błotną *Caltha palustris*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*, gółka długoostrogowa *Gniodenia conopsea*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, kukulka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, wiązówka błotna *Filipendula ulmaria*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumomonanthe*, trzęślica modra *Molinia caerulea*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, listera jajowata *Listera ovata*, storczyk samczy/samiczy *Orchis morio*.

Rysunek 31 *Mieczyk dachówkowaty* – wilgotne łąki w rejonie Ryszki

Źródło: opracowanie własne

Spośród pozostałych typów zbiorowisk roślinnych na uwagę zasługują murawy kserotermiczne z klasy *Festuco-Brometea*, rozwijające się w miejscach, w których doszło do odsłonięcia podłoża wapiennego. Murawy rozwijają się m.in. w rejonie Góry Wielkiej (Chojny), gdzie gleby są płytkie, a stoki mają wystawę południową. W wielu miejscach fizjonomię tych muraw kształtują oleśnik górski *Libanotis pyrenaica*, pępawa zielona *Crepis capilaris*, kłosownica pierzasta *Brachypodium pinnatum*, chaber driakiewnik *Centaurea scabiosa*, chaber nadreński *Centaurea stoebe*, sierpnica pospolita *Felcaria vulgaris*, goryczel jastrzębcowaty *Picris hieracioides*, czyścica drobnokwiatowa *Acinos arvensis*, lebiodka pospolita *Origanum vulgare*, ośmiąt mniejszy *Cerinth minor*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*, rutewka mniejsza *Thalictrum minus*, wilżyna ciernista *Ononis spinosa*, dziewięciśł bezłodygowy *Carlina acaulis*.

Rysunek 32 *Dziewięciśł bezłodygowy – stanowisko gatunku w rejonie Góry Wielkiej*

Źródło: opracowanie własne

Zespoły segetalne towarzyszą uprawom roślin okopowych i są reprezentowane przez zespół wyki czteronasiennej *Vicietum tetrasperme* i rumianku pospolitego *Matricaria chamomilla*. W skład zespołów ścierniskowych wchodzi dziurawiec *Hypericum sp.*, wilczomlec *Euphorbia sp.*, czarnuszka *Nigella sativa*, kąkol polny *Agrostemma githago*, mak *Papaver rhoeas*, gwiazdnica *Stellaria media*, przytulica czepna *Galium aparine*, miotła zbożowa *Apera spica-venti* i inne. Na wilgotniejszych siedliskach pospolity jest szczawik *Oxalis sp.* i komosa *Chenopodium sp.*

Roślinność ruderalna jest przywiązana do obszarów o określonym poziomie urbanizacji. Bardzo pospolity jest zespół głowienki i babki *Prunello-Plantaginetum*, pokrzywy i ślazu *Urtico-Malvetum neglectae*. Na przydrożach, nieużytkach czy w obrębie rowów

przydrożnych spotkać możemy pięciornik *Potentilla sp.*, piołun *Artemisia absinthium*, perz właściwy *Elymus repens*, komosę *Chenopodium sp.*, rdest *Polygonum sp.*, uczepek *Bidens sp.*. W obrębie terenów kolejowych dodatkowo pojawiają się jeszcze gatunki takie jak palusznik krwawy *Digitaria sanguinalis*, miłka drobna *Eragrostis minor*, stokłosa *Bromus sp.*, żmijowiec *Echium vulgare*, czy wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*.

Fauna

Bogactwo fauny wynika przede wszystkim z dobrego zachowania naturalnego stanu rzeki Białej Przemszy wraz z całą różnorodnością siedliskową ukształtowaną wzdłuż jej biegu, jak i w jej dolinie (starorzecza, oczka wodne, obszary zabagnione). Rzeka ta (wraz z dopływami) oferuje odpowiednie warunki do życia dla zwierząt o rozmaitych preferencjach siedliskowych. Doskonale można to zaobserwować na podstawie składu tutejszej ichtiofauny, zbliżonego raczej do rzek wyżynnych. Obok gatunków eurytopowych, spotykamy w niej liczne gatunki reofilne. Obok minoga strumieniowego *Lampetra planeri* są to m.in. strzebla potokowa *Phoxinus phoxinus*, miętus *Lota lota*, głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, pstrąg potokowy *Salmo trutta m. fario*, leszcz *Abramis brama*, różanka *Rhodeus sericeus*, szczupak *Esox Lucius*, płoć *Rutilus rutilus*, śliz *Barbatula barbatula*. Duży udział gatunków można stwierdzić również wśród występujących w rzece i jej otoczeniu bezkręgowców, wśród których należy wymienić chruściki *Trichoptera sp.*, jętki *Ephemeroptera sp.*, ważki *Odonata sp.* (*Calopteryx virgo*, *Leucorrhinia pectoralis*, *Sympecma fusca*, *Lestes sponsa*, *Somatochlora metallica*). Obok licznej fauny bezkręgowców dolina Białej Przemszy, jak i inne miejsca związane ze stagnującą lub wolno płynącą wodą, są miejscem rozrodu kilkunastu gatunków płazów, wśród których należy wymienić takie jak: traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*, traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, ropucha szara *Bufo bufo*, ropucha zielona *Bufo viridis*, kumak nizinny *Bombina bombina* (gatunek wymieniony w załączniku Dyrektywy Siedliskowej), rzekotka drzewna *Hyla arborea*, kompleks żab zielonych *Rana esculenta complex*. W dolinie Białej Przemszy, jak i w obrębie innych cieków i zbiorników wodnych, wraz z otaczającymi je szuwarami, spotkać możemy także wiele gatunków ptaków wodno-błotnych, wśród których należy wymienić takie jak: perkozek *Tachybaptus ruficollis*, bąk *Botaurus stellaris*, łabędź niemy *Cygnus olor*, cyraneczka *Anas crecca*, krzyżówka *Anas platyrhynchos*, cyranka *Anas querquedula*, czernica *Aythya fuligula*, żuraw *Grus grus*, wodnik *Rallus aquaticus*, kokoszka *Gallinula chloropus*, łyska *Fulica atra*. W 2016 roku w rejonie rzeki Białej Przemszy na wysokości Walcowni i stawu hodowlanego przy ulicy Olkuskiej obserwowano także bociana czarnego *Ciconia nigra*, który zalatywał do Sławkowa na żerowisko. Ciekawostką ornitologiczną jest także stosunkowo licznie występujący w dolinie Białej Przemszy zimorodek *Alcedo atthis*, gatunek wymieniony w załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Lasy i zadrzewienia są bardzo ważnym siedliskiem również dla rzadkich przedstawicieli kręgowców, szczególnie ptaków, takich jak: dzięcioły *Picidae sp.* (dz. średni, dz. czarny, dz. zielony, dz. duży, dzięciołek), siniak *Columba oenas*, muchołówka mała *Ficedula parva*, muchołówka szara *Muscicapa striata*, świergotek drzewny *Anthus trivialis*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, rudzik *Erithacus rubecula*, pleszka *Phoenicurus phoenicurus*, kos *Turdus merula*, kwiczoł *Turdus pilaris*, śpiewak *Turdus philomelos*, świstunka leśna *Turdus*

philomelos, pierwiosnek *Phylloscopus collybita*, raniuszek *Aegithalos caudatus*, sikory *Paridae sp.* (sikora uboga, czarnogłówka, czubotka, sosnówka, modraszka, bogatka), kowalik *Sitta europaea*, pełzacz leśny *Certhia familiaris*, wilga *Oriolus oriolus*, zięba *Fringilla coelebs*. Do szczególnie cennych w tym typie siedlisk należą owady związane ze starymi, próchniejącymi i dziuplastymi drzewami, jak chrząszcze z rodziny kózkowatych *Cerambycidae sp.*, czy niektóre muchówki *Diptera sp.*. Dziuplaste drzewa stanowią także schronienie dla kilku gatunków nietoperzy.

Bardzo cennym faunistycznie typem siedliska są wilgotne łąki. Występuje tu mozaika siedlisk łąkowych (w tym łąk trzęślicowych i świeżych) i mokradłowych, z bardzo bogatą różnorodnością gatunkową, zwłaszcza bezkręgowców i ptaków. Stwierdzono rzadkie i cenne gatunki motyli, wśród których na uwagę zasługują zagrożone gatunki: modraszek telejus *Phengaris teleius*, modraszek nausitous *Phengaris nausithous*, modraszek argiades *Cupido argiades* oraz modraszek argus *Plebeius argus*. Wśród ptaków na uznanie zasługują: derkacz *Crex crex*, dudek *Upupa epops*, czy obserwowany okresowo kszyc *Gallinago gallinago*.

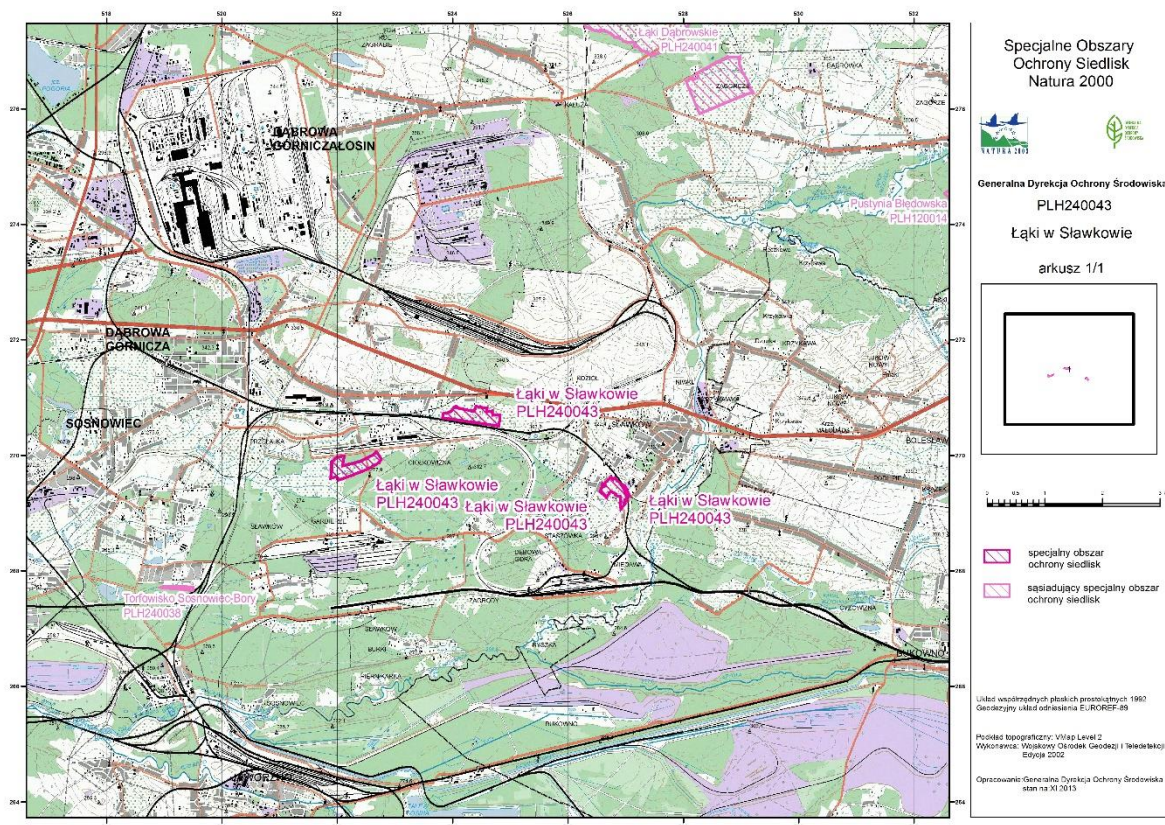
Nieuzytki, na których coraz częściej rozwijają się zarośla tarniny, czy roślinność z udziałem gatunków charakterystycznych dla muraw kserotermicznych, są miejscem występowania potrzaszca *Emberiza calandra*, kłaskawki *Saxicola rubicola*, przepiórki *Coturnix coturnix*, skowronka *Alauda arvensis*, gąsiora *Lanius collurio*, srokosza *Lanius excubitor*, trznadel *Emberiza citrinella*. Suche skarpy, nieuzytki, nasypy kolejowe są siedliskiem ciepłolubnych kręgowców, takich jak: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara* i zaskroniec *Natrix natrix*.

Ciekawostką faunistyczną Sławkowa jest stwierdzona w 2010 roku kolonia lęgowa nietoperza – nocka orzęsionego *Myotis emarginatus*, stwierdzona podczas inwentaryzacji podkowca małego *Rhinolophus hipposidero*, na strychu sławkowskiego kościoła parafialnego. Jest to największa w kraju kolonia nocka orzęsionego i liczy ok. 500 osobników. Jest ona największą z dotychczas znanych kolonii rozrodczych tych nietoperzy w Polsce. Poprzednim największym znanym letnim stanowiskiem nocków orzęsionych w Polsce była licząca ponad 200 osobników kolonia na strychu klasztoru cystersów w Szczyrzycu. Odkrycia dokonali naukowcy z Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody "pro Natura". To gatunek bardzo rzadki w Polsce, występuje jedynie w południowej części kraju. W "Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt" ma on status zagrożonego wyginięciem. Jeszcze 15-20 lat temu sądzono, że gatunek ten w Polsce nieomal wymarł. Obecność tych nietoperzy na strychu kościoła w Sławkowie, czyni go jednym z najcenniejszych przyrodniczo obiektów sakralnych w skali kraju.

Obszary chronione

Najcenniejsze przyrodniczo obszary Sławkowa zostały objęte ochroną w formie Obszarów Natura 2000. Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia 7 listopada 2013 roku w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny notyfikowanej, jako dokument nr C(2013) 7358) (3013/741/UE. Obszar Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043, obejmuje łąki o łącznej powierzchni 50,97 ha. Obszar składa się z czterech wydzieleń (Rysunek 33).

Rysunek 33 Obszar Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043

Źródło: GDOŚ

Obszar Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH240043 charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem warunków siedliskowych, roślinności oraz dużym bogactwem florystycznym. Dominują tu zbiorowiska łąkowe z rzędu *Molinietalia* i *Arrhenatheretalia*.

Na obszarze opisywanego kompleksu łąk występuje mozaika siedlisk łąkowych (w tym łąk trzęślicowych i świeżych) i mokradłowych, z bardzo bogatą florą. Najcenniejsze przyrodniczo zbiorowiska ze związku *Molinion* zajmują powierzchnię około 28,6 % kompleksu łąk. Wśród motyli stwierdzono obecność dwóch gatunków ujętych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej - *Maculinea nausithous* i *Maculinea teleius*. Bardzo duża ilość krwiściąg jak również korzystna dla rozrodu motyli fauna mrówek predestynuje to stanowisko do objęcia ochroną Naturową.

Część powierzchni łąk obecnie nie jest użytkowanych. Płaty częściowo zdegradowane wymagają renaturyzacji, która jest możliwa przy średnim nakładzie sił i środków. Łąki są siedliskiem chronionych, zagrożonych i lokalnie rzadkich gatunków roślin naczyniowych. Rosną tu między innymi: kosaciec syberyjski, pełnik europejski, goryczka wąskolistna, kukułka szerokolistna, kukułka krwista, kruszczyk błotny, wyblin jednolistny, nasięźrzał pospolity, zimowit jesienny, gółka długoostrogowa, listera jajowata, storczyk samczy, mieczyk dachówkowaty, bobrek trójlistkowy, wilżyna łąkowa, kosatka kielichowa.

Północno-wschodnia część Sławkowa, obejmująca obszar doliny Białej Przemszy i osady Chwaliboskie znajduje się w zasięgu otuliny Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd (PKOG).

PKOG położony jest na terenie województwa śląskiego i małopolskiego. Obejmuje teren Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej – obszaru o bardzo interesującej budowie geologicznej, gdzie dominują skały mezozoiczne i utwory jurajskie, kształtowane zjawiskami krasowymi. Charakterystycznym elementem krajobrazu tego obszaru jest mozaika wierzchołków wapiennych, urozmaiconych pasmami skałek oraz rozcinających je, pozbawionych wody dolin krasowych. Uwarunkowania te mają odbicie w bogactwie krajobrazowym i przyrodniczym. Występują tu bardzo blisko siebie zbiorowiska roślinne, które wykazują skrajne cechy pod względem florystycznym i ekologicznym. Do najciekawszych przedstawicieli królestwa zwierząt tego obszaru należy zaliczyć kilkanaście gatunków nietoperzy oraz wiele rzadkich ciepłolubnych gatunków bezkręgowców. Na uwagę zasługuje także, często endemiczna fauna drobnych bezkręgowców żyjących w jaskiniach. Zarządzanie PKOG na terenie województwa śląskiego odbywa się w oparciu o Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd przyjętym Uchwałą Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku w sprawie ustanowienia Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Na terenie Sławkowa znajduje się jeden pomnik przyrody ustanowiony na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Jest to grusza polna – *Pyrus communis*, ustanowiona pomnikiem przyrody na mocy decyzji Wojewody Katowickiego z dnia 25 września 1984 roku, o nr rejestru 286, rosnąca przy ul. Krzywda. Jest to drzewo o obwodzie rejestrowym pni: 1 – 205 cm, 1A – 200 cm, 1B – 150 cm. Wysokość drzewa to 14 metrów. Korona jest szeroka kulista, jej stopień deformacji należy określić jako średni, do 20% posuszu. Drzewo jest w bardzo złym stanie zdrowotnym, w strefie odziomkowej stwierdzono obecność owocników zgliszczaka pospolitego, grzyba który powoduje zamieranie i rozkład korzeni. Wymaga przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych. Drzewo posiada dużą wartość historyczną, ze względu na fakt stracenia, poprzez powieszenie na jego konarach, dwóch sławkowskich kolejarzy Organizacji Orła Białego w dniu 3 grudnia 1941 roku.

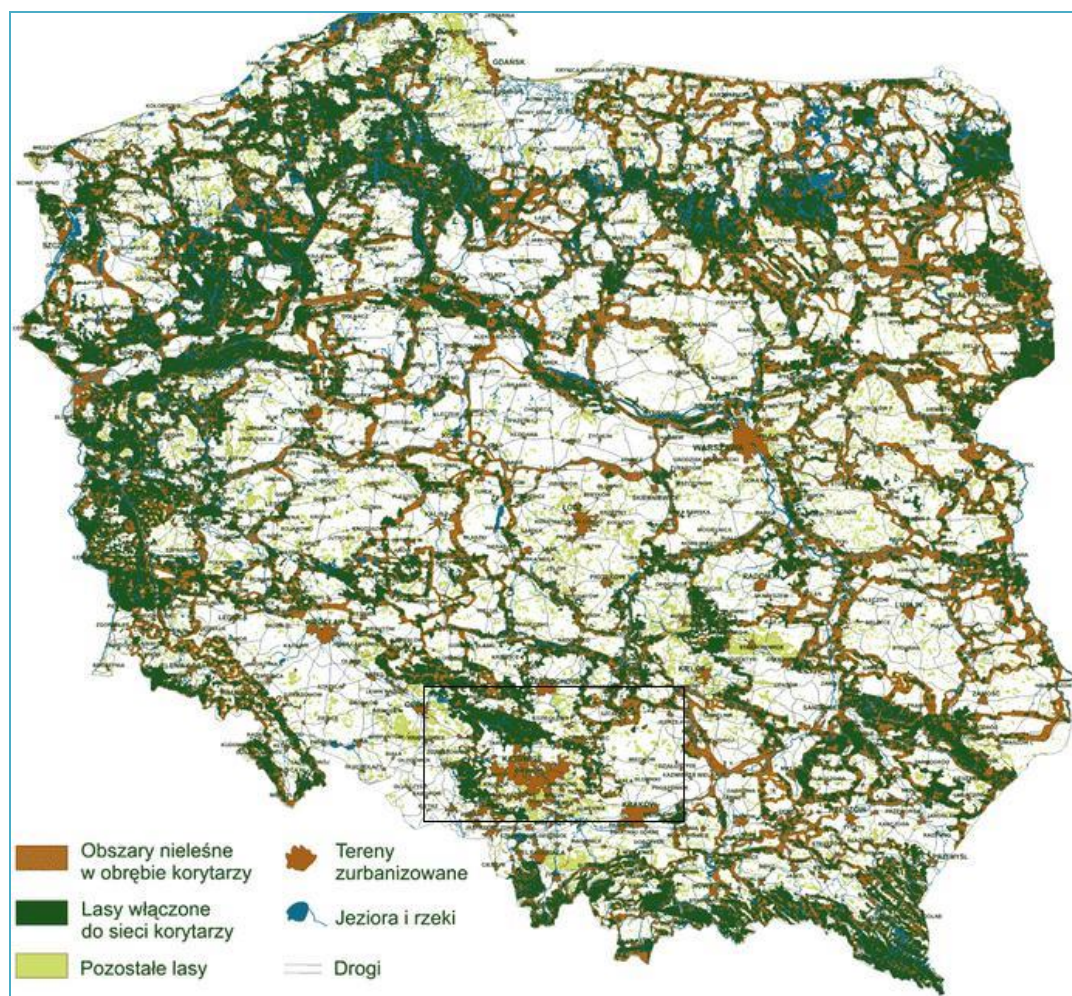
Do 2016 roku na terenie Sławkowa znajdował się jeszcze jeden pomnik przyrody – grusza polna - *Pyrus communis*, która ze względu na wieloletnie zaniedbania w zakresie jej pielęgnacji, a także ze względu na czynniki naturalne, na mocy uchwały Nr XXX/216/2016 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 24 listopada 2016 roku, utraciła status ochrony. Drzewo to znajduje się w fazie stagnacji, wykazuje rozkład korzeni, liczne pęknięcia pnia, wypróchnienie kominowe z brunatnym rozkładem drewna.

Korytarze ekologiczne

Na terenie Sławkowa znajduje się kilka korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym, stanowiących podstawowe drogi przemieszczania się elementów biotycznych i abiotycznych w środowisku. Do najważniejszych należą znajdujący się w sąsiedztwie (posiadający z nim bezpośrednie połączenie) korytarz ogólnopolski wyznaczony obszarem Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i Parku Krajobrazowego Dolinki Krakowskie. W rejonie miasta najważniejszym korytarzem ekologicznym jest dolina rzeki Białej Przemszy, wraz z ciekami Sztoła i Sławkowska Struga, które razem z kompleksem lasów i terenów otwartych tworzą międzynarodowe korytarze spójności obszarów chronionych – Korytarz Biała Przemsza i Sztoła, jak i Korytarz Sławkowski.

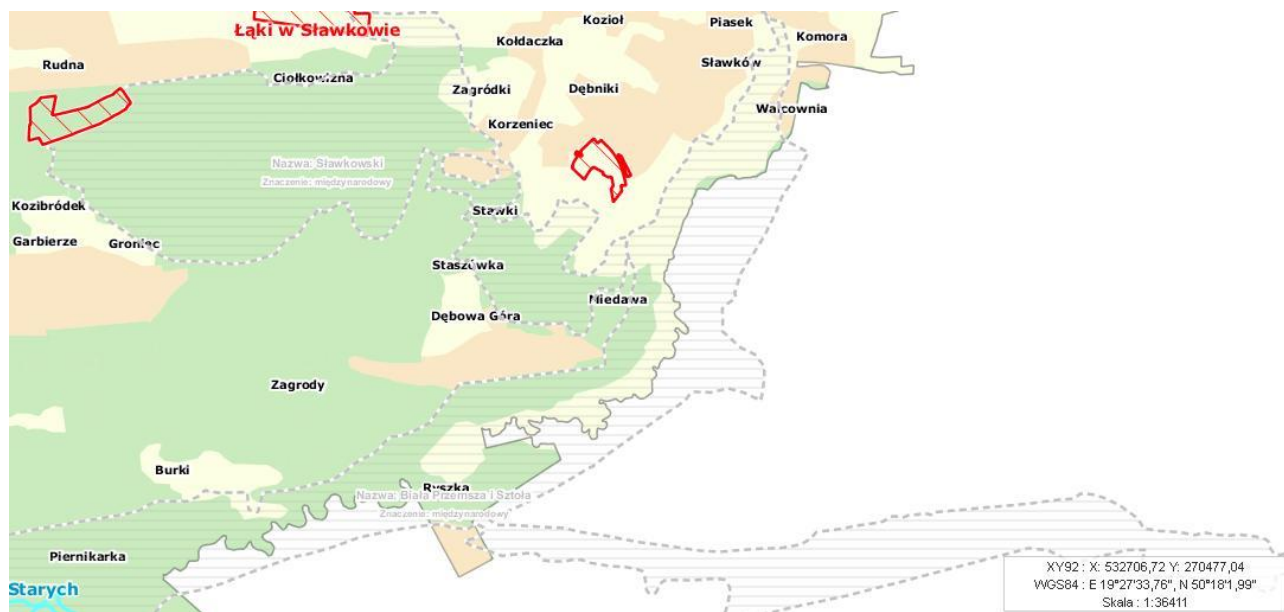
Ponadto Sławków znajduje się w obszarze zasięgu międzynarodowego obszaru węzłowego sieci ECONET.

Rysunek 34 Sławków na tle mapy korytarzy ekologicznych w Polsce

Źródło: RDOŚ w Katowicach

Rysunek 35 Mapa korytarzy ekologicznych – korytarze międzynarodowe na terenie Sławkowa

Źródło: RDOŚ w Katowicach

Zieleń urządzona

Zieleń urządzoną na terenie miasta Sławkowa stanowią: parki, zieleńce, ogrody działkowe i przydomowe, zieleń obiektów sportowych, zieleń osiedlowa oraz zieleń izolacyjna zakładów przemysłowych, tras komunikacyjnych i zieleń przyuliczna. Według *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sławków* tereny zieleni urządzonej w mieście Sławkowie zajmują powierzchni 5 ha co stanowi 0,14% ogólnej powierzchni miasta.

6.9.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg *Wytucznych MŚ*, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: zasoby przyrodnicze z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 28 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zasoby przyrodnicze z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Zasoby przyrodnicze				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.9.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty składające się na zasoby przyrodnicze miasta Sławkowa, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 29 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zasoby przyrodnicze

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – duży udział lasów w ogólnej powierzchni gminy – duże zróżnicowanie siedlisk nieleśnych – duże bogactwo florystyczne i faunistyczne, w tym gatunki ściśle chronione i gatunki wymienione w Dyrektywie Siedliskowej i Dyrektywie Ptasiej – obszar Natura 2000 Łąki w Sławkowie – powiązania ekologiczne poprzez system korytarzy ekologicznych, z innymi cennymi przyrodniczo obszarami 	<ul style="list-style-type: none"> – niska świadomość ekologiczna przejawiająca się m.in. zrywaniem i przesadzaniem do przydomowych ogródków gatunków roślin chronionych, jak i tępienia niektórych gatunków zwierząt (zwłaszcza gadów) – wypalanie nieużytków
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – edukacja ekologiczna – edukacja dzieci i młodzieży, organizacja Dnia Ziemi, organizacja inicjatywy SŁAW-eko – możliwość pozyskania środków zewnętrznych na ochronę przyrody – realizacja projektu Zagłębiowski Park Linearny, w ramach którego planowane są zadania z zakresu ochrony bioróżnorodności w dolinie Białej Przemszy, jak i budowa centrum edukacji ekologicznej – opracowanie przez RDOŚ Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki w Sławkowie – możliwość objęcia ochroną prawną nowych cennych przyrodniczo obszarów i tworów przyrody żywej 	<ul style="list-style-type: none"> – zanieczyszczenie środowiska, zanieczyszczenia powietrza pyłami i gazami przemysłowymi – rozwój zabudowy, szczególnie w obszarach wilgotnych i podmokłych łąk, w tym w granicach obszaru Natura 2000 – zaprzestanie ekstensywnego użytkowania łąk – sukcesja naturalna na siedliska wilgotnych i podmokłych łąk

Źródło: opracowanie własne

6.10 Zagrożenia poważnymi awariami

6.10.1 Charakterystyka obszaru przyszłej interwencji

Instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej zostały określone w Tytule IV Dział II ustawy POŚ i odnoszą się do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, co uzależnione jest od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie. Kategorie substancji

niebezpiecznych oraz ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku określone zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 roku w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1479).

Zgodnie z art. 3 pkt. 48 ustawy Prawo ochrony środowiska, przez zakład należy rozumieć jedną lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny, oraz znajdującymi się na nim urządzeniami.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska, poważna awaria to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Źródłami zdarzeń o znamionach poważnej awarii są:

- 1) procesy przemysłowe i magazynowanie substancji niebezpiecznych w zakładach mogących być źródłem poważnej awarii, w tym:
 - zakładach o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR),
 - zakładach o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR),
 - zakładach pozostałych – zakładach, których działalność może spowodować poważną awarię spełniającą każde z kryteriów dla awarii, określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 roku w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003 roku Nr 5, poz. 58 z późn. zm.),
- 2) procesy przemysłowe i magazynowanie substancji niebezpiecznych w zakładach nienależących do ww. grup,
- 3) wypadki w transporcie materiałów niebezpiecznych.

Na terenie Miasta Sławkowa funkcjonują dwa zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Tabela 30).

Tabela 30 Zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej funkcjonujące na terenie Sławkowa

Oznaczenie prowadzącego zakład	Adres zakładu
Amerigas Polska Sp. z o.o. ul. Modlińska 344B 03-152 Warszawa	Amerigas Polska Sp. z o.o. Rozlewnia Gazu Płynnego Sławków ul. Groniec 1 41-260 Sławków
Polski Gaz SA ul. Domaniewska 37 02-672 Warszawa	Polski GAZ SA Oddział Sosnowiec ul. Kolonia Wągródka 41-217 Sosnowiec

Źródło: GCZK

Rejestr zakładów zaliczanych do zakładu o zwiększonym ryzyku (ZZR) albo zakładu o dużym ryzyku (ZDR) prowadzony jest przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej (PSP) oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska publikuje corocznie „Rejestr zdarzeń o znamionach poważnych awarii i poważnych awarii”, jak również „Raport o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii”. Zgodnie z danymi zawartymi w „Rejestrach ...” z okresu 2009-2013, na terenie Miasta Sławków nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii. Jak podaje Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego w Sławkowie, w latach 2014-2015 nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii ani poważne awarie.

Do potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowych należy zaliczyć również klęski żywiołowe, anomalie pogodowe (susze, huragany, intensywne opady, powodzie) oraz działalność o charakterze terrorystycznym.

6.10.2 Powiązania obszaru przyszłej interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi

Wg Wytycznych MŚ, w niniejszym POŚ dokonano oceny, w jakiej zależności pozostaje obszar przyszłej interwencji: zagrożenia poważnymi awariami z zagadnieniami horyzontalnymi (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, edukacja ekologiczna i monitoring środowiska).

Tabela 31 Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zagrożenia poważnymi awariami z zagadnieniami horyzontalnymi

Obszar przyszłej interwencji	Zagadnienia horyzontalne			
	adaptacja do zmian klimatu	nadzwyczajne zagrożenia środowiska	działania edukacyjne	monitoring środowiska
Zagrożenia poważnymi awariami				

Wyjaśnienia:

	powiązanie bezpośrednie
	powiązanie pośrednie
	brak powiązania / powiązanie marginalne

6.10.3 Analiza SWOT

Analizując poszczególne komponenty wpływające na aspekt zagrożenia poważnymi awariami, celem dokonania oceny stanu środowiska, przeprowadzono analizę SWOT - silnych i słabych stron, szans i zagrożeń - jako całości, jak i poszczególnych elementów składowych. Wyznaczając poszczególne kategorie czynników w analizie **S** (silne strony) **W** (słabe strony) **O** (szanse) **T** (zagrożenia) żadnemu komponentowi nie przyznano *a priori* pierwszeństwa nad innym. Wszystkie wnioski płynące z analizy mają stanowić podstawę do realizacji i osiągnięcia przyszłych korzyści środowiskowych, bez szkody dla stanu aktualnie istniejącego.

Tabela 32 Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zagrożenia poważnymi awariami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> – mała liczba zakładów sklasyfikowanych jako ZDR, brak zakładów ZZR – wszystkie zakłady dużego ryzyka posiadają aktualne zatwierdzone raporty o bezpieczeństwie – brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii i poważnych awarii w ostatnich latach (2009 -2015) – wysoka skuteczność służb kontrolnych i interwencyjnych (GIOŚ, PIP, PIS, PSP, UDT), systematyczny monitoring zakładów mogących stwarzać zagrożenie 	<ul style="list-style-type: none"> – przewóz substancji niebezpiecznych szlakami komunikacyjnymi wśród zabudowy mieszkaniowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> – doposażenie i szkolenia służb ratowniczych dzięki pozyskanym funduszom wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> – rosnące natężenie ruchu kołowego i kolejowego przewożącego ładunki niebezpieczne – poważne awarie wynikiem zdarzeń losowych przy ciągach komunikacyjnych (kolizje drogowe, rozszczelnienia zbiorników transportujących substancje, przestarzała infrastruktura) – możliwość powstania nowych zakładów spełniających kryteria ZDR i ZZR w związku z rozwojem terenów przemysłowo-usługowych – zmiany klimatyczne zwiększające częstotliwość ekstremalnych zjawisk pogodowych – ryzyko ataków terrorystycznych

Źródło: opracowanie własne

7 CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

7.1 Cele, kierunki interwencji i wskaźniki dla obszarów przyszłej interwencji

Zadania i cele w zakresie ochrony środowiska wyznaczone w Programie ochrony środowiska pozostają w ścisłej korelacji z zadaniami wyznaczonymi w programach ochrony środowiska na szczeblu wyższym oraz, uwzględniają cele zawarte w innych strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W Programie ochrony środowiska obowiązującym w latach 2004 – 2015 zostały określone cele i kierunki działań.

Obecny POŚ wykonywany jest w oparciu o *Wytoczne MŚ* i przedstawione w poniższej tabeli cele szczegółowe Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławkowa za lata 2004 – 2015, zostały zweryfikowane i przyporządkowane do obszarów przyszłej interwencji wyznaczonych ww. *Wytocznych MŚ*.

7.1.1 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – ochrona klimatu i jakości powietrza

Tabela 33 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza

Kierunek interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Ograniczenie niskiej emisji, w tym emisji liniowej (komunikacyjnej) oraz z sektora komunalno-bytowego					
Eliminowanie węgla jako paliwa w kotłowniach eksploatowanych w indywidualnych gospodarstwach domowych, budynkach użyteczności publicznej, podmiotach gospodarczych i zastępowanie paliwem ekologicznym	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów	- wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Wymiana niespełniających standardów środowiska urządzeń grzewczych	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów	- brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Ograniczenie strat ciepła w budynkach mieszkalnych i obiektach (w tym w budynkach użyteczności publicznej), m.in. poprzez termomodernizację	Liczba budynków poddanych termomodernizacji	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów	- nieprzynosząca oczekiwanych efektów
Stosowanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz zabudowy przemysłowej pasów zieleni izolacyjnej	Powierzchnia zieleni [ha]	b.d.	-	Burmistrz Miasta, zarządy dróg, podmioty gospodarcze, właściciele/zarządcy obiektów	- współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Wprowadzanie energooszczędnego oświetlenia ulic, obiektów i budynków (w tym budynków użyteczności publicznej)	Ilość obiektów i budynków wyposażonych w energooszczędne oświetlenie	b.d.	-	Burmistrz Miasta, zarządy dróg, podmioty gospodarcze, właściciele/zarządcy obiektów	- wzrost zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych
Regularne (przynajmniej raz do roku) czyszczenie przewodów kominowych	-	-	-	właściciele i zarządcy obiektów	- zmiana
Kontrola przestrzegania zakazu wypalania łąk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, itp.	Liczba przeprowadzonych kontroli	-	-	Burmistrz Miasta, Policja	

Kierunek interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Kontrola gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów	Liczba przeprowadzonych kontroli	-	-	Burmistrz Miasta, Policja	uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Uwarunkowania środowiskowe w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na etapie uzgadniania/opiniowania i wydawania decyzji administracyjnych	-	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta, Marszałek Województwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Państwowy Powiatowy/Wojewódzki Inspektor Sanitarny	
Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu pyłem ulic przez pojazdy opuszczające place budów	-	-	-	Inwestorzy	
Stosowanie przy modernizacji dróg i parkingów materiałów i technologii gwarantujących brak pylenia podczas eksploatacji	-	-	-	Burmistrz Miasta, inwestorzy, zarządcy dróg, właściciele/zarządcy obiektów i terenów	
Uwzględnianie w zamówieniach publicznych kwestii ochrony klimatu i jakości powietrza (odpowiednie zapisy w SIWZ np. normy emisji dla pojazdów, prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający niezorganizowaną emisję pyłu do powietrza)	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne	
Rozwój ścieżek rowerowych	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km]	b.d.	b.d.	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg	
Rozbudowa sieci gazowej	Długość czynnej sieci gazowej [km]	66,93 km (31.12.2015r.)	-	Burmistrz Miasta, zarządca sieci gazowej, właściciele/zarządcy obiektów	
Propagowanie proekologicznych zachowań właścicieli pojazdów	-	-	-	Burmistrz Miasta,	

Kierunek interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
(promocja transportu rowerowego, promocja transportu zbiorowego podczas akcji: Światowy Dzień bez Samochodu, Tydzień Zrównoważonego Transportu)				przewoźnicy, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Przeznaczanie środków własnych w budżecie JST i pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych na dofinansowanie inwestycji w zakresie ochrony powietrza	Ilość środków przeznaczanych na inwestycje w zakresie ochrony powietrza [zł]	-	-	Burmistrz Miasta, zarządy dróg, podmioty gospodarcze, właściciele/zarządcy obiektów	
Ograniczenie zużycia energii przez urządzenia służące do telekomunikacji i informatyczne (komputery, tablety, telefony komórkowe, drukarki, skanery itp.) oraz podczas gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji w formie elektronicznej	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne	
Zakupy sprzętu informatycznego i komunikacyjnego z uwzględnieniem kryterium ochrony środowiska (np. sprzętu o niskiej energochłonności)	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Wprowadzenie elektronicznego obiegu dokumentów i redukcja kopiowania i wydruków	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Optymalizacja warunków ruchu drogowego w celu zwiększenia płynności transportu	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg	
Rozwój i wspieranie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w całkowitych przewozach pasażerskich	-	-	-	Burmistrz Miasta, przewoźnicy	
Tworzenie stref z zakazem ruchu samochodowego oraz stref ograniczonego ruchu (ograniczenia czasowe, zakaz ruchu określonych typów pojazdów (np. ciężarowych))	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg	
Intensyfikacja okresowego obowiązkowego czyszczenia ulic (szczególnie w okresach bezdeszczowych)	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg, właściciele/zarządcy obiektów i terenów	

Kierunek interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Wprowadzanie ograniczeń prędkości na drogach o pyłacej nawierzchni	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg,	
Aktualizacja Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe konieczności ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Aktualizacja Obszarowego Programu Obniżenia Niskiej Emisji	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Cel: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych z sektora przemysłowo-usługowego					
Modernizacja zakładów przemysłowych polegająca na wprowadzaniu efektywnych i ekologicznych technologii	-	-	-	Podmioty gospodarcze	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego - brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego - nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań - zmiana
Ograniczanie emisji niezorganizowanej (pylenie z otwartych powierzchni) poprzez dbałość o ład i porządek na terenie zakładów	-	-	-	Podmioty gospodarcze	
Ograniczenie zużycia energii	-	-	-	Podmioty gospodarcze	
Uwarunkowania środowiskowe w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza na etapie uzgadniania/opiniowania i wydawania decyzji administracyjnych	-	-	-	Starosta, Marszałek Województwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Państwowy Powiatowy/Wojewódzki Inspektor Sanitarny	

Kierunek interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
					uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Cel: Wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych					
Promocja alternatywnych źródeł energii, propagowanie działań zmierzających do wykorzystywania OZE (m.in. słonecznej i geotermalnej)	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZBK, właściciele i zarządcy obiektów, podmioty gospodarcze, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	– wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego – nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca
Stosowanie indywidualnych źródeł energii odnawialnej (kolektorów słonecznych, pomp ciepła)	Liczba indywidualnych źródeł	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, właściciele i zarządcy obiektów,	

Kierunek interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
				placówki kulturalno-oświatowe, podmioty gospodarcze	pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Zwiększanie naturalnej i sztucznej retencji wodnej mających na celu zwiększanie pojemności retencyjnej zlewni w celu spowalniania spływu powierzchniowego oraz przywracanie dobrego stanu przyrodniczego ekosystemów wodnych i od wody zależnych zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną oraz Dyrektywą Powodziową	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	-
Upowszechnienie informacji w zakresie zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków	-	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta	
Monitoring lasów pod kątem reakcji drzew na zmiany klimatyczne, m.in. obserwacje fenologiczne, strefowe zmiany zasięgu gatunków	-	-	-	Nadleśnictwo, właściciele/zarządcy lasów	
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Lokalny system monitoringu, ostrzegania i reagowania w przypadku wystąpienia niebezpiecznych zjawisk zachodzących w atmosferze lub hydrosferze, wystąpienia poważnych awarii i katastrof	-	-	-	Burmistrz Miasta, GCZK, OC	
Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia niebezpiecznego zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	-
Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym i gotowości systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego na				Burmistrz Miasta, GCZK, OC	

Kierunek interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
wypadek wystąpienia niebezpiecznego zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii					
Wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej lasu poprzez rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej związanej z ochroną lasów	-	-	-	Nadleśnictwo, zarządcy lasów, PSP	
Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska <u>W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza</u> - kształtowanie właściwych zachowań społecznych poprzez propagowanie konieczności oszczędzania energii cieplnej i elektrycznej oraz uświadamianie o szkodliwości spalania paliw niskiej jakości	Liczba działań	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie środowiska i jego ochrony	Liczba przeszkolonych osób	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe	-
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Monitoring stanu sanitarnego powietrza w ramach PMŚ	Klasyfikacja strefy śląskiej pod względem jakości powietrza	C	A	WIOŚ	
Monitoring emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza w wyniku realizacji i eksploatacji urządzeń i instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych	-	-	-	WIOŚ, RDOŚ, Starosta, Marszałek Województwa, podmioty gospodarcze, zarządcy dróg	-

Źródło: opracowanie własne

7.1.2 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zagrożenie przed hałasem

Tabela 34 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zagrożenie hałasem

Kierunek interwencji: zagrożenie hałasem	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Kształtowanie klimatu akustycznego przez planowanie przestrzenne					
Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	-	-	-	Burmistrz Miasta	-
Wyznaczenie i ochrona obszarów cichych z jednoczesnym zapewnieniem w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego stosownej ochrony prawnej	-	-	-	Rada Powiatu, Burmistrz Miasta	
Uwzględnienie w SUiKZP oraz MPZP rodzajów zabudowy i sposobów zagospodarowania terenu w zasięgu strefy L_{DWN} umożliwiających ograniczenie uciążliwości hałasu	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Uwzględnianie w MPZP ograniczeń wynikających z utworzonych obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych oraz uwarunkowań wynikających ze sporządzanych map akustycznych	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Cel: Ograniczanie emisji hałasu komunikacyjnego					
Optymalizacja warunków ruchu drogowego: <ul style="list-style-type: none"> - zmiany w organizacji ruchu (zmiana skrzyżowań na ronda) - ograniczenia prędkości pojazdów, w tym pojazdów ciężarowych, na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej - stosowanie rozwiązań technicznych (tzw. „uspokajacze ruchu”) na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej - odpowiednie projektowanie nowych tras komunikacyjnych - modernizacja skrzyżowań w celu zmniejszenia ilości kolizji 	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego - brak odpowiednich instrumentów prawnych

Kierunek interwencji: zagrożenie hałasem	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
i koordynacji skrzyżowań – budowa sieci parkingów, zatok postojowych, szczególnie w rejonach intensyfikacji funkcji usługowych. – modernizacja i naprawy nawierzchni dróg istniejących – stosowanie nawierzchni cichych, – utwardzanie dróg					wymuszających zmianę stanu aktualnego – nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Ochrona czynna przed uciążliwością akustyczną: – stosowanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych pasów zieleni izolacyjnej – budowa ekranów akustycznych w miejscach wynikających z analiz wskazujących taką potrzebę – stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach (np. stosowanie dźwiękochłonnych elewacji budynków i wymiana stolarki okiennej na okna wielowarstwowe o podwyższonym wskaźniku izolacyjności akustycznej właściwej) – zmiana przeznaczenia funkcji budynków/terenów	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg, właściciele/zarządcy obiektów	– zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury
Tworzenie stref z zakazem ruchu samochodowego oraz stref ograniczonego ruchu (ograniczenia czasowe, zakaz ruchu określonych typów pojazdów (np. ciężarowych))	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg	– niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Rozwój ścieżek rowerowych	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km]	b.d.	b.d.	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg	– brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Uwzględnianie w zamówieniach publicznych kwestii ochrony przed uciążliwością akustyczną (odpowiednie zapisy w SIWZ np. normy emisji hałasu dla pojazdów, maszyn, urządzeń, prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający negatywne oddziaływanie)	-	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg, instytucje publiczne	

Kierunek interwencji: zagrożenie hałasem	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Przeznaczanie środków własnych w budżecie JST i pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych na dofinansowanie inwestycji w zakresie ochrony przed hałasem	Ilość środków przeznaczanych na inwestycje w zakresie ochrony przed hałasem [zł]	-	-	Burmistrz Miasta, zarządy dróg	
Rozwój i wspieranie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w całkowitych przewozach pasażerskich	-	-	-	Burmistrz Miasta, przewoźnicy	
Propagowanie proekologicznych zachowań właścicieli pojazdów (promocja transportu rowerowego, promocja transportu zbiorowego podczas akcji: Światowy Dzień bez Samochodu, Tydzień Zrównoważonego Transportu)	-	-	-	Burmistrz Miasta, przewoźnicy, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Uwarunkowania środowiskowe w zakresie ochrony przed hałasem na etapie uzgadniania/opiniowania i wydawania decyzji administracyjnych	-	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta, Marszałek Województwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Państwowy Powiatowy/Wojewódzki Inspektor Sanitarny	
Cel: Ograniczanie emisji hałasu pochodzącego z działalności gospodarczej					
Modernizacja zakładów przemysłowych polegająca na wprowadzaniu efektywnych i ekologicznych technologii ograniczających hałas	-	-	-	Podmioty gospodarcze	– wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego

Kierunek interwencji: zagrożenie hałasem	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Właściwa organizacja robót budowlanych minimalizująca hałas	-	-	-	Podmioty gospodarcze	– brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Uwarunkowania środowiskowe w zakresie ochrony przed hałasem na etapie uzgadniania/opiniowania i wydawania decyzji administracyjnych	-	-	-	Starosta, Marszałek Województwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Państwowy Powiatowy/Wojewódzki Inspektor Sanitarny	– zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak					
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) - brak					
Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania uciążliwości akustycznej (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska	Liczba działań	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy dróg, właściciele i zarządcy	-

Kierunek interwencji: zagrożenie hałasem	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
				obiektów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie środowiska i jego ochrony	Liczba przeszkolonych osób	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe	
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Monitoring hałasu w ramach PMŚ	-	-	-	WIOŚ	
Reagowanie na skargi mieszkańców na ponadnormatywny hałas, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Liczba skarg	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta, WIOŚ	-
Monitoring emisji hałasu w wyniku realizacji i eksploatacji urządzeń i instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych	-	-	-	Podmioty gospodarcze, inwestorzy, zarządcy dróg	

Źródło: opracowanie własne

7.1.3 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – pola elektromagnetyczne

Tabela 35 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: pola elektromagnetyczne

Kierunek interwencji: pola elektromagnetyczne	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w dokumentach planistycznych					
Wprowadzanie do MPZP zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania, m.in. wokół urządzeń elektroenergetycznych, radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych, gdzie jest rejestrowane przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności	-	-	-	Burmistrz Miasta	-
Cel: Ograniczanie emisji pól elektromagnetycznych					
Obniżenie udziału napowietrznych linii NN i WN	-	-	-	Zarządcy sieci elektroenergetycznej	Brak dostatecznej wiedzy o długotrwałym negatywnym oddziaływaniu pól elektromagnetycznych
Lokalizacja kilku źródeł promieniowania na jednej konstrukcji wsporczej (tam, gdzie jest to możliwe)	-	-	-	Inwestorzy	
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak					
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) - brak					
Edukacja ekologiczna w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska	Liczba działań	-	-	Burmistrz Miasta, zarządcy sieci elektroenergetycznych, właściciele i zarządcy obiektów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	-

Kierunek interwencji: pola elektromagnetyczne	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie środowiska i jego ochrony	Liczba przeszkolonych osób	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe	
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Monitoring PEM w ramach PMŚ	-	-	-	WIOŚ	-
Reagowanie na skargi mieszkańców, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Liczba skarg	-	-	Burmistrz Miasta, WIOŚ	
Monitoring PEM w wyniku realizacji i eksploatacji urządzeń i instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych	-	-	-	Podmioty gospodarcze, inwestorzy, zarządcy sieci elektroenergetycznych	
Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)	-	-	-	Starosta	

Źródło: opracowanie własne

7.1.4 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gospodarowanie wodami

Tabela 36 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gospodarowanie wodami

Kierunek interwencji: gospodarowanie wodami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Zwiększanie retencyjności zlewni oraz efektywności urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego					
Rozwój systemu małej retencji wodnej	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów	<ul style="list-style-type: none"> – wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego – brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Renaturalizacja cieków wodnych i dolin rzecznych w celu poprawy bilansu wodnego z uwzględnieniem potrzeb ochrony przeciwpowodziowej i ochrony przyrody	-	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta, RZGW	<ul style="list-style-type: none"> – zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury
Budowa, przebudowa, remonty, konserwacja wałów i urządzeń wodnych	-	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta, RZGW	<ul style="list-style-type: none"> – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do
Budowa i odtwarzanie systemów melioracji szczegółowych	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów	<ul style="list-style-type: none"> – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do
Zalesianie gruntów w obszarach o niskiej lesistości, w szczególności w obszarach wododziałowych	-	-	-	Burmistrz Miasta, ARiMR, Nadleśnictwo, właściciele i zarządcy terenów	<ul style="list-style-type: none"> – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do

Kierunek interwencji: gospodarowanie wodami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
					realizacji zadań
Cel: Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody					
Zagospodarowanie wód opadowych na terenie posesji (infiltracja do gruntu)	-	-	-	właściciele i zarządcy terenów	- wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Systematyczna rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej na istniejących terenach zurbanizowanych	-	-	-	Burmistrz Miasta	- brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Likwidacja połączeń kanalizacji sanitarnej do systemu kanalizacji deszczowej, sprawdzanie nielegalnych połączeń do rowów odwadniających/melioracyjnych	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK, Starosta, właściciele i zarządcy terenów	- zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków

Kierunek interwencji: gospodarowanie wodami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Utrzymanie cieków wodnych, zbiorników wodnych, stawów, oczek wodnych itp.	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów	realizacji inwestycji, przedłużające się procedury – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Wyznaczenie i wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego wytycznych z map zagrożenia i ryzyka powodziowego lub innych branżowych dokumentów w tym zakresie	-	-	-	Burmistrz Miasta	– brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Cel: Racjonalizacja korzystania z wód w sektorze komunalno-bytowym, przemysłowo-usługowym i rolnictwie					
Kontrolowanie i zmniejszenie strat wody w systemach wodociągowych do wielkości akceptowalnych pod względem technicznym i ekonomicznym poprzez modernizację i konserwację urządzeń wodociągowych	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK	– wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Rozwijanie systemu automatycznego sterowania i kontroli poboru wody	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK	– brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Remonty i modernizacja istniejących urządzeń służących do poboru wody i sieci wodociągowej	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK	
Wprowadzenie u wszystkich użytkowników wody liczników zużycia wody	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK	– zmiana uwarunkowań prawnych
Wdrożenie nowych technologii budownictwie i instalatorstwie sanitarnym służącym przechwytywaniu, magazynowaniu, retencjonowaniu, wykorzystywaniu dla celów socjalno-bytowym wód opadowych i roztopowych, służących oszczędzaniu wody i powtórnemu wykorzystywaniu wód	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK	

Kierunek interwencji: gospodarowanie wodami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
zużytych (tzw. szarej wody, w tym wód opadowych i roztopowych)					wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury
Wdrożenie rozwiązań wykorzystujących dla celów lokalnego zaopatrzenia w wodę zasoby wodne pochodzące bezpośrednio z opadów	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK, właściciele i zarządcy terenów	
Wprowadzanie zamkniętych obiegów wody i wodooszczędnych technologii produkcji w przemyśle	-	-	-	Podmioty gospodarcze, inwestorzy, właściciele i zarządcy terenów	- niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę	-	-	-	Burmistrz Miasta	- brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych					
Rejestr zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz kontrola umów na opróżnianie szamb i stanu technicznego szamb	-	-	-	Burmistrz Miasta, PINB	- wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Diagnostowanie stanu jakości wód podziemnych przy zastosowaniu dostępnych metod badawczych, wyników monitoringu jakości, rezultatów prac badawczych, itp.	-	-	-	Starosta, Burmistrz Miasta	
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej u podmiotów gospodarczych	-	-	-	Podmioty gospodarcze, Starosta, WIOŚ	- brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu
Likwidacja tzw. „dzikich wysypisk” odpadów	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów, RDOŚ	

Kierunek interwencji: gospodarowanie wodami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
					aktualnego – zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak					
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Szczegółowe rozpoznanie i kontrolowanie lokalnych zagrożeń jakości wód podziemnych wraz z podejmowaniem odpowiednich działań	-	-	-	Starosta, Burmistrz Miasta	-
Zapewnienie alternatywnych źródeł dostawy wody w sytuacjach awarii i katastrof ekologicznych	-	-	-	Burmistrz Miasta, GCZK, OC	-

Kierunek interwencji: gospodarowanie wodami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska	Liczba działań	-	-	Burmistrz Miasta, KZGW, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, media	-
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie środowiska i jego ochrony	Liczba przeszkolonych osób	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe	
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, media	
Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Reagowanie na skargi mieszkańców, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Liczba skarg	-	-	Burmistrz Miasta, WIOŚ	<ul style="list-style-type: none"> - brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego - nieprzynosząca oczekiwanych efektów
Monitoring gospodarki wodno-ściekowej w wyniku realizacji i eksploatacji urządzeń i instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych (pozwolenia wodnoprawne)	-	-	-	Podmioty gospodarcze, inwestorzy, MZWiK, Starosta, Marszałek Województwa	współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań

Kierunek interwencji: gospodarowanie wodami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
					<ul style="list-style-type: none"> – zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań

Źródło: opracowanie własne

7.1.5 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gospodarka wodno-ściekowa

Tabela 37 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gospodarka wodno-ściekowa

Kierunek interwencji: gospodarka wodno-ściekowa	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Zapewnienie wystarczającej ilości wody pitnej o odpowiedniej jakości					
Budowa, modernizacja, remonty i konserwacja systemu poboru i rozprowadzania wody sieciowej	-	-	-	Burmistrz Miasta, MZWiK	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego - brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Identyfikacja i ograniczenia strat wody przy jej wydobyciu i przesyle	-	-	-	MZWiK	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury - brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań

Kierunek interwencji: gospodarka wodno-ściekowa	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Eksploatacja infrastruktury odbioru i zagospodarowania ścieków					
Rejestr zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz kontrola umów na opróżnianie szamb i stanu technicznego szamb	-	-	-	Burmistrz Miasta, PINB	– wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Ewidencja cofniętych i wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Budowa systemu odprowadzenia ścieków, modernizacja/rozbudowa istniejącego systemu oczyszczania ścieków (opracowanie koncepcji gospodarki ściekowej, aktualizacja granic aglomeracji kanalizacyjnej)	Ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji Ilość przyłączy kanalizacyjnych do budynków Długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej	207 839 (31.12.2015) 743 (31.12.2015) 9,8 km	-	Burmistrz Miasta, MZWIK	– brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego – zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury
Wsparcie dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele / zarządcy nieruchomości	
Realizacja systemu odprowadzania wód opadowych	Długość sieci kanalizacyjnej deszczowej	2,6 km	-	Burmistrz Miasta, MZWIK, właściciele / zarządcy nieruchomości, zarządcy dróg właściciele / zarządcy nieruchomości	– niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej u podmiotów gospodarczych	-	-	-	Podmioty gospodarcze, Starosta, WIOŚ	– brak wystarczającej kadry wydelegowanej do

Kierunek interwencji: gospodarka wodno-ściekowa	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
					realizacji zadań
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak					
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Szczegółowe rozpoznanie i kontrolowanie lokalnych zagrożeń jakości wód podziemnych wraz z podejmowaniem odpowiednich działań	-	-	-	Starosta, Burmistrz Miasta	-
Zapewnienie alternatywnych źródeł dostawy wody w sytuacjach awarii i katastrof ekologicznych	-	-	-	Burmistrz Miasta, GCZK, Obroan Cywilna	
Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska	Liczba działań	-	-	Burmistrz Miasta, KZGW, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, media	-
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie środowiska i jego ochrony	Liczba przeszkolonych osób	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe	
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, media	

Kierunek interwencji: gospodarka wodno-ściekowa	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
<i>Monitoring środowiska(powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)</i>					
Reagowanie na skargi mieszkańców, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Liczba skarg	-	-	Burmistrz Miasta, WIOŚ	<ul style="list-style-type: none"> - brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego - nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Monitoring gospodarki wodno-ściekowej w wyniku realizacji i eksploatacji urządzeń i instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych (pozwolenia wodnoprawne)	-	-	-	Podmioty gospodarcze, inwestorzy, MZWiK, Starosta, Marszałek Województwa	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury
Zgłoszenia eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m ³ /dobę	-	-	-	Burmistrz Miasta	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze - brak wystarczającej kadry

Kierunek interwencji: gospodarka wodno-ściekowa	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
					wydelegowanej do realizacji zadań

Źródło: opracowanie własne

7.1.6 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zasoby geologiczne

Tabela 38 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zasoby geologiczne

Kierunek interwencji: zasoby geologiczne	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Racjonalne gospodarowanie i ochrona złóż kopalin					
Ochrona terenów występowania złóż przed zainwestowaniem na inne cele (na etapie planowania i uzgadniania dokumentów planistycznych)	-	-	-	Rada Miejska, administracja geologiczna, inwestorzy	– nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Ochrona obszarów, na których występują złoża, przed zainwestowaniem uniemożliwiającym późniejsze wykorzystanie złóż poprzez odpowiednie zapisy w MPZP	-	-	-	Burmistrz Miasta	– niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań

Kierunek interwencji: zasoby geologiczne	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
<i>Cel: Ograniczenie oddziaływania na środowisko na etapie prowadzenia prac geologicznych oraz eksploatacji kopalni</i>					
Analiza alternatywnych kierunków rekultywacji i sposobów zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem dokumentów planistycznych	-	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta	<ul style="list-style-type: none"> - nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań - brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań - brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
<i>Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak</i>					
<i>Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak</i>					
<i>Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony zasobów geologicznych (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak</i>					
<i>Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)</i>					
W ramach założonych celów określonych w POŚ dla danego obszaru interwencji					

Źródło: opracowanie własne

7.1.7 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gleby

Tabela 39 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gleby

Kierunek interwencji: gleby	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi					
Racjonalne użytkowanie powierzchni ziemi	-	-	-	Właściciele i zarządcy terenów	– wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Zalesienia na glebach o najniższej klasie bonitacji	-	-	-	Właściciele i zarządcy terenów	– nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Scalanie gruntów	-	-	-	Starosta	– niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań

Kierunek interwencji: gleby	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
<i>Cel: Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych</i>					
Likwidacja tzw. „dzikich wysypisk” odpadów	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów, RDOŚ	<ul style="list-style-type: none"> – wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego – nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Zagospodarowywanie terenów przemysłowych	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów	<ul style="list-style-type: none"> – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych	-	-	-	Właściciele i zarządcy terenów, podmiot winny spowodowania szkody w środowisku	<ul style="list-style-type: none"> – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań – brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego

Kierunek interwencji: gleby	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
W ramach założonych celów określonych w POŚ dla danego obszaru interwencji					
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak					
Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony gleb (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Popularyzacja Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych oraz dobrych praktyk w leśnictwie	-	-	-	MŚ, MRiRW, Burmistrz Miasta, Starosta, ODR, ARiMR, Nadleśnictwo, zarządcy lasów	-
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie ochrony gleb	Liczba przeszkolonych osób	-	-	MŚ, MRiRW, Burmistrz Miasta, Starosta, ODR, ARiMR, Nadleśnictwo, zarządcy lasów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	-	-	-	Starosta	-
Rejestr historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	-	-	-	GIOŚ	

Kierunek interwencji: gleby	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Badania jakości gleb i ziemi w ramach PMŚ	-	-	-	Starosta	
Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy	-	-	-	Starosta	
Monitoring jakości gleb w wyniku realizacji i eksploatacji instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych (np. w pozwoleniach zintegrowanych)	-	-	-	Podmioty gospodarcze, inwestorzy	

Źródło: opracowanie własne

7.1.8 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Tabela 40 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Kierunek interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizacja ich ilości					
Wspieranie działań w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców dotyczących prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi	-	-	-	Burmistrz Miasta, starosta, podmioty gospodarcze, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	– nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Wspieranie rozwoju i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów				Burmistrz Miasta, inwestorzy, podmioty gospodarcze, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe,	– brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań

Kierunek interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
				media	
Cel: Racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne					
Ustanowienie, wdrożenie zasad i egzekwowanie wymagań przyjętych w <i>Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sławków</i>	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów, podmioty gospodarcze, mieszkańcy Sławkowa	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Wdrażanie wymagań określonych w Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów, podmioty gospodarcze, mieszkańcy Sławkowa	<ul style="list-style-type: none"> - nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań - niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Decyzje administracyjne, zezwolenia i pozwolenia określające warunki prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie gospodarowania odpadami	-	-	-	Burmistrz Miasta, Starosta, Marszałek Województwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska	<ul style="list-style-type: none"> - brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Utrzymywanie i udoskonalanie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	-	-	-	Burmistrz Miasta	<ul style="list-style-type: none"> - brak odpowiednich instrumentów

Kierunek interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów, podmioty gospodarcze, mieszkańcy Sławkowa	prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Likwidacja tzw. „dzikich wysypisk” odpadów	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów, RDOŚ	
Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne (odpady zawierające azbest)	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy terenów, podmioty gospodarcze, mieszkańcy Sławkowa	
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak					
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi) – brak					
Edukacja ekologiczna w zakresie gospodarowania odpadami, w tym zapobiegania ich powstawaniu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	-
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie gospodarki odpadami	Liczba przeszkolonych osób	-	-	MŚ, Burmistrz Miasta, Starosta, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-	

Kierunek interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
				oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Monitoring gospodarowania odpadami (rodzaje i ilości wytwarzanych odpadów, sposób zagospodarowania odpadów w procesach odzysku i unieszkodliwiania) w wyniku realizacji i eksploatacji urządzeń i instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych	-	-	-	WIOŚ, RDOŚ, Starosta, Marszałek Województwa, Burmistrz Miasta, podmioty gospodarcze	-

Źródło: opracowanie własne

7.1.9 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zasoby przyrodnicze

Tabela 41 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zasoby przyrodnicze

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Zachowanie i wzmocnienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej					
Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów (przywrócenie/ utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000; ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo)	-	-	-	Burmistrz Miasta, Nadleśnictwo, RDOŚ, organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego - nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy
Wykonanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej Miasta Sławkowa	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Budowa i aktualizacja baz danych z zakresu zasobów przyrodniczych	-	-	-	Burmistrz Miasta, Nadleśnictwo, RDOŚ	
Wykonanie zadań ochronnych wynikających z planu zadań	-	-	-	RDOŚ	

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
ochronnych dla obszarów Natura 2000					organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Wykonanie zadań ochronnych wynikających z planu ochrony dla parku krajobrazowego	-	-	-	Dyrektor PKOG	
Pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	-	-	-	Burmistrz Miasta, Nadleśnictwo, zarządcy lasów, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	- niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Oznakowanie terenów i obiektów prawnie chronionych oraz ustawienie (lub uzupełnianie i konserwacja) tablic informacyjnych	-	-	-	Burmistrz Miasta, RDOŚ, Dyrektor PKOG	- brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Zapobieganie bezdomności zwierząt i opieka nad bezdomnymi zwierzętami	Program opieki nad bezdomnymi zwierzętami	-	-	Burmistrz Miasta	- brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Cel: Rozwój obszarów zieleni urządzonej, a także terenów i obiektów służących wypoczynkowi i rekreacji					
Utrzymanie bieżące zieleni urządzonej	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	- wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego
Pielęgnacja i konserwacja drzew - pomników przyrody	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	
Urządzanie, rozbudowa, modernizacja i rewitalizacja zarówno istniejących, jak i nowych terenów zieleni urządzonej	Tereny zieleni - parki spacerowo - wypoczynkowe [ha]	-	Tereny zieleni - parki spacerowo - wypoczynkowe	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, organizacje pozarządowe	- nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
	Tereny zieleni - zieleńce [ha] Zieleń uliczna [ha] Tereny zieleni osiedlowej [ha]		[ha] Tereny zieleni - zieleńce [ha] Zieleń uliczna [ha] Tereny zieleni osiedlowej [ha]		organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań – niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Kontrola nad jakością i fachowością projektowania i wykonawstwa realizowanych przedsięwzięć z zakresu zieleni urządzonej	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	– brak wystarczającej kadry
Zakładanie pasów zieleni izolacyjnej od nowo lokalizowanych obiektów uciążliwych (ustalenia na etapie lokalizacji tych obiektów)	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	– wydelegowanej do realizacji zadań
Rozwój szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych, w tym na terenach interesujących przyrodniczo	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, zarządcy lasów, Nadleśnictwo, organizacje pozarządowe	– brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Zrównoważony rozwój turystyki na obszarach cennych przyrodniczo	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, zarządcy lasów, Nadleśnictwo, RDOŚ, organizacje pozarządowe	
Budowa i doposażenie obiektów służących rekreacji i wypoczynkowi: placów zabaw, boisk, obiektów sportowych	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, organizacje pozarządowe	

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Rozwój gospodarki leśnej					
Zwiększanie lesistości (a przynajmniej utrzymanie na dotychczasowym poziomie), zmniejszenie fragmentacji kompleksów leśnych, uwzględnienie w dokumentach planistycznych (MPZP, SUiKZP) terenów predysponowanych do zalesień	Wskaźnik lesistości	40%	-	Burmistrz Miasta, Rada Miejska, Nadleśnictwo, zarządcy lasów	<ul style="list-style-type: none"> – wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność pozyskania dofinansowania zewnętrznego – nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań – brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Prowadzenie zabiegów pielęgnacji lasów i gruntów leśnych	-	-	-	Nadleśnictwo, zarządcy lasów	
Uaktualnienie lub opracowanie planów urządzania lasów, w tym nie stanowiących własności Skarbu Państwa	-	-	-	Starosta, Burmistrz Miasta, Nadleśnictwo, zarządcy lasów	
Ochrona i dokarmianie dzikich zwierząt	-	-	-	Nadleśnictwo, zarządcy lasów	
Scalanie gruntów leśnych	Powierzchnia scalonych gruntów leśnych [ha]	-	-	Starosta, zarządcy lasów	
Ochrona lasów przed zagrożeniami biotycznymi (szkodliwe owady, grzyby patogeniczne, ssaki roślinożerne), abiotycznymi (ekstremalne zjawiska atmosferyczne i wahania poziomu wód gruntowych) i antropogenicznymi (pożary, zaśmiecanie lasu, zanieczyszczenia przemysłowe, zmiana stosunków wodnych)	-	-	-	Nadleśnictwo, zarządcy lasów	
Cel: Poprawa walorów estetycznych przestrzeni i krajobrazu					
Wdrożenie zasad wyznaczonych w ustawie krajobrazowej	-	-	-	Burmistrz Miasta, Marszałek Województwa, właściciele i zarządcy obiektów/terenów,	– wysokie nakłady inwestycyjne; konieczność

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
				zarządy dróg	
Wdrożenie wytycznych wynikających z audytu krajobrazowego przyjętego stosowną uchwałą Sejmiku Województwa (2018 rok)	-	-	-	Burmistrz Miasta, Zarząd Województwa, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, zarządy dróg	– pozyskania dofinansowania zewnętrznego – nieprzynosząca oczekiwanych efektów
Zachowanie estetyki budynków i przestrzeni	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, zarządy dróg	współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Uporządkowanie stanu formalnoprawnego nieruchomości w ewidencji gruntów	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	– niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty gospodarcze
Wdrażanie zaleceń dotyczących ochrony przyrody, zawartych w planach ochrony obiektów cennych przyrodniczo i obowiązujących aktach prawnych	-	-	-	Burmistrz Miasta	– brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań – brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
W ramach założonych celów określonych w POŚ dla danego obszaru interwencji					

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
W ramach założonych celów określonych w POŚ dla danego obszaru interwencji					
Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska i ochronie zasobów przyrody	Liczba działań	-	-	Burmistrz Miasta, Nadleśnictwo, RDOŚ, Zarząd Województwa Śląskiego, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	-
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie środowiska i jego ochrony	Liczba przeszkolonych osób	-	-	Burmistrz Miasta, Nadleśnictwo, RDOŚ, Zarząd Województwa Śląskiego, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, Nadleśnictwo, RDOŚ, Zarząd Województwa Śląskiego, właściciele i zarządcy obiektów/terenów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Monitoring środowiska(powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Monitoring zasobów przyrodniczych w wyniku realizacji i eksploatacji instalacji, dla których warunki w tym zakresie określono w stosownych decyzjach administracyjnych (np. w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach)	-	-	-	Burmistrz Miasta, podmioty gospodarcze, inwestorzy, właściciele i zarządcy obiektów/terenów	<ul style="list-style-type: none"> - brak odpowiednich instrumentów prawnych wymuszających zmianę stanu aktualnego - nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań
Utrzymanie i odtwarzanie ekosystemów i ich funkcji	-	-	-	Nadleśnictwo	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana uwarunkowań prawnych wymuszająca aktualizację uzyskanych warunków realizacji inwestycji, przedłużające się procedury - niewystarczająca kontrola nad działaniami prowadzonymi przez podmioty

Kierunek interwencji: zasoby przyrodnicze	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
					gospodarcze – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań

Źródło: opracowanie własne

7.1.10 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki – zagrożenia poważnymi awariami

Tabela 42 Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zagrożenia poważnymi awariami

Kierunek interwencji: zagrożenia poważnymi awariami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Cel: Przeciwdziałanie występowaniu oraz minimalizacja skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych oraz awarii przemysłowych					
Lokalny system monitoringu, ostrzegania i reagowania w przypadku wystąpienia niebezpiecznych zjawisk zachodzących w atmosferze lub hydrosferze, wystąpienia poważnych awarii i katastrof	-	-	-	Burmistrz Miasta, GCZK, OC	– zmiany klimatyczne zwiększające częstotliwość ekstremalnych zjawisk pogodowych – brak wystarczających środków finansowych na potrzeby systemu ratowniczo - interwencyjnego w obliczu nowych zagrożeń wynikających ze zmian klimatu
Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia niebezpiecznego zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii	-	-	-	Burmistrz Miasta, właściciele i zarządcy obiektów, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym i gotowości systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego na wypadek wystąpienia niebezpiecznego zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii	-	-	-	Burmistrz Miasta	
Wzmocnienie ochrony przeciwpożarowej lasu poprzez rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz	-	-	-	Nadleśnictwo, zarządcy	

Kierunek interwencji: zagrożenia poważnymi awariami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
infrastruktury przeciwpożarowej związanej z ochroną lasów				lasów, PSP	– nieprzynosząca oczekiwanych efektów współpraca pomiędzy organami a podmiotami odpowiedzialnymi za realizację zadań – brak wystarczającej kadry wydelegowanej do realizacji zadań
Doposażenie straży pożarnej w sprzęt w sprzęt ratownictwa chemiczno-ekologicznego	-	-	-	Burmistrz Miasta, PSP	
Adaptacja do zmian klimatu (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
W ramach założonych celów określonych w POŚ dla danego obszaru interwencji					
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
W ramach założonych celów określonych w POŚ dla danego obszaru interwencji					
Edukacja ekologiczna w zakresie zagrożeń poważnymi awariami (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia niebezpiecznego zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii	-	-	-	Burmistrz Miasta, GCZK, OC, instytucje publiczne, GIOŚ, PSP, Policja, służby ratownictwa medycznego, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	-
Szkolenia dla pracowników instytucji publicznych w zakresie zagrożeń poważnymi awariami	Liczba przeszkolonych osób	-	-	Burmistrz Miasta, GCZK, OC, instytucje publiczne, GIOŚ, PSP, Policja, służby ratownictwa medycznego, placówki kulturalno-oświatowe	

Kierunek interwencji: zagrożenia poważnymi awariami	Wskaźnik			Podmiot odpowiedzialny	Ryzyko
	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	-	-	-	Burmistrz Miasta, instytucje publiczne, placówki kulturalno-oświatowe, organizacje pozarządowe, media	
Monitoring środowiska (powiązanie obszaru interwencji z zagadnieniami horyzontalnymi)					
Rejestr zakładów ZZR oraz ZDR	-	-	-	GIOŚ, PSP	-
Rejestr zdarzeń o znamionach poważnych awarii i poważnych awarii	-	-	-	GIOŚ	
Wdrażanie i doskonalenie funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego	-	-	-	Policja, PSP, służby ratownictwa medycznego	

źródło: opracowanie własne

7.2 Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań

7.2.1 Harmonogram zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Poniżej przedstawiono harmonogram i źródła finansowania zadań własnych w perspektywie do 2019 roku.

Tabela 43 Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA								
Opracowanie i wdrożenie OPONE	Burmistrz Miasta Sławkowa	350 400,00				350 400,00	Budżet gminy	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2011 – 2016 (łącznie nakłady finansowe 745 470,00)
Termomodernizacja Miejskiego Ośrodka Kultury w Sławkowie - ZIT	Burmistrz Miasta Sławkowa	95 000,00	200 000,00	400 000,00	200 000,00	895 000,00	Budżet gminy	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2015 – 2019 (łącznie nakłady finansowe 895 000,00)
Opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Burmistrz Miasta Sławkowa	5 000,00				5 000,00	Budżet gminy	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2015 – 2019 (łącznie nakłady finansowe)

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
								5 000,00)
Podwyższony standard oświetlenia ulicznego	Burmistrz Miasta Sławkowa	59 942,57	59 942,57	59 942,57	59 942,57	239 770,28	Budżet gminy	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2014 – 2019 (łącznie nakłady finansowe 359 655,58)
Kontrola gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Burmistrz Miasta Sławkow	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Kontrola przestrzegania zakazu wypalania łąk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych	Burmistrz Miasta Sławkow	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Wymiana niespełniających standardów środowiska urzędzeń grzewczych	Burmistrz Miasta Sławkow	Koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Stosowanie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz zabudowy przemysłowej pasów zieleni izolacyjnej	Burmistrz Miasta Sławkow	Koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania, możliwa realizacja w ramach nasadzeń zastępczych					Budżet gminy	-
Termomodernizacja budynków	Burmistrz Miasta Sławkow	Koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Rozwój ścieżek rowerowych	Burmistrz Miasta Sławkow	Koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania, możliwa realizacja w ramach innych zadań (np. budowa/przebudowa dróg)					Budżet gminy	-
Propagowanie proekologicznych zachowań właścicieli pojazdów (promocja	Burmistrz Miasta Sławkow	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
transportu rowerowego, promocja transportu zbiorowego podczas akcji: Światowy Dzień bez Samochodu, Tydzień Zrównoważonego Transportu)								
Zwiększenie dostępu do cyfrowych usług publicznych administracji samorządowej Miasta Sławkowa	Burmistrz Miasta Sławkow	14 000,00	1 609 066,32			1 623 066,32	Budżet gminy	-
Ograniczanie pylenia wtórnego poprzez oczyszczanie dróg i innych powierzchni	Burmistrz Miasta Sławkow	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Promocja alternatywnych źródeł energii, propagowanie działań zmierzających do wykorzystywania OZE (m.in. słonecznej i geotermalnej)	Burmistrz Miasta Sławkowa, MZBK	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Upowszechnienie informacji w zakresie zmian klimatu oraz metod zapobiegania i ograniczania ich skutków	Burmistrz Miasta Sławkow	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia niebezpiecznego zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Organizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej,					Budżet gminy	-

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sławkowa na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
oraz lokalnych akcji służących ochronie środowiska		koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania						
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
<i>Obszar interwencji: ZAGROŻENIE HAŁASEM</i>								
Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Reagowanie na skargi mieszkańców na ponadnormatywny hałas, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Przebudowa drogi powiatowej nr 4809S - ul. Kolejowa	Burmistrz Miasta Sławkowa		100 000,00			100 000,00	Budżet gminy, budżet powiatu	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2014 – 2017 (łącznie nakłady finansowe 750 000,00)
Remonty i naprawa istniejących odcinków dróg i ulic w gminie dążące do eliminacji nieciągłości i wyrw w warstwie wierzchniej w celu utrzymania	Burmistrz Miasta Sławkowa, zarządcy dróg	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
wysokiego standardu nawierzchni								
<i>Obszar interwencji: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE</i>								
Wprowadzanie do MPZP zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania, m.in. wokół urządzeń elektroenergetycznych, radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych, gdzie jest rejestrowane przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności	Burmistrz Miasta Sławkowa						Budżet gminy	-
Reagowanie na skargi mieszkańców, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Burmistrz Miasta Sławkowa, WIOŚ						Budżet gminy	-
<i>Obszar interwencji: GOSPODAROWANIE WODAMI</i>								
Wyznaczenie i wprowadzenie do mpzp wytycznych z map zagrożenia i ryzyka powodziowego lub innych branżowych dokumentów w	Burmistrz Miasta Sławkowa						Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
		2016	2017	2018	2019	Razem			
tym zakresie									
Likwidacja połączeń kanalizacji sanitarnej do systemu kanalizacji deszczowej, sprawdzanie nielegalnych połączeń do rowów odwadniających/melioracyjnych	Burmistrz Miasta Sławkowa, MZWiK						W ramach działalności statutowej	Budżet gminy	-
Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę	Burmistrz Miasta Sławkowa						W ramach działalności statutowej	Budżet gminy	-
Diagnozowanie stanu jakości wód podziemnych przy zastosowaniu dostępnych metod badawczych, wyników monitoringu jakości, rezultatów prac badawczych, itp.	Burmistrz Miasta Sławkowa, MZWiK						W ramach działalności statutowej	Budżet gminy	-
Szczegółowe rozpoznanie i kontrolowanie lokalnych zagrożeń jakości wód podziemnych wraz z podejmowaniem odpowiednich działań	Burmistrz Miasta Sławkowa						W ramach działalności statutowej	Budżet gminy	-
Zapewnienie alternatywnych źródeł dostawy wody w sytuacjach awarii i katastrof ekologicznych	Burmistrz Miasta, GCZK, OC						W ramach działalności statutowej	Budżet gminy	-
Informowanie o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony	Burmistrz Miasta Sławkowa						W ramach działalności statutowej	Budżet gminy	-
Reagowanie na skargi	Burmistrz Miasta						W ramach działalności statutowej	Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
mieszkańców, z uwzględnieniem technicznych i ekonomicznych możliwości właściwych organów	Sławkowa, WIOŚ							
<i>Obszar interwencji: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA</i>								
Odwodnienie terenów bezodpływowych w rejonie ulicy Jodłowej w Sławkowie	Burmistrz Miasta Sławkowa	405 000,00				405 000,00	Budżet gminy	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2014 – 2016 (łącznie nakłady finansowe 750 000,00)
Eksploatacja systemu wodociągowego	Burmistrz Miasta Sławkowa, MZWiK	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Rejestr zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz kontrola umów na opróżnianie szamb i stanu technicznego szamb	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Ewidencja cofniętych i wydanych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Aktualizacja obszaru i granic aglomeracji Sławków - Burki oraz Sławków - Miedawa - Opracowanie i aktualizacja	Burmistrz Miasta Sławkowa	30 000,00	10 000,00			40 000,00	Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
obszaru i granic aglomeracji Sławków - Burki oraz Sławków - Miedawa oraz ze sporządzeniem ewidencji szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków znajdujących się na terenie miasta Sławkowa)								
Przyjmowanie zgłoszeń eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 5 m ³ /dobę	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
<i>Obszar interwencji: ZASOBY GEOLOGICZNE</i>								
Ochrona obszarów, na których występują złoża, przed zainwestowaniem uniemożliwiającym późniejsze wykorzystanie złóż poprzez odpowiednie zapisy w MPZP	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
<i>Obszar interwencji: GLEBY</i>								
Likwidacja tzw. „dzikich wysypisk” odpadów	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
<i>Obszar interwencji: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW</i>								
Ustanowienie, wdrożenie zasad i egzekwowanie wymagań przyjętych w <i>Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sławków</i>	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Prowadzenie rejestru działalności regulowanej (RDR)	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, dokonywanie wpisu do RDR								
Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta Sławkowa	Burmistrz Miasta Sławkowa	1 231 200,00	1 312 600,00	110 000,00		2 653 800,00	Budżet gminy	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2015 – 2018 (łącznie nakłady finansowe 5 268 800,00)
Odbiór i zagospodarowanie odpadów zawierających azbest	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy, WFOŚiGW	-
Obszar interwencji: ZASOBY PRZYRODNICZE								
Wykonanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej Miasta Sławkowa	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Budowa i aktualizacja baz danych z zakresu zasobów przyrodniczych	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Oznakowanie terenów i obiektów prawnie chronionych oraz ustawienie (lub uzupełnianie i konserwacja) tablic informacyjnych	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Opracowanie i wdrożenie	Burmistrz Miasta	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
<i>Programu opieki nad zwierzętami</i>	Sławkowa							
Utrzymanie bieżące zieleni urządzonej	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Pielęgnacja i konserwacja drzew - pomników przyrody	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Urządzanie, rozbudowa, modernizacja i rewitalizacja zarówno istniejących, jak i nowych terenów zieleni urządzonej	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Uwzględnienie w dokumentach planistycznych (MPZP, SUiKZP) terenów predysponowanych do zalesień	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej					Budżet gminy	-
Wdrożenie zasad wyznaczonych w ustawie krajobrazowej	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Wdrożenie wytycznych wynikających z audytu krajobrazowego przyjętego stosowną uchwałą Sejmiku Województwa	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Zachowanie estetyki budynków i przestrzeni	Burmistrz Miasta Sławkowa, właściciele zarządcy obiektów /terenów, zarządcy dróg	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
Wdrażanie zaleceń dotyczących ochrony przyrody, zawartych w planach ochrony obiektów cennych przyrodniczo i obowiązujących aktach prawnych	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
<i>Obszar interwencji: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI</i>								
Lokalny system monitoringu, ostrzegania i reagowania w przypadku wystąpienia niebezpiecznych zjawisk zachodzących w atmosferze lub hydrosferze, wystąpienia poważnych awarii i katastrof	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia niebezpiecznego zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-
Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym i gotowości systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego na wypadek wystąpienia niebezpiecznego Burmistrz Miasta Sławkowa zjawiska zachodzącego w atmosferze lub hydrosferze, katastrofy i poważnej awarii	Burmistrz Miasta Sławkowa	W ramach działalności statutowej, koszty w zależności od potrzeb i możliwości finansowania					Budżet gminy	-

Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [w tys. zł]					Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
		2016	2017	2018	2019	Razem		
Wypożyczenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Sławkowie w sprzęt niezbędny do przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych	Burmistrz Miasta Sławkowa		747 310,01			747 310,01	Budżet gminy	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2016 – 2017 (łącznie nakłady finansowe 747 310,01)

źródło: opracowanie własne

Sukcesywna realizacja poszczególnych zadań zaplanowanych w POŚ uzależniona jest głównie od dostępności środków finansowych, które mogą pochodzić z różnych źródeł. Do podstawowych źródeł finansowania zaplanowanych zadań zalicza się budżet Gminy Sławków oraz środki własne inwestorów i przedsiębiorców. Jednak często dostępne środki są niewystarczające i muszą być wspierane kredytami, pożyczkami lub dotacjami, które mogą pochodzić ze źródeł krajowych (WFOŚiGW, NFOŚiGW) lub zagranicznych (POLiŚ 2014-2020, RPO WŚ).

7.2.2 Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

W niniejszym POŚ nie ujęto w harmonogramie zadań i terminów ich realizacji, kosztów zadań pozostałych podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie. Informacje te będą dostępne w ramach ich własnych programów (planów, strategii), które także będą aktualizowane w oparciu o *Wytyczne MŚ*.

8 SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

8.1 Współpraca z interesariuszami

Interesariuszami przedmiotowego POŚ stanowią podmioty (osoby, grupy osób, społeczności, instytucje, organizacje), które:

- uczestniczą w organizacji i zarządzaniu POŚ,
- realizują zadania POŚ,
- kontrolują przebieg realizacji i efekty POŚ,
- są zainteresowane wynikami realizacji i eksploatacji POŚ.

Interesariusze wewnętrzni to: Burmistrz Miasta Sławkowa, Rada Miejska w Sławkowie, Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Miasta Sławkowa.

Interesariusze zewnętrzni to:

- mieszkańcy Miasta Sławkowa,
- jednostki organizacyjne Miasta Sławkowa,
- podmioty gospodarcze prowadzące działalność na terenie Miasta Sławkowa,
- instytucje wykonujące zadania z zakresu ochrony środowiska i zasobów przyrody,
- instytucje kontrolujące,
- jednostki naukowo – badawcze,
- zarządcy i właściciele systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- jednostki kulturalno-oświatowe,
- organizacje pozarządowe,
- media.

8.2 Zarządzanie, opracowanie treści i wdrażanie programu ochrony środowiska

Warunkiem realizacji POŚ jest ustalenie systemu zarządzania tym Programem. Zarządzanie POŚ odbywa się z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, w oparciu o instrumenty zarządzania zgodne z kompetencjami i obowiązkami podmiotów zarządzających.

Za opracowanie POŚ odpowiada organ wykonawczy gminy – Burmistrz Miasta Sławkowa.

Zgodnie z art. 46 pkt 2 ustawy OOŚ, Burmistrz Miasta Sławkowa wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach z wnioskiem o uzgodnienie możliwości odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu POŚ.

W odpowiedzi na wniosek Burmistrza Miasta Sławkowa:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach pismem z dnia 16 sierpnia 2016 roku, znak: WOOŚ.410.333.2016.MG uzgodnił brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu,
- Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach pismem z dnia 19 sierpnia 2016 roku, znak: NS-NZ.042.156.2016 uznał za zasadne odstąpienie od

przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania wskazane w art. 49 ustawy OOS, mając na względzie stopień ogólności wyznaczonych w projekcie dokumentu kierunków działań, ustalono, iż realizacja postanowień tego Programu nie powinna spowodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Zgodnie z zapisami art. 48 ust. 2 ustawy OOS odstąpienie od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Ustalenia zawarte w przedmiotowym dokumencie dotyczą obszaru w granicach administracyjnych Miasta Sławków. W związku z powyższym, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. a i b, w związku z art. 48 ust. 4 ustawy OOS, Burmistrz Miasta Sławkowa obwieszczeniem z dnia 25 sierpnia 2016 roku, znak: OSGW.602.3.2016 podał do publicznej wiadomości informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy POŚ projekt *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023* został przedłożony pismem Burmistrza Miasta Sławkowa z dnia 20 grudnia 2016 roku, znak: OSGW.602.3.2016 do zaopiniowania do organu wykonawczego powiatu. Zarząd Powiatu Będzińskiego na podstawie Uchwały Nr 5/17 zarządu Powiatu Będzińskiego z dnia 17 stycznia 2017 roku pozytywnie zaopiniował projekt *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023*.

Na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy POŚ, zgodnie art. 30 oraz art. 39 ustawy oos, Burmistrz Miasta Sławkowa zapewnił społeczeństwu udział w tworzeniu tego opracowania poprzez poddanie go konsultacjom społecznym. W dniu 21 grudnia 2016 roku, znak: OSGW.602.3.2016 opublikowane zostało zawiadomienie Burmistrza Miasta Sławkowa o przeprowadzeniu konsultacji z udziałem społeczeństwa, informujące o terminie oraz sposobie składania uwag i wniosków do projektu dokumentu.

Uwagi i wnioski do projektu *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023* można było składać do dnia 11 stycznia 2017 roku, w formie pisemnej, ustnie do protokołu bądź za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 roku *o podpisie elektronicznym*, na adres um@slawkow.pl, wpisując w tytule wiadomości „Konsultacje- POŚ”.

Uzyskane stanowiska i opinie organów oraz zgłoszone uwagi wykorzystano przy konstruowaniu ostatecznej wersji *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 – 2023*.

POŚ przyjmuje stosowną uchwałą Rada Miejska w Sławkowie, powierzając realizację programu Burmistrzowi Miasta Sławkowa.

8.3 Procedury monitoringu, przeglądu stopnia realizacji oraz aktualizacji programu ochrony środowiska

Wdrażanie Programu ochrony środowiska powinno podlegać regularnej ocenie w zakresie:

- efektywności wykonania zadań;
- aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań;
- stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów;
- rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- niezbędnych modyfikacji POŚ.

Ocena realizacji założeń Programu ochrony środowiska może polegać również na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, które będą odnosić się do obszaru opracowania.

Stopień realizacji zadań określonych w niniejszym POŚ oceniany będzie co dwa lata tj. w roku 2018 za okres 2016-2017 i w roku 2020 za okres 2018-2019. Z kolei w cyklu czteroletnim oceniony zostanie stopień realizacji założonych celów ekologicznych. Ocena ta będzie podstawą do aktualizacji niniejszego dokumentu w 2020 roku.

9 MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Podstawę prawną wykonania niniejszego opracowania stanowią obowiązujące akty prawne, w tym:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 672 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 roku *w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1032),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku *w sprawie niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1031),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 sierpnia 2012 roku *w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza* (Dz. U. z 2012 roku, poz. 914),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 roku, poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2010 roku *w sprawie sposobu ustalania wartości wskaźnika hałasu L_{DWN}* (Dz. U. z 2010 roku, Nr 215 poz.1414),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. z 2003 roku, Nr 192, poz. 1883),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku *w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U z 2007 roku Nr 221, poz. 1645)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 roku *w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1479).
- Ustawa z dnia 03 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 672 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku *o odpadach* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1987 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku *Prawo wodne* (Dz. U. z 2015 roku, poz. 496 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1651 z późn. zm.);
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku *w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. z 2011 roku, Nr 25, poz. 133, zmiana w Dz. U. z 2012 roku, poz. 358),
 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1713),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1348),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 roku, poz. 1409).
- Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 roku, poz. 250, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r., poz. 774, z późn. zm.).
- Akty prawa w sprawie ustanowienia terenów ochrony przyrody:
 - Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd przyjęty Uchwałą Nr IV/48/2/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 marca 2014 roku w sprawie ustanowienia Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.
- Akty prawa miejscowego w sprawie utrzymania czystości i porządku w gminie:
 - Uchwała Nr XXIX/204/2016 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 20 października 2016 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sławków (opubl. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26 października 2016 roku, poz. 5354),
 - Uchwała Nr XXX/217/2016 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 24 listopada 2016 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXIX/204/2016 Rady Miejskiej w Sławkowie w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sławków (opublik. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 01 grudnia 2016 roku, poz. 6229)
- Rozporządzenie Wojewody Śląskiego Nr 77/07 z dnia 19 grudnia 2007 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Sławków-Burki (opubl. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 24 grudnia 2007 roku Nr 214, poz. 4635)
- Rozporządzenie Wojewody Śląskiego Nr 78/07 z dnia 19 grudnia 2007 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Sławków-Miedawa (opubl. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 24 grudnia 2007 roku Nr 214, poz. 4636).

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią materiały literaturowe (publikacje, wytyczne, instrukcje, itp.), dostępne dane środowiskowe, w tym m.in. wymienione poniżej:

- **Mapy:**
 - Mapy topograficzne,
 - Mapa hydrogeologiczna Polski,
 - Mapy geologiczne Polski,
 - Mapy sozologiczne,
 - Mapy hydrograficzne,
 - Mapy glebowe Polski,
 - Mapy klimatyczne Polski.

- **publikacje, czasopisma (literatura tematu), instrukcje, wytyczne, itd. – m.in.:**

- Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Ministerstwo Środowiska, 02 września 2015 roku.
- Kondracki J., 2010: Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Matuszkiewicz W., 1990: Regionalizacja geobotaniczna Polski, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa.
- Mizerski W., 2005: Geologia Polski dla geografów, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Paczyński B., Sadurski A. (red.), 2007: Hydrogeologia regionalna Polski. Tom I. Wody słodkie, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- Paczyński B., Sadurski A. (red.), 2007: Hydrogeologia regionalna Polski. Tom II. Wody mineralne, lecznicze i termalne oraz kopalniane, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- Rychling A., Ostaszewska K., 2005: Geografia fizyczna Polski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Stupnicka E., 2007: Geologia regionalna Polski, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- Trampler T. (red.), 1990: Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski na podstawach ekologiczno-fizjograficznych, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa.
- Woś A., 1996: Zarys klimatu Polski, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań.

- **Informacje odnoszące się do terenu Miasta Sławkowa:**

- Dane dostępne na stronie internetowej Miasta Sławków <http://www.slawkow.pl>
- Dane dostępne na stronie internetowej powiatu będzińskiego <http://www.powiat.bedzin.pl> ,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru Miasta Sławkowa. ALMA Projekt Pracownia Architektoniczno – Urbanistyczna, grudzień 2014 Sławków.
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sławkowa (projekt). ALMA Projekt Pracownia Architektoniczno – Urbanistyczna, wrzesień 2016 Sławków.
- Uchwała Nr XVIII/136/2015 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 29 grudnia 2015 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sławków na lata 2016 – 2029, ze zm.
- Dzieje Sławkowa. Praca zbiorowa pod red. F. Kiryka. Zarząd Miasta Sławkowa, 2001.
- Dane WIOŚ w Katowicach,
- Dane GDOŚ,
- Dane RDOŚ,
- Dane GUS,
- Dane IUNG PIB,
- Dane UKE,
- Hydroportal Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej publikujący mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego <http://mapy.isok.gov.pl>

- Stan środowiska w województwie śląskim w 2014 roku. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, 2015.
- Stan środowiska w województwie śląskim w 2015 roku. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, 2016.
- „Trzynasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2014 rok”. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, kwiecień 2015.
- „Czternasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2015 rok”. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, kwiecień 2016.
- Inwentaryzacja cieków wodnych, potoków i rowów odwadniających w Sławkowie. Zakład Usług Technicznych „BUD-INŻ” z/s w Olkuszu na zlecenie Urzędu Miasta w Sławkowie, Sławków-Olkusz, wrzesień 2000.

Dokumenty strategiczne i programowe oraz projekty ich aktualizacji:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.
- Strategia Rozwoju Kraju 2020.
- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” (BEiŚ).
- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” (SIEG).
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku).
- Strategia „Sprawne Państwo 2020”.
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie.
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020, z perspektywą do roku 2030.
- IV Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 czerwca 2016 roku w sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (M.P. z 14 lipca 2016 roku, poz. 652).
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty Uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 01 lipca 2016 roku w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M.P. z 11 sierpnia 2016 roku, poz. 784).
- Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów 2014.
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
- Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015–2020 przyjęty Uchwałą nr 213 Rady Ministrów z dnia 06 listopada 2015 roku w sprawie zatwierdzenia „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015–2020” (M.P. z 07 grudnia 2015 roku, poz. 1207).
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Ministerstwo Środowiska, październik 2013 rok.

- Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2016 rok.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 roku w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (M.P. z 2016 roku, poz. 1911).
- Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym Regionu Małej Wisły.
- Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” przyjęta Uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 01 lipca 2013 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego.
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014 – 2020.
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 przyjęty Uchwałą Nr V/11/8/2015 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 31 sierpnia 2015 roku w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024”.
- Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego na lata 2011 – 2030 przyjęta Uchwałą Nr IV/28/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 12 listopada 2012 roku.
- Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2018 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie,
- Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032 przyjęty Uchwałą Nr 1258/49/IV/2011 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 19 maja 2011 roku w sprawie przyjęcia opracowania pn. „Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032”.
- Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji przyjęty Uchwałą Nr IV/57/3/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 17 listopada 2014 roku.
- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego (2014) przyjęty Uchwałą Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014.
- Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022 (projekt)
- Polityka Gospodarki Niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego przyjęta Uchwałą Nr 68/108/V/2016 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 19 kwietnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Założeń Programowych do dokumentu pn. Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla Województwa Śląskiego.
- Program małej retencji dla województwa śląskiego przyjęty Uchwałą Nr II/43/1/2006 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 stycznia 2006 roku w sprawie przyjęcia Programu małej retencji dla województwa śląskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

- Program Wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii na terenach nieprzemysłowych województwa śląskiego wraz z programem wykonawczym dla wybranych obszarów województwa.
- Wojewódzki Program Przekształceń Terenów Poprzemysłowych i Zdegradowanych. Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, Główny Instytut Górnictwa w Katowicach, Katowice, 2008.
- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Chrzanów zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2011 roku, znak: DL-Ipn-611-58/27845/11/JŁ.
- Program ochrony przed hałasem dla Powiatu Będzińskiego przyjęty uchwałą Nr XVIII/183/2016 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 28 kwietnia 2016 roku w sprawie przyjęcia „Programu ochrony przed hałasem dla Powiatu Będzińskiego” (opublik. w Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31 maja 2016 roku, poz. 2952).
- Program ochrony środowiska dla Powiatu będzińskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2024 (projekt, listopad 2016). FRAGOM Adam Franik z/s w Gliwicach na zlecenie Starostwa Powiatowego w Będzinie.
- Strategia Rozwoju Miasta Sławkowa na lata 2014-2020 (aktualizacja)
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sławków przyjęty uchwałą Nr XXV/188/2016 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 23 czerwca 2016 roku w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sławków”.
- Obszarowy Program Obniżenia Niskiej Emisji przyjęty uchwałą Nr XIV/80/2015 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 24 września 2015 roku w sprawie zmian w „Obszarowym Programie Obniżenia Niskiej Emisji na terenie Gminy Sławków”, który był przyjęty uchwałą Nr XII/142/11.
- Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Miasta Sławkowa na lata 2013-2032.
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015 przyjęty Uchwałą Nr XXVII/190/04 Rady Miejskiej w Sławkowie z dnia 21 października 2004 roku w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015” oraz „Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Sławków na lata 2004 – 2015”.

SPIS TABEL

Tabela 1	Transport publiczny i prywatny – struktura pojazdów zarejestrowanych na terenie miasta Sławkowa.....	38
Tabela 2	Statystyczne dane demograficzne – Sławków na tle powiatu będzińskiego.....	39
Tabela 3	Cele (długoterminowe do 2015 roku), kierunki działań, zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Sławkowa na lata 2004 – 2015 oraz efekty realizacji założeń	41
Tabela 4	Wynikowe klasy dla strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony zdrowia i ochrony roślin za 2014 i 2015 rok.....	51
Tabela 5	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakość powietrza z zagadnieniami horyzontalnymi	56
Tabela 6	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: ochrona klimatu i jakość powietrza	56
Tabela 7	Narażenie na hałas w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} i L_N dla poszczególnych źródeł hałasu	60
Tabela 8	Narażenie na przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w danym zakresie wartości wskaźnika L_{DWN} i L_N dla poszczególnych źródeł hałasu	61
Tabela 9	Zestawienia obszarów objętych przekroczeniem poziomów dopuszczalnych w Sławkowie dla poszczególnych odcinków dróg	62
Tabela 10	Zestawienia przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla zakładów przemysłowych.....	62
Tabela 11	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zagrożenie hałasem z zagadnieniami horyzontalnymi	63
Tabela 12	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zagrożenie hałasem	63
Tabela 13	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: pola elektromagnetyczne z zagadnieniami horyzontalnymi	67
Tabela 14	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: pola elektromagnetyczne	67
Tabela 15	Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych.....	73
Tabela 16	Zestawienie JCWP rzecznych ze wskazaniem odstępstw oraz ich uzasadnieniem	74
Tabela 17	Ocena stanu/potencjału ekologicznego JCWP badanych w latach 2014 – 2015	75
Tabela 18	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: gospodarowanie wodami z zagadnieniami horyzontalnymi	85
Tabela 19	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: gospodarowanie wodami	85
Tabela 20	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: gospodarka wodno-ściekowa z zagadnieniami horyzontalnymi	88
Tabela 21	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: gospodarka wodno-ściekowa	89
Tabela 22	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zasoby geologiczne z zagadnieniami horyzontalnymi	95
Tabela 23	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zasoby geologiczne	95
Tabela 24	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: gleby z zagadnieniami horyzontalnymi	101
Tabela 25	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: gleby	101
Tabela 26	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów z zagadnieniami horyzontalnymi	107
Tabela 27	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	107
Tabela 28	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zasoby przyrodnicze z zagadnieniami horyzontalnymi	121
Tabela 29	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zasoby przyrodnicze	122
Tabela 30	Zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej funkcjonujące na terenie Sławkowa.....	123
Tabela 31	Powiązania obszaru przyszłej interwencji: zagrożenia poważnymi awariami z zagadnieniami horyzontalnymi	124
Tabela 32	Analiza SWOT dla obszaru interwencji: zagrożenia poważnymi awariami.....	125
Tabela 33	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza	127

Tabela 34	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zagrożenie hałasem	134
Tabela 35	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: pola elektromagnetyczne	139
Tabela 36	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gospodarowanie wodami	141
Tabela 37	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gospodarka wodno-ściekowa	148
Tabela 38	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zasoby geologiczne	152
Tabela 39	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gleby	154
Tabela 40	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	157
Tabela 41	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zasoby przyrodnicze.....	160
Tabela 42	Cele, kierunki interwencji, wskaźniki dla obszaru przyszłej interwencji: zagrożenia poważnymi awariami	167
Tabela 43	Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	170

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1	Położenie administracyjne Miasta Sławków	34
Rysunek 2	Granice administracyjne Miasta Sławków.....	34
Rysunek 3	Zagłębie Dąbrowskie jako część subregionu centralnego województwa śląskiego	36
Rysunek 4	Sławków na tle podziału fizyczno – geograficznego.....	37
Rysunek 5	Sławków na tle Podziału Hydrograficznego Polski.....	68
Rysunek 6	Rzeka Biała Przemsza.....	69
Rysunek 7	Staw przy Zakładach Wyrobów Metalowych w Sławkowie	70
Rysunek 8	Lokalizacja Sławkowa na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych	79
Rysunek 9	Przekrój hydrogeologiczny Sławkowa	80
Rysunek 10	Ujęcia wód podziemnych i źródła.....	83
Rysunek 11	Źródła – skład chemiczny	84
Rysunek 12	Mapa geologiczna odkryta Sławkowa	90
Rysunek 13	Złepieńce permskie okolic Sławkowa	91
Rysunek 14	Rów Sławkowa	91
Rysunek 15	Dolomity triasowe z terenu Sławkowa	92
Rysunek 16	Mapa geologiczna utworów powierzchniowych Sławkowa	93
Rysunek 17	Czwartorzędowe piaski eoliczne z okolic Sławkowa	94
Rysunek 18	Gleby Sławkowa	96
Rysunek 19	Zawartość cynku w glebach Sławkowa	98
Rysunek 20	Zawartość kadmu w glebach Sławkowa	99
Rysunek 21	Zawartość ołowiu w glebach Sławkowa.....	99
Rysunek 22	Lokalizacja Miasta Sławków w obrębie II Regionu gospodarki odpadami w województwie śląskim	103
Rysunek 23	Stanowisko kontenerowe selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie Miasta Sławkowa.....	104
Rysunek 24	Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych	105
Rysunek 25	Ilość wytwarzanych odpadów oraz założony i osiągnięty poziom odzysku.....	106
Rysunek 26	Bory sosnowe – Sławków	109
Rysunek 27	Lasy w zarządzie Nadleśnictwa Chrzanów.....	110
Rysunek 28	Dolina Miłości – Chwaliboskie	111
Rysunek 29	Rozlewiska i szuwary w dolinie Białej Przemszy	112
Rysunek 30	Bobrek trójlistkowy – stanowisko w dolinie Białej Przemszy	113
Rysunek 31	Mieczyk dachówkowaty – wilgotne łąki w rejonie Ryszki	114
Rysunek 32	Dziewięciśli bezłodygowy – stanowisko gatunku w rejonie Góry Wielkiej	115
Rysunek 33	Obszar Natura 2000 Łąki w Sławkowie PLH24043	118
Rysunek 34	Sławków na tle mapy korytarzy ekologicznych w Polsce	120
Rysunek 35	Mapa korytarzy ekologicznych – korytarze międzynarodowe na terenie Sławkowa	121